

ADULT SABBATH SCHOOL BIBLE STUDY GUIDE
STANDARD EDITION
(Final Publication Copy)
Khawngaihna Silhfên: Bible-a Silhfên
by: ABSG Staff
April, May, June
2011

Thúpui

1. **Vân Thembû-ah**—*March 26–April 1*
2. **Châwisân Ațanga Pâihthlâk**—*April 2–8*
3. **Fèlna Silhfên**—*April 9–15*
4. **Kawr Rawng Chì Hrang Hrang Chei**—*April 16–22*
5. **Puithiam Pual Khawngaihna Silhfên**—*April 23–29*
6. **Elija Ieh Elisha-te Puân**—*April 30–May 6*
7. **A Thlà Hnuaiiah**—*May 7–13*
8. **Ropuina Silhfênte**—*May 14–20*
9. **Thíngthû Mei Ațanga Hnùhchhuah**—*May 21–27*
10. **Fapa Tlânbo Silhfên Thár**—*May 28–June 3*
11. **Inneihna Thàwmhnâw**—*June 4–10*
12. **Silhfên Ngàihruatna Dangte**—*June 11–17*
13. **Kristaa Inthuâm**—*June 18–24*

Editorial Office: 12501 Old Columbia Pike Silver Spring, MD 20904

Come visit us at our Web site: <http://www.absg.adventist.org>

Principal Contributor: Office of the Adult Bible Study Guide Staff

Editor: Clifford R. Goldstein

Associate Editor: Soraya Homayouni

Publication Manager: Lea Alexander Greve

Editorial Assistant: Sharon Thomas-Crews

Pacific Press® Coordinator: Paul A. Hey

Art and Design: Lars Justinen

Concept Design: Dever Designs

Ɔuitling Sabbath Sikul Zirlai hi Adult Bible Study Guide Office, General Conference of Seventh-day Adventists buatsaih a ni.

Hetiàng zirlai hi khawvêl pum huap Sabbath School Manuscript Evaluation Committee-in thil kalhmang a kàwhhmùh ang zêla buatsaih a ni. Hê Committee hi thurãwn pètu leh éndiktu a ni nghâl a, chuwângin hê zirlai thûte hi a ziãktu ngaihdãn bîk mai ni lovin, Committee ngaihdãn hmang a ni zâwk màh a ni.

[He Zirlai kaihhruaina bu hi Standard Edition ațanga lèhlìn a ni a, a thû a har deuh nãa Easy Reading [Abridged] Edition ai kha chuan fiah leh hlâwk puiawm zâwk fê tûra ngaih a ni.-Tr.]

Bible Versions Table

Hê zirlaiah hian King James Version (Bible) hi hmán ber a ni a, Bible Version dang hman tel vête chu a hnuaiã târlante hi an ni e:

BI—Bibles International® (Mizo), Baptist Mid-Mission's Translation, Publishing, and Literary Services.

CL—The Holy Bible, Mizo (Lushai), re-edited, Copyright © The Bible Society of India, 2005.

NASB. From the New American Standard Bible, copyright © by the Lockman Foundation, 1960, 1962, 1963, 1968, 1971, 1972, 1973, 1975, 1977. Used by permission.

NET. New English Translation. Quotations designated (NET) are from the NET Bible ® copyright © 1996–2006 by Biblical Studies Press, L. L. C., www.bible.org. All rights reserved.

NIV. Texts credited to NIV are from the Holy Bible, New International Version. Copyright © 1973, 1978, 1984 by the International Bible Society. Used by permission of Zondervan Bible Publishers.

NJB. New Jerusalem Bible. Edited by Henry Wansbrough. Copyright © 1985, by Darton, Longman & Todd Limited, and Doubleday. Published by arrangement with Doubleday, a division of Random House, Inc.

NKJV. Texts credited to NKJV are from the New King James Version. Copyright © 1979, 1980, 1982 by Thomas Nelson, Inc. Used by permission. All rights reserved.

NLT. Holy Bible. New Living Translation, copyright © 1996, 2004 by Tyndale Charitable Trust. Used by permission of Tyndale House Publishers.

Thúhmáhuai:

Thil Amah Aia Lian Zâwk

Entîrnate hian min chîm hnêh hlê mai a. Kan ÷awng te [leh ngàih tuahna chén hian] entîrnei thíl niin, thíl nihna tak kha ni lovin a âiàwhtu an ni ber zâwk. *Ui* tih hawrawp pawh hi kan ran vùlh ang chî *ui* kha chu a ni chiah chuang lo. Entîrna hawrawpa kan lantîrna niin, chutiang chuan kan lam mai a, ni rêng angin lo ngai mah ilang, a entîra tak kha chu a ni lo. *Ui* tih thúmal ÷awngah leh zia kah kan hmang a, a entîra chu a entîrna âia lian fê a ni.

÷awng te, hnamzia te, khawtlâng leh politics chenin—engkim mai hi eng emaw chenah chuan—entîrnaa thlîtîmna hmangin kan hnên a lo thleng a, chûng chu: flag te, thíl chei leh a lem te, âu hlâ te, thúfing te, themthiamna thíl te, hla chham mî te, thíl lem ker hmang te, lâmna te, insak leh thíl dang chî hrang hrangte a ni hlawm. Chutiang chuan thíl chî hrang tam tak chu a nihna âia nêp pawh a awmze phúr chhuak tûr anga ngai a hmán a ni.

Chutiang vângte pawh chu a ni mahnâ, Bible pawhin entîrna a hman nasat viau rêng ni. *Genesis 2*-ah, Pathian chuan ní sàrihna chu, ni rùk liam ta chhûnga A thísiamte entîrna atân a hmang a. Chanchin ÷a thútiâm hmasa ber, mìhring tlù tâte tâna chhandamna thútiâm hmasa ber pawh kha entîrna: thlâh, lû, kè-ártui (*Gen. 3:15*) tihte chu entîrnân hman a ni a, mahse an entîr âi chuan nêp tak an ni zâwk sí a. Chutiingin, tualthàh hmang Kaina hnênah pawh khân, “I ûnaupa thísén chuan lei a÷angin min âu a sîn!” (*Gen. 4:10*) tíin Amah LALPA ngei khân entîrnei thíl a hmang vê tlat mai.

Bible púm puiah hian, entîrna chu amah aia lian târlan nân hman a ni a, tuilêt hnúa chhimbâl te (*Gen. 9:13*), Josefâ múmang te (*Gen. 37:1–11*), Th^{pu} 14-a vântirh koh pathúmte (Th^{pu} 14:6–12), Thúthlúng Hlúi húna biakbûk rawngbâwlna zawng zawng te (*Hebrai 9*), LALPÂ Zanriaha chhang leh uain te (*Marka 14:22–25*). Khâng zawng zawngte khân anmahni nihna bâk thútàkte leh a nihna tak chu an entîr a ni.

Seventh-day Adventist-te chuan, Daniela hrilhlâwkna thúa entîrnate: sakeibaknei thlânei (*Daniela 7:4*) te, sakâwlh thîr há nei (*Daniela 7:7*) te, kêlpa ‘lei dèk hman mang lo’ (*Daniela 8:5*) te, milím kephah thîr leh hlúm inpàwlh (*Daniela 2:33*) tihte chu an manthiam hlê. Hêng zawng zawng hi anmahni âia ropui zâwk entîrnei vék an ni.

Entîrnei thíl hmanga Bible hlathúa hman: “Tûin nge tuite chu a kùtphàh khuar léka tèh a, vân khí khâp léka tèh a, leia vaivùt hi tèhkhâwng pakhat léka thún vék a, tlângte chu khîn léka bûk a, mual pàwngte chu bûkna léka bûk kha le?” (*Isa. 40:12*). A nih loh leh thíl mâwlmang tak, “A âwk tak thúsawi hi, tangkaráw bâwma rangkachâk apple ang a ni,” (Th^{Angte} 25:11) tih angte pawh.

Isuâ tèhkhín thú sawite pawh khâ? Berâm bo (*Luka 15:1–6*) te, Mihausa hremhmùna kâng m êk (*Luka 16:22–31*) te, Innèihna ruai (*Matthaia 22:1–13*) te, leh Nùlá thianghlím sâwm (*Matthaia 25:1–13*) thú pawh kha, a thíl entîr takte n ên chuan inkhàn lo tak an ni vék ang.

Tún kuartar chhông hian Bible-a entîrna hman thînte zînga pakhat: silhfên/thàwmhnâw inbél lam chu kan zírho dâwn a. Bible-a mîten thàwmhnâw an inbél leh, chùng chuan enge an lo entîr a, eng thútak nge an phùrhchhuah a, eng zirlai nge kan zir chhuah theih ang tihte kan ngaihtuah tlâng dâwn a ni. Vâna Lucifera ìncheina ropui tak ațanga keini fèlna pawnchhè hngangkhai thlêngin, Edena Adama leh Evi-ten ran vun kawrfual an hâk ațanga Isaia sawi anga ‘Ropuina silhfên’ thlêngin, Bible hian silhfên lam sawina hi sualna te, chàpona te, fèlna te, chhandamna te, thiamchântîrna te, thàwlehna te leh Kristaa chatuan núnna thútak entîr nân a lo hmang a ni.

Kan thàwmhnâw inbél ang chu kan ni vék kher lo nân, kan thàwmhnâw inbél hian kan nihna chu a hríl thúi viau thúng a, entîrnate hian thíl thúi tak chu an târlang tho a ni.

ZIRLAI 1-NA   *March 26–April 1, 2011*
VÂN THEMBÛ-AH

CHÂNGVAWN: “ ‘An bàwhchhiatnate ngaihdamsak a, an sualnate khùhsaka awmte chu an eng a thâwl e’ ” (*Rome 4:7, NIV*).

SABBATH CHÀWHNÛ

CHHIAR TÛR: *Isaia 64; Rome 3:21–31; 4:1–7; 6:1–13; Filipi 3:3–16.*

Krista chu misual tâna âiàwhtu leh zàkhamna a ni. Misual chuan Amah a rín a, kawng tinrênga Isua Kristâ famkimna lenzia tlùka Amahah chuan a thàn puitlin a, Amahah chuan mi famkim a nih theih nân, misual âiàwhin dân chu A lo zâwm tâ a ni.

Krista chuan sual tân ìnremlehna siamin, sual vânga hrêmna te, démna te leh vântlâng hmùhsit nihna te a phúr a; chutianga sual phúr chung chuan chatuan felna a rawn thlén a, chutiang zârah chuan ringtu chu Pathian hmâah bàwlhlàwh kâi lovin a dîng thei ta a ni.

Zâwhna pawimawh tak mai, ‘Pathian mithlân chu tûin nge hêk ang?’ tih a lo awm ta a; chuta chhânna chu ‘Thîa chu Krista chu a ni a, a ni, tholeh ta zâwka chu,’ tih a ni. Kaidúm rêng awm lo felna kawrfual, vân thembûa tàh, mîhring nihna sual zâi khat pawh ràwlh loh chu, Amah ringtu a fâte chu a felna thum thafamkim chu bél tûrin Pathian dîng lamah chuan a dîng a. Pathian lalrama chhandamte chuan anmahniah chhuan tûr rêng an nei lovang a; fakna leh chawimawina chu chhandamna petu Pathian hnên lamah a fâwn lêt leh zâwk dâwn a ni.”—Ellen G. White, *The Youth’s Instructor*, Dec. 6, 1894.

Hê ngàihruatna hi chhínchhia la: fèlna kawrfual, felna silhfên kaidum rêng awm lo chu, ‘vân thembûa tàh’ suala tlù tawh mîhring sùlnhù pakhat mah awm lo a ni. Isuâ felna ngàihruatna ropui a va ni êm, khawvêl tâwpa A lalrama chhandam la ni tûr apiangte khùh zo tûr felna chu a ni sí a!

SUNDAY   *March 27*
DÂRTHLALANG HMÂA DÍNG

Pulis officer pathumte chuan car pathumin hmeichhe pakhat car khàlh kâwi zâwr zàwr chu, misual tûten emaw mî motor an rùksak tlânropui túm emaw tîa man túma ùmin, hualin, an dang chêp a. Pistol tín sâ rân chungin hmeichhè khàlh car chu an va vèh a. Chû hmeichhia chuan a hlâu êm êm mai a, bân phar chungin a car ațangin a lo chhuak a, “Enge ka tih sual tâk a?” tîin aw khûr zàwih zâwih chungin a zâwt a. A lèhkha pawimawhte entîr tûrin an tî a, minute rei vak lo

an endiksak hnû chuan, an puakrukthe chu a pâiah an khúng thâ a, hlâuthâwng taka lo thlirtûte nêan an thâw ta huai mai a ni. Chû nû chuan, “Engtizia nge ni ta khatianga silaia min tín tâk mai khawngaih takin min hrilh teh u?” tiin a zâwt a.

Officer zînga pakhat chuan, “Ni e, khatianga mi â ang maia i tlan lêu zawr zawr kha motor khâlhtu midangte tân a hlauhawm tih kha kan hmû che a,” tiin a chhâng a. Anî chuan, “Chûvang mai chuan silaiin min tín ta hiala maw?” tiin a n zâwt leh ngát a. Ani chuan, “E ka pi, ni lo ve, i motor bumper-ah khân thíl bel pakhat, Kristian chhínchhiaha kha kan hmû sî a, hê car hi misualin an rûksak ni ngei tûrah kan ngai a ni,” tiin a chhâng a.

Hei hi thú ho angreng tak chu a ni (tih kan hre) nân, thíl eng emaw târlan a nei tlat mai a; chû chu: Kristian zawng zawngte emaw, Kristiana inçhâl zawng zawngte emaw hian an sakhuain a beisei ang nùn dùhawm tak hi an nùnpui lo tih hi a ni. Thênkhat tûte emaw âia tithà deuhte chu an awm pawh a ni ang, mahse tûmah tling zo tak tak rêng an awm lo. Kristiante zîngah hian Isua nungchang mâwi dùthúsâm ang thlâpa nùnpui an awm a ngen le?

Kristian rínawm tak pawh lo ni ta ilang, dârlhalanga han inen vang vang hian, dùthúsâma fel leh thâ ka ni ta ti thei kan ni chuang dâwn em ni? Pâwnlama lang chhuak kher lo thíl dùhawm lo tak tak pai kan ni hlawm a ni lo’ m ni?

***Isaia 64* chhiar la. Eng thúchàh nge hei hian a puan chhuah? Mihringte felna chungchâng sawichhuah nân engang ngaihruatna silhfên ang nge a hman a, enge a entîr? Hê búngah hian eng beiseina thû nge chuang tel tho bawk?**

Helaia ‘silhfên bàwlhlâwh’ tih hi [hmeichhè] thinei thí kâi tihna a ni a. Tlûkna lo thlên tâk hnûa mihring fêlna chungchâng sawi nân Bible-in hei âia inhmêh dang enge a hman theih chuân ang? Tirkoh Paula chuan hetiang thû hi *Rome 3*-ah sawi langin, Judate leh Jentailte chu Pathian hmâah chuan thúhmùn reng: Pathian khawngaihna mamawtû theuh an nih thû a sawi a. *Isaia 64* hi Thúthlúng Hlúi lama *Rome 3* thû lo sawichhuahna kan ti thei âwm e, keini mihringte chu misual kan nihnaah dinhmùn châu tak kan ni a, mahse beisei bo tak chuan min hnùtchhiâh chuang lo.

Mahnî leh ngàihthuahna, chhûnglam rílrù sùkthlêk thlénga mahnî chik deuh taka i inenfiâh hnúhnùng ber kha engtikah khân nge ni? Enge i hmùh? A hmùh a hrêhawm em? I beiseina awm chhùn chu enge ni?

THÀWHṬANNÍ

March 28

MÌ FÉLA CHHIAR NÌHNA

Kristian rínawm tû pawhin mahnî a inén rêng rêngin, Pathian fêlna Kristaa lo lang chhuak nêan chuan inkâwlkâl tak an ni tih chu tûmahin an phá lovang a, dinhmùn châu tak an ni tih an inhmù zâwk ang. Pathian hmâah chuan chhuân tû rêng a awm lo, a ni lo’ m ni? ‘Silhfên bàwlhlâwh’ chauh lo chu eng màh a awm lo. Chutiang lo ni ta se, eng thíl beisei tû nge kan nêih tâk ang?

Beiseina ropui tak mai, Pathian thú zirmîten ‘mì fela chhiar nihna’ an tih thín chu a ni. Chû chu enge a awmzia? Hriat áwlsam tak, Isuâ fêlna thâfamkim tak, fêlna ‘vân thêmbûa tàh’ kan rínna zâra mìn chântîr chu a ni.

“Mi fêla chhiar nihna” awmzia chu kan nùn *sual* âiah A *sual tel lo* nùn chu mìn bél a. Chû chu kan chàn puala bél lo ni tain, chû chuan thuâm kan lo ni ta a ni. Pathian mîthmùhah chuan *sual* ngai rêng rêng lo, Pathian dânte pawh dùhthúsâma zâwm ðîn, Amah Isua anga thianghlím leh fêla chhiar kan lo ni ta tihna a ni.

Rome 4:1–7 chhiar la. Engtín nge Abrahaman Pathian a rínchhána khân mi fela chhiar nihna chu a lo târlan?

Paula’n *Rome 4:2*-a a sawi dânin, ‘Abrahama kha a thílthihte avanga thiamchântîr lo ni dân ta se, chhuân tûr nei a ni mai ang,’ tiin. Mahse Abrahaman Pathian a ríng a, tichuan mì fêla chhiar a ni ta zâwk a ni. Misualte la ni mah ilang, Isuan rínna tluang tak nêna A hnên pan mai tûrin mìn sâwm a, Aní chuan Amâ fêlhna kawrfual chu mìn lo bél mai dân a, chû fêlna ðhâfamkim chu hê leia A nùn chhûnga A ðhâwhchhuah a ni. Chû tak chu ‘mì fêla chhiar’ nihna *Isaia 64* leh *Rome 3*-in an târlan hársâtna chînfêlna awm chhùn chu a ni ta.

Hetiang zâwng hian ngàihruat chhín têh: Isua’n i ðhâwmhnâw ìnbél lai hlúi leh bàwlhlàwh kai luai mai chu hlihsak chein, Amâ fêlna kawrfual ðhâfamkim, A thianghlímna chungchuan, dùhthúsâm ang thlápa dân A zâwmna ngêi chu A’n háktîr ta che a, chutah i béng búlah lo kún hniamin, ‘Tûnah chuan ðhâfamkim i lo ni tâ. Ka ðhâfamkimna chu ka pe ta che a, hê kawrfual hi hà reng la, hlíp tawh ngai sùh ang che,’ tiin [dùhsak takin] A’n hrilh zúi sáp mai che a ni.

Mi thílthlâwnpêk i dân tâwh zînga ropui ber chu enge ni? I phû háuh loh a nih phei chuan engang tákin nge i lâwm? Isua’n A fêlna thílthlâwnpêk mìn chântîr tâkah phei hi chuan engang fâkauva lâwmthiam tûr nge kan nih ang?

THÀWHLÈHNÍ
DÂN TEL LOVIN

March 29

Thúhriltu pakhat chuan mipui hnênah tihian a’n puang chhuak a, “Isua Krista’n ka nùn mìn tihdanglamsak ta. Tûnhmâa ka nùndân nêna khaikhín chuan mi thár danglam hláuh ka lo ni ta,” tiin.

“Amaherawh chu, kùm 25 lai Kristian ka lo nih tâk hnû pawh hian, ka nùntâwng mìn zirtîr tâk thútâk pakhat tal pawh a awm a nih chuan—chû nùntâwng chu Pathian Thú hmanga fiáh leh éndik lo ni dân ta se—hetiang hi a ni ang: Isua’n a sawi ang a ‘a tâwp thlénga rínawm taka tuar chhuak’ chhandam tûr, Pathian chatuan lalram chang phâk lo ni vê dân ta ila, ka rílrûa rínhlêlhna ka nèih miáh loh chu, chûng zawng zawng chu eng dang vâng ni lovin, Kristâ fêlna kawrfual *h[ ]ka* nihna, vân ðhêmûa ðhâ ngêi chu *b[ ]ka* nih vâng chiáh a ni ang’ tih hi a ni.

Sual ka hnêh theiin, Pathian khawngaihna zârah hnêhna pawh eng emaw zât ka lo chang vê tawh a, nungchang ðhâ lohna te ka hnêh a, chû chu Pathian khawngaihna zârah a ni; mi chì tìn chì tángte hmangaih dân pawh ka lo zír tawh a, Pathian khawngaihna zârah ka hmêlmâte lam pawh hmangaih dân ka lo zír vê ta a ni.

“Chûng ka sawi tâk zawng zawngte pawh chu an la ðhâ tâwk lo chéu tih ka hria a ni. Isua fêlna thiam ka nih loh a, rínna zâra mifela chhiar ka nih sí loh *chuan*, keia dân zâwmna mai chuan kùm 1,000 tâwpah pawh, nangni chu khawpui thianghlím kùlh chungá dínghin mìnrawn vái ang a, kei erawh chu in zîngah ka tel thei vê dân lo tih ka ìnhria a ni. In zîngah tel vê thei ka ni *d[ ]wn lo*.”

Rome 3:21–31 chhiar la. Eng thil nge Paula'n hetah hian a sawi a, a chungathúsawitû thil sawi zûl deuh tûr eng thil chu nge hêng chângte hian a târlan?

Paula khân mî bîk tûte emaw hnênah thúpui eng emaw bîk tak a sawi chu a ni tho nân, a thu sawi tùm hi erawh chu mì tìn, Judate leh Jentailte tân pawh a ni vék sî a ni. Keini tûnlai Seventh-day Adventist mîte, ‘dân hi chatuana dîng’ a ni tih ríngtûte tân pheih chuan a pawimawh lehzual a. Chhandam kan nihna tûr fêlna, keinî misualtena inthuum nâna kan màmwah felna ang chî hi, ‘dân tel lova’ fêlna târlana awm tâ chu a ni. Chû chu Isuâ fêlna, A nûna fêlna chu niin, ‘Kristaa tlánna awm’ min chântirtu felna tak chu a ni. Tlánna chu Amahah awm, Amâ hnên ațanga dawn niin, keimahnîin emaw, dân zâwm vângin emaw kan nei nei lova, tlánna kan rínna zâra kan ta pual lo ni tâ chu a ni.

Dân zâwmnaa i thil paltlang chu enge lo ni vê? Dân zâwm tûra théihtâwp i chhuahna chuan Pathian hmâa mifelah siam chea inhriatna i nei em? I chhâna chuan enge kâwh a neih? I chhâna chu in pâwla sawifiâh tûrin inring sâ ang che.

NĪLĀNĪ *March 30*
ĪNTHUAMNA A PAWIMÀWH

Ziaktu pakhat chuan thàwnthú tâwi pakhat ziakin, misual pahnihin thil rûk an tùm chungchâng a târlang a. An ruâhmân dân chuan pakhat zâwk chu pulis angin a inthuum ang a, an in râwk tûr kâwtah tak chuan a lo ding dawn a ni. A ðian pân mî in a râwk màwlh máwlh laia ani chutianga a lo ðin chuan mî tùmâhin an ringhlèl lovang. A thàwnthú kal zêl dân erawh chu, pulis lemchang zâwk chuan a ðianpa thiltih chu hre chhuakin a man ta hlâuh thúng a. Pulis anga inthuum a ni miau va, a ðianpâ chu a man mai loh nâkah!

Hê thàwnthú hian kan thil sawitumah tangkaina a nei vê tlat mai. Nî e, rínna zârah Kristâ fêlna, A ‘fêlna silhfên’ chuan thuam kan lo ni ta a. Mî piangthár, Kristaa nûnthár nei kan lo ni ta bawk. Chutianga a nih tâkah chuan kan inthuumnain a târlan tûr thilte chu kan nûnah hmùh theih tûr a ni ta. Kristâ fêlna silhfên bél kan lo nih tâk síah chuan, A nungchang chu kan nûnah zâa zâ lanchhuahtîr tûrin kan intiam ta bawk a. Khawngaihnaa thiamchântîr hmiâh kan lo ni ta nghâl bawk a, thuâwih thei tûra chàkna, kan damchhûnga kan awm chhoh zêl dân tûr ni ta chu, chântîr kan ni ta bawk. Eng thil dangte nge kan la ðil cheu ang? “Min tichaktu Kristâ zârah engkìm ka titheî” (*Filipi 4:13*, NKJV) kan lo ni ta. Chû thilin a kâwh chu, thil dang engmah kâwk tel lo pawh ni tehrêng se, A dân zâwm thei tûra chàkna chu a ni ngêi ang.

Rome 6:1–13 chhiar la. Isuâ fêlnaa ‘thuam’ kan lo nih tâk síah chuan, kan nùn dân tûr chungchâng enge hêng chângte hian a târlan?

Hetah hian Paula'n Isuâ hnêna ‘khénbèh’ lo ni vê tâten nûnphúng danglam hlâuh an pùt tûr chungchâng chu Chiang takin a sawi a. Thihna leh nûnna chungchâng ngâihruatna a hmán dân hi chhínchhiâh la; kawng chanvê tih a awm thei lo. Kan mîhring hlúi, silhfên bàwlhlâwaha inthuum kha, a lo thî ta a; mîhring thár, Isuâ fêlnaa thuam, Amaha ‘nùn thára lêng’ thei tûr chu a lo piang ta a. Hê nùn thárin a kâwh chu keimahnîah sualnain ro a rêl ta lo tihna a ni. Hnêhna thútiam tamtak pèk kan ni bawk a; chûng chu ‘mâhnî pualah kan lo nei dawn em?’ tih mai a ni ta.

Pathian nêna in intàwnna i nùnin a taka a lantîr dân chu engtînte nge ni? Eng laiahte nge hârsàtna i la neih deuh thín? Engtín nge nîtin hian mahnî thîhsana Krista'n min hlùi nùn thára nung tûra dùhthlànna i siam thín?

NÍNGÂNÍ

March 31

KHAWNGAIHNA TLÂWM LEH DÂN ZÁWMA CHHANDAM

Bible púm puiah hian, thâwkkhúmna dawnga ziaktûte hian thúâwih pawimawhzia hi an sawi uar hlê zêl a. Kan thîlunga Krista a nùn chhûng chuan chutiangan pawimawhna a nei lo tih ang vêl hi chu thú bêlhcian dâwl lo a ni. Kan thîlunga Krista chu a lo chên pháwt chuan, thíl thâ tihna in a zúi ngêi ang. Chutih rualin, kan thúâwihna zâra chhandam ni thei anga kan lo inngai pâlh a nih pawhin kan tisual hlê tho bawk ang. Paula pawh khân amâ nùn, Isua nê an intàwn hmâa a thíl lo tih tâkte chungchâng nê lam a ziak a: Ní riat nîa sêrh tan, Israel thlâh ngát, dân châwisângtu Farisai, engmah tihusual nei lo ni hialín a insawi. Dân zâwmna zâra chhandam nih tùm an tih ang hi a ni. Mahse a lo pianthâr tâk chínah chuan, Krista nêna khâikhínin hêng thíl zawng zawngte hi hnâwmhnê mai an ni zo ta. Kristâ fêlna kawrfual chu páwmin mi fel a lo ni tain, Amah ang nih dùhna a lo nei ta zâwk a ni.

Filipi 3:3–16 chhiar la. Engtín nge Paula'n thúpui ropui rínnaa chhandamna chu a sawi a, chhandamna changtûte nùnah eng awmzia nge a nêih tûr?

Thiamchanga ngâih kan nihna, Kristâ fêlna hi, Pathian thû a nihna ang tak hian kan Chiang hlê tûr a ni a, min tihdanglamna tûra Thlarau Thianghlîmin keimahnîa A thâwh chu a ni. Kristian nihna tûr atân hian hêng thíl pahnih hi kan thenhrang ngai tûr a ni lovang. A pahniha nêih kâwp ngêi tûr chí a ni. A pakhat chauh nei a, a pakhat dang nêih leh sî loh chu pawisa tlang hmâi khat chauh nei ang a ni dâwn a, chutiangan chu àwm pawh a awm ngai lo. Thúâwihna hi thílthlâwnpêk a ni tih manthiamna hian chûng khúr pahnih: khawngaihna tlâwm leh dân zâwma chhandam nih tùmnaa tlâk lùhna tûr làkah min vênghím a. A hmasâin thúâwih pawimawhna kan páwm pháwt a, chutah, kan thúâwihna chu thílthlâwnpêk a nih avangin chhuân tûr chí a ni dâwn ta lo bawk.

Dân zâwm thei tûr leh Pathian hmâah ngâihdam leh thiamchântîra kan din theihna tûrin Krista kan rínchhán zêl tûr a ni. Pathian chuan thiam mìn chântîr hi a remti thei lék nî lovin, sual leh mahnî chungâ hnêhna min chântîr hi A châk hliâh hliáh zâwk a. A nih fo thín rêng angin, chû chu keinî dùh leh dùh loha thû mai a ni zâwk a: nî tina Amâ hnêna kan intùklùh zêl thín chuan, 'A thihna ánpuia thîin, A thâwhlehna thiltihtheihna leh a tuarnate tawmpuina chu kan hré thei ang' (*Filipi 3:10*, NIV).

Bible châng târlan hi chhiar leh la. Mîhríng dùhthlàn theihna hi a takin khawilaia awm nîin nge i hmùh? Paula'n châng 16-naa 'kan thlèn tàwh chín kha vuan tlátin hmalam i pan zêl ang u' a tih hi eng a tihna nge ni? Chutiangan hlén thei tûr chuan eng thútluknate nge i siam theih ang le?

ZÌRTÂWPNI

April 1

ZÌR ZÂUNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Krista Panna K*^h_h*wn*-a "Rínna leh Páwmna," pp. 44-50.

"Dân hian fêlna—nùn felna, nungchang tha famkim a ngiat a, chû chu mîhríngin a pè thei lova, Pathian dân thianghlîmin a ngiat chu a hlén thei lo. Nimahsela, Krista chu leiah hian a lo kal a, mîhríngah a lo chang a, nùn thianghlím neiin a nùng a, nungchang thàfamkim a rawn chhêr

hlàwhtling a, Chùngte chu a lo pawm dùhtû apiangte hnênah thilthlâwnpêk angin a hlân a. Tichuan A nùn chu mihringte entawn tûr atân a hnùtchhiah ta a. Pathian dàwhtheihna avangin mihringten an thíl sual tih tàwhte tâna ngaihdamna an nei thei ta a ni. Chû mai nì lovin, mihringte hnênah Krista'n Pathian zia a zùk dàhsak a. Pathian nungchang ang, mawi tak, thlarau lam lazai tlo tak chîa tâh, an neih theih nân, mihring nungchang chhêrnaah a puibâwm a. Chutiang chuan ringtûten dân felna chu Kristaah an hlen famkim vê thei ta. Pathian 'ngêi chu mi fel a nih theihna tûr leh, Isua ring apiang thiam chantirtû a nih theihna tûrin,' *Rome 3:26.*— Ellen G. White, *Chatuan Ngh^hl^k*, pp. 746, 747.

SAWIHO TÛR:

- ❶ Sabbath Chàwhnù zirlaia Ellen G. White thuziak kha chhiar leh la. Mahnî ÷awngkâuchhèhin a thúsawi chu zia chhuak la, in pâwlah rawn keng ang che. In sawi dân chu inngâihthlâksak tlâng teh u. Eng thúpui nge lo lang deuh ÷héuh hlawm?
- ❷ In pâwlah, Thàwhlèhnî zirlai tâwpa zàwhna kha sawiho teh u.
- ❸ Kristâ felna kawrfual kan inbélin 'LALPÂ ropuina lantûrin, ropui zual zêl tûrin Amah anga tihdanglam chhoh zêl' kan ni (*2 Korin 3:18*, NIV). 'LALPÂ ropuina lantûr' tih awmzia chu enge ni?
- ❹ Kùm engemawti chhông chu kohhran member-ten chhandam nihna thû-ah an buai rù deuh tlat mai. Engtianga chutiang 'rínngamna' chu manthiam tûr nge kan nih ang?
- ❺ Engati nge rínnaa kan tâah kan nêih vêleh Kriata'n thiam mìn chântûrin, mìn ngaidam ta nghâl mai tih leh, kan nûna thíl a tihpuitlín chhoh zêl thû vàwn reng hi a pawimawh viau? Chû chu thúpui takah kan nêih lohvin eng hlàuhawmte nge lo awm mai ÷hîn?

ZIRLAI 2-NA *April 2–8, 2011*
CHÂWISÂN A TANGA PÀIH THLÂK

CHÂNGVAWN: “Siama i àwm nî atangin i káwngte chu a ÷hàfamkim a, nangmaha bàwhchhiatna hmùh a nih tâk thléng khân,” (*Ezekiela 28:15*).

SABBATH CHAWNÛ

CHHIAR TÛR: *Johana 1:1–3; Kolosa 1:16, 17; Ezekiela 28:12–19; Deut. 8:1–18; Isaia 14:12–14; 2 Korin 11:14.*

Ûawiina kan chângvawn hi thú sawichhuah zînga ríl ber pakhat a ni hial àwm e. Thíl pawimawh tak tak pahnih a awm a, chùngte chu: ÷h^h famkim leh b^h whchhiatna niin, a hnùhnùng hian a hmasa chu a hliàh zo ta a ni. Vàn hmún méuh pawha ÷hàfamkim lo ni tawh sí chu bàwhchhè thei zù la ni tlát sí a lê! '÷hàfamkim' ni tawh chung pawhin a la bàwhchhiat theih a nih ngáwt loh chuan engtín nge ÷hafamkimah bàwhchhiatna hmùhchhuah a nih theih ang? ÷hàfamkima siam ni tawh pawhin a la bàwhchhe thei a nih loh chuan, bàwhchhiatna lo awm ta sí kha awm thei tûr a ni lovang.

Hê chângin a târlan chu, Pathian khawvêl zâuvah khân “÷hàfamkim” tih hian zalênna, rílrù zalênna, a chhia a ÷hà dùhthlang thei nihna nei lam a kâwk a. Chutiang ni ta lo se, engtín nge mihringte hi zâlên leh dùhthláng thei an nih zúi reng theih ang? Tûnah entûrnân, mîte hi Internet lama a chhia a ÷hà an dùh dùh én thei lova a thiamna sâng (software) hmanga dàlsak lo ni ta hlawm se, 'zâlên leh dùhthlang thei' an intì háuh lovang le.

Hetah erawh hi chuan ruângâm nei, Lucifera, ÷inhmùn sâng tak luahtu, silhfêna leh inthuanmate bîk nihna tak nei chu kan hmù a, mahse a zâlênna chu hmang sualin, LALPÂ hnên

aṭangin a tlù bo ta tlát mai ang. A tihsual râpṭhlâk tak aṭang khân eng zirlaite nge kan zir chhuah theih ang le?

SUNDAY *April 3*
THÍLSIAM ZAWNG ZAWNGTE SIAMTU CHU

Kan Pathian hi thílsiam zawnṅ zawnṅte Siamtu chu a ni tìh *Johana 1:1–3* hian a sawi chiang tâwk hlê mai. Chumi awmzia chu eng emawti lai húnah kha chuan engmah awm lo niin, LALPÁ thíltìh zârah chiah an lo awm vê ta tìhna a ni.

Túten emaw, “Engati nge engmah lo âia thíl eng emaw a awm zâwk?” tiin an zâwt a. Zàwhna zàwh theih azawnṅah hei hi a bulpui ber hial âwm e. *Johana 1:1–3* chhiar la. Chú zàwhna chu a chhâng em?

Kan khawvêl lo awm tán dân chungchâng sawi nâna Thil Puak Ropui (Big Bang) an zìrtîr dân, kan khawvêl hi kùm tlùklehdingâwn tamtak lo awm tawha an pàwmna êng aṭang chuan, helai thû hi chu, ngâihdân tuipuiawm tak chu a ni pháwt mai. An ngâihdân neih ang chu a dik emaw dik lo emaw pawh ni ta se, Thíl Puak Ropui chu eng emawti hún lai kha chuan a lo thléng ngei a ni tìh finfiáh tûrin science thiamna te, physics thiamna te leh maths thiamna hriat bêlḥ fê a lá ngâih tlat avangin, mi tamtak chuan Siamtu, Pathian awm ngeizia finfiáhnaah an ngâi thúng. Tichuan scientist pakhatin, “Heta mei han tichhuaktu tak hi tunge ni ta ang?” tiin a zàwhna a siam a.

Keini chuan a chhâna kan hria, a ni lo’ m ni?

Scientist-te chuan tûnah hian, vânsâng lam khawvêl zâuvah khian thíl kan la hmùh loh leh la hriat phâk loh ‘*dark matter and dark energy*’ an tìh mai chu awm ngeiin an hria a. Hei hian min hriattîr chu, engdang a nih loh pawhin, vânsâng lama thíl awmte hi engang nge a nih chiah hriatna kan neih hi, a la bêitham lútùk deuh a ni tìh chín zawnṅ hi a ni rìh mai.

***Kolosa 1:16, 17* chhiar la. Nî tîna kan thíl hmùh theih bâkah hian, eng thíl dangte—leh *tú dangte*—chu nge Pathianin a lo siam? Thíl nihphúng dik tak kan hriat vê chungchângah hian engang taka ìnphàh hniam tûr nge kan nih hriat nân eng zirlaite nge heta ṭang hian kan zir chhuah theih ang?**

Hêng chângte aṭang hian ‘Pathian chuan thíl zawnṅ zawnṅte A siam’ tìh chauh ni lovin, ‘Amâ tâna siam an ni’ tìh pawh kan hre tel ngei tûr a ni. Chú chuan eng awmzia nge a nèih? Engtín nge kan manthiam theih ang? Keini pawh hi *Amâ tâna* siam kan ni tìh hriatna hian eng awmzia nge a neih tûr ni ang?

THÀWHṬANNÍ *April 4*
MÁWI LEH ṬHAFAMKIM CHU

Pathian thílsiamte zîngah eng emawti lai húnah la awm ngâi lo, lo awm ta chu vân angel rualte an ni. An zînga puipâ, thílsiam ni vê tho chu Lucifera tia kan hriat tâk chu niin, a tlùkna chungchâng chu *Ezekiela 28*-ah hian entîrnaa Tura lal hmanga târlan a ni.

Ezekiela 28:12–19 chhiar la. Lucifera chungchâng chu engtia sawi nge ni? Engang ìnthuamna nge a neih a, chúng chuan enge a entîr ni thei ang?

Lucifera chu ‘Zînglam fapa’ tih hi *Isaia 14:12* chuan a tlûk hmâa Pathianin a hmùh dân sawi nân a hmang a. *Ezekiela 28:12*-ah hian Pathian chuan ‘Ṭha famkim tak, finnaa khat, mâwina tinrêng!’ tiin a sawi hial a ni.”—*The SDA Bible Commentary*, vol. 4, p. 675.

Lucifera chu ‘Zîng Êng, Vârpàrh Arsî’ anga sawi pawh a ni tho bawk (*Isa. 14:12*, ASV and NLT). Hebrai ṭawng chuan, *htlel* (Êng) tih niin, hei hi arsi êng pâwr tak pakhat Chawngmâwii kan tih sawi nân an hmang tlângpui a, zîng lama kan hmùh chuan Vârpàrh kan ti a, arsi dang zîngah a êng pâwr bik hlê. Lunghlú chì hrang hrang rangkachaka phûm: rubies, diamonds, topaz, beryl, onyx, jasper, sapphire, emerald, chrysolite, leh turquoise hmanga a ìnchei, mawi taka dé sèp sèp tûr chu han ngaihruat teh. Lucifera ìncheina chu rawng chì hrang hrang mawi taka ìnpawlh chiâi tûr han mitthlâ hian, vâna angel rualte ìncheina mawi leh ropui tak chu kan ngaisâng lo thei lo âwm e. Chutiang taka angel rualte an ìnthuamna a ropui lai chuan, an zînga ònhmùn sâng ber luahtu, Lucifera phei chu a ropuiin, angel hote zàh leh ngaihsân a hlâwh viau ang.

Vân angelte chuan an tihtûr hi phûr takin an ti zêl ṭhîn a. Anmahni Siamtu mâwina lantîrin, vân hmún ropuia khawsa thei tûra remchânna pêk an nihnaah Amah chu an fak mawlh máwllh ṭhîn a ni. Chutianga Siamtu an fâk ṭhînna zârah mahni hmasialna tel lo hmangaihna neiin, chutiang tih dùhna thîlung an pùt chhûng chuan hmangaihna boruak dùhawm chu an zîngah a lêng reng mai ṭhîn a ni. Chutiang ang vân boruakah chuan lungrualna, ṭhatfamkimna, hmangaihna leh fakna boruak chuan rorêlin—keinî tâna han ngaihruat thiam hlêihtheih pawh a ni chiah lo zâwk.

Engtín nge vânlam boruak ang, lungrualna, ṭhatfamkimna leh hmangaihna chu kan ìn chhûngah te, thàwhna hmúnahte leh kohhran chhûngah kan neih vê theih ang? Kan Pathian ropuina leh hmangaihna chu hê leia kan lantîr ṭhàt zâwk theih dân tûr chu sawiho teh u.

THÀWHLÈHNÎ

April 5

ṬHÀFAMKIM TLÛKNA CHU

Thíl nihphúng dík tak kan thlîr thiam phâk vê chiah lo nân, Lucifera hmêl landân kha chu a ropui ngáwt ang. A hmêl landân tûr *Ezekiela 28*-a târlan hi chhiar nawn leh ngát teh, fîng, hmêlṭhâ, lunghlú mâwi tinrênga ìnthuam a ni. Eng emaw tak zawng a ni pháwt mai lê! Chîk deuh taka *Ezekiela 28:13* kan én chuan, thíl ngàihnawm tak kan hmù tlát mai. Chungtiang lunghlú mâwi tinrêng chu a ìnbél tih a sawi hnûin, “nangmah siam a nih nî khân buatsaih an ni tawh,” tih a ni (NIV). Lucifera ìncheina, a silhfên chuan a ònhmùn châwisâna awm chu a lantîr a. Tûn kuartar zirlaia kan la hmùh zúi zêl tûr chu, silhfên hian kan ònhmùn leh awmna hmún a târlang ṭhîn tih hi a ni. Chutiang chuan, silhfên hian pawimawhna a nei a nih ngai chuan, Lucifera kha ònhmùn sâng leh mi dùhawm tak, thílthihtheihna leh mi hnêhtheihna ngàh tak a ni tihna a ni.

***Ezekiela 28:17* chhiar la. Hê chângin a sawidânin, Lucifera tlûkna thléntû tak chu enge ni? Heta ṭang hian kan tân eng thúchàh pawimawh tak nge kan lâk chhuah theih ang?**

Thíl Chiang tak mai chu, Lucifera ìnthuamnate chu lo ropui hlê pawhin, a hmêl pawh lo thain, lo fìng viau pawh ni se, chùng chu khawi aṅanga a dawn nge? Lucifera nihna zawng zawng te, a silhfên ropui leh, ònhmùn sângte pawh chu khawi dang aṅanga a dawn ni lovin, Pathian hnên aṅang chiaha a dawn a ni zâwk. Ani chu thísiam zînga pakhat a ni a, a incheina, a mâwina leh fínate chu Pathian thílthlâwnpêk a dawn a ni. LALPA tel lo chuan, awm thei lo leh engmah nei lo tûr a ni vê mai. Mahse, Pathian hnâih bera khawsa thîn khân chû thíl pawimawh tak chu a hmù thèh máuh mai sî a ni.

Deuteronomi 8:1–18 chhiar la. Lucifera chung a thíl thléng eng thúpui nge hetah hian kan hmùh theih?

Hmuingîl leh hausak lai deuh hian engkima LALPA rínchhana nung vê mai kan ni tih hi theihngihl a àwl viau thîn! Kan ònhmùn, thíl neih leh nihnate chhuânga, LALPÀ làka kan dawn a ni tih kan theihngihl mai lohna tûrin enge nîtina kan tih thín tûr ni ang?

NÍLÂNÍ *April 6*
PATHIAN NĪH DŪHNA NEIIN

“Pathian tâng thianghlímah i awm a; lung vâm zîngah i lêng vêl” (Ezekiela 28:14, NIV).

Ezekiela hian entîrna hmangin Pathian sorkar emaw vân emaw awmna a sawi a. Lucifera chu Pathian tânga awm anga a sawi hian, Pathianin A thísiam hnêna ònhmùn sâng leh hamṭhatna ropui tak A pêk chu a târlang a.

Bible hmún danga tânga thiltàwn a sawi hian awmze ropui tak a nei thîn a. Entîrnân, Mosia kha Pathian nêna òntâwk tûrin tângah a lâwn a (*Exod. 19:20*), Isua leh a zirtîr pathúmte pawh kha tângah lâwnin, Isua hmêl lo danglamna a lo thleng a (*Matthaia 17:1, 2*).

Heta “Nang chu mei-lung vâm zîngah i chhùk i chho thîn” (*Ezek. 28:14*), tihah pawh zâwlnei hian Pathian chênna hmún sawi nân: ‘mei-lung vâm’ a hmang a ni. LALPA chu Mosia, Aarona leh hruaitu dangte hmâah lo ònlârin: “Anni chuan Israelte Pathian chu an hmû a, A ke hnuaiah chuan lungmantam safir rem khâwm ang, vân anga thiang hi a awm” (*Exod. 24:10*).

Khatiang taka hámṭhatna kha a nei chungin, Lucifera rílrûah ngàihthuahna dik lo paiin, chû chu a taka chêtpuiin, hêna leh chhiatnaah a hruai ta sî a ni.

Lucifera tlúkna chungchâng sawina dang, *Isaia 14:12–14* chhiar la. Eng thúpui nge hmùh theih a, thlêmna leh harsatna kâra kan lên lai hun atân eng thíl nge kan zìr chhuah theih ang?

Hmânlai Rome mîte khân an rorêltu [emperor] a lo thih khân pathian pakhat a chang zêl angin an ngai a, chutiang chu Vespasiana thih dawn thusawi pawh khân a nemngêh awm e: “Ka rei, pathian ka ni ta berin ka ònhria ka ti.” Pathian ònhmùn luahtu anga òngai tûra thlêmna hi a landân mai âiin a verther dáih zâwk. Chik taka mîte rílrû kan én a, kan thúnèihna ni háuh lo mahnâ nei anga kan hmán vêl a, hléi len taka mîte chung a kan chêt vêl hian, kan nih loh pui, Pathian angah kan òndâh tihna a ni thîn.

Pathian ðinhmùn anga mahnî kan lo ðndàh reng theihna tûr angte chu ngaihtuah la. Engtín nge chutiang chu i lo tih reng theih ang? Chutiang ang ðnbúmna verther tak làka himna awm chhùn chu enge ni?

NÍNGÂNÍ *April 7*
LEIAH SETANA PÀIHThLÂK

“Chû chu a mak lo ve, Setana méuh pawh êng tirkohvah a insiam chàwp sí thín a,” (2 *Korin 11:14*, NASB).

Kan hriat chian deuh theuh tawh angin, Setana tlûkna khân vân chauh nghawng buai lovin, leiah pawh nghawng ða lo tak a ni zui zêl a; a tlûkna leh vâna a hêlna chu hê leiah hian ‘indona ropui’ kan tih tâk ang hian a lang chho ta zêl a. Hei hi thíl ni tak tak, tàwrh hrêhawm leh min hmér tel vék bawk sí a ni.

Thúpuân 12:7–12 chhiar la. Eng chungchâng nge hei hian a sawi a, eng fîmkhurna thû leh beiseina thû nge heta ðang hian kan lâk chhuah theih ang?

Vânneih thlâk takin, Kros zârah leh, Isua’n min tihsak tâk zârah, a tâwpa thíl lo la awmdân tûr chu kan hre ðimdiâm tawh a. Krista famkimna kawrfuala ðnthuam zawng zawngte tân hnêhna tiamsak kan ni. Chutiang a nih avang chuan Setana pawh taima taka thàwkin, chhandamna chang tûrte tân kawng a dâlsak theih nân a thàwk ngàwrh hlê mai a a ni.

2 Korin 11:14 chhiar leh la, eng thú bèhchhânin nge Paula’n a ziah tih hi chik hlê ang che. Eng thúchàh pawimawh tak nge keimahnî tân kan lâk chhuah theih ang?

Setana chuan min buma, Krista nêna chhandamna tling khàwp ðnlaichinna kan nei lohna tûrin kawng hrang hrangin a thàwk reng a, chutiang atân chuan Kristiana ðnchhâl dangte pawh a hman hrêh chuang lo. Chutianga a tih chuan a hlàwhtling thei phian lehngâl.

Kan vêlah hian thlarau lam thíla thíl hlàuhawm a ðnlâr mêk a (1 *Pet. 5:8*). Kan theihngihl hauh loh tûr chu, hmêlma tlâwm tawh bei kan ni tih hi a ni: ramhuai chu a thâ chhàh a ni tawh a, a tâwpah chuan a thúnèihna chhùhsak niin, chhياتna khúrah pàih lùh a la ni dâwn. Chuti chungin, keimahnî ngáwt do leh hnêh thei ziazâng kan ni sí lo. Amah lo hnêh tawh ðhîntu, Isua zârah chiah beiseina leh chàkna kan hmù thei ang. A hnêhna chu kan pual a ni a, rínna leh thúâwihna nên neitua kan ðnchhâl ngam chhûng chu kan tâ a ni mai dâwn a ni.

Kan fîmkhûr viau loh pàlhin, engtiang fîng verther takin nge Setana’n kan rínna mìn phèhsak a tùm thín? A hlàwhtlín theih loh nân, eng thútlûkna nge nîtina kan siam thín ang?

ZÍRTÂWPNI *April 8*

ZÍR ZÂUNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, ‘*Thlàhtùbulte leh Zâwlneite*’ tiha “Engvangin Nge Sual Lùh Phal A Nih?” pp. 9–22, “Biakbûk leh A Rawngbâwlina,” p. 401; ‘*Chatuan Nghàhfâk*’ bûa “Núnna Êng,” p. 448.

“Setanan Pathian mîte thimnaa khùha tihchhiat a tum apiangin, an tân Krista a rawn che thîn a. Thil sual tì tawh mah se, an sualte màwh chu A chungah nghàt vék a ni.”—Ellen G. White, *Kristi Thùk Thùe*, pp. 128, 129.

“Angel thianghlímte hotu ber lo ni tawh thînin a phàtsanna avangin khawvêlah sual a lo lût ta a. Danglamna nasa tak mai rawn thlén a, dìnghmùn sâng leh chawimawina dawng a han kalsual tâk maina chu eng thil nge ni ta le? A chhânna chu, ‘I mâwina avangin i thînlung a lo chàpova, i ênna i ngàih tuahna ta làkah i rínna chu a lo khaw lo zo ta a ni,’ tih a ni. Khatiang taka mâwi, amâ nihna ropui tlùk thuak khân LALPAN cherub kha lo siam ta lo se; dìnghmùn sâng bik tak kha Pathianin lo chèlhtîr ta lo bawk se; mawina thilthlâwnpêk bâkah thiltihtheihna leh chawimawinate kha khatiang taka vûr lo ni lo ta se, Setana pawhin chhuanlam eng emaw chu a nei thei mahnâ le.”—Ellen G. White, *The General Conference Daily Bulletin*, March 2, 1897.

SAWIHO TÛR:

- ❶ Thianghlímna leh zàlênna chungchângah lo chêng zui ta lăwk ila. Zàlênna tel lovin thianghlímna dik hi a awm thei a ngen? Thianghlím tûra innáwr lùih ang chí hi dùhthlànna vê rêng a nih loh chuan a fùh chiaah dâwn em ni? Sawiho teh u.
- ❷ Setana khân thil thâ a ngàh hlê chungin a dùhkhàwp lo tlat mai. Engtín nge chutiang rílrû kan lo put vê zia chu kan lantîr thín? Engtín nge chhiatna kawng chu kan bânzan theih ang?
- ❸ In pâwlah, *Thúpuân 12:7–12* chhiarin, engtianga nung tûr nge kan nih hriat nân sawiho ula, châng 11-na thû hi chik zual deuh ang che u.
- ❹ Pathiana lo ìnchán vê mai chungchâng hi ngàih tuah ula, enge a awmzia? Engtín nge mahnî ìnhre lêm lo pawha chutiang deuh chu kan lo nih vê theih?
- ❺ A chungah Ellen G. White thusawi hmasa zâwkah khian, “Krista’n kan bàwhchhiatna màwh a ìnbél thîn” tih a ni. Enge a awmzia? Eng beiseina nge kan chhar theih ang? Hê thútiam hnâwltûte chungah enge la thleng dâwn?

ZIRLAI 03-NA
FÈLNA SILHFÈN

April 9–15, 2011

CHÂNGVAWN: “Tichuan Pathianin Amâ ánpuiin mìhríng a siam a, Pathian ánpui ngeiin a ni a siam ni; mipaah leh hmeichhiaah A siam a,” (*Genesis 1:27*).

SABBATH CHÀWHNÛ

CHHIAR TÛR: 2 *Timothea 3:16, 17; Luka 21:36; Genesis 2:20–25; 2:15–17; 3:6–11, 21.*

¶ hmâa kan zir tâk ang khân, Lucifera tlùkna khân vân chauh a ngháwng pawî a ni lo. A búmnate leh tihdèrnate chu leiah pawh a chháwm zui zêl a. Thil mak tak pakhat chu, Pathian Thûa thútâk Chiang tak maite chu a han là kâwi vêla, mi maktaduai tamtakten an lo âwih thei zêl sí hi a ni.

Tûnah entîrnân, *Genesis* bu thû pawh hi a Chiang tâwk hlê a: ‘Mìhríngte kha Pathian ánpuia siam’ niin, kùm tlùklehdingâwn eng emawti hnûa hetiang hmêlpú ta chauh an ni lova, an chaw tûra A pèk pawh hê leia ‘a thàber chí’ ngát a ni. *Mahnâ lo awm* anga zirtîrna erawh chuan chutiang kálhzâwng tak chuan—mìhríngte hi a tírah chuan núnna mûr te tak tê lék niin, an lo changkâng tho deuh deuh a, an chaw pawh a lo danglam chho ta zêl ni âwmin a zirtîr vê máuh mai a. Pathian Lehkhathú zirtîr dân chuan, mìhríng hi dìnghmùn sâng ber luahtu, Pathian ánpuia siam ngát niin, sual vangin a lo ràwih tial tial zâwk a ni.

Tûnkâr chhûng hian, *Genesis* bûa silhfên lam thû ngàihruatna lo lang thênkhat chu a tangkaizia kan bìh zúi dâwn a ni.

Genesis búng hmasa pahnih hi én thuak thuak la. Siamtú kùt aṭanga kan lei khawvêl a lo chhuah hlím a, sualna hnûhmâ la awm lo awmdân tûr leh enge a án âwm chu suangtuah la. Khatih hún lai khawvêl leh kan tûnlai khawvêl hi engang taka ìnlàhlei nge ni ang le?

Adama leh Evi-te kha kan suangtuah thiam phâk bâk hmún nuam, huan mâwi leh hlimawm, ransa leh nungchâ tînringte thian rinawm an nih thêuhna hmúnah an chêng a. Pathian hmangaihna leh anmahní an ìnhmangaih táwnnaah chuan, a hmún mâwina te, pangpâr rímtui te chu, chunglêng savâte leh ransate nêh hlím takin an chên tlâng a. Thíl dang han dùh leh mamawh chuân tûr awm lo khàwpa nuamin an awm a, anmahní Siamtûin a hrih angin hlím takin huan chu an enkawl a. Adama leh Evi-te chuan anmahní Siamtûin a rawn tlàwh hlân chu nghâkhlel takin an thlîr thîn a, hlím taka ìnkâwm tlângin, huan chu an fang ho bawk thîn. Anní chuan a hmangaih a ni tih ìnhriain, hmangaihna vêkin an chhâng lêt a, Amah an hmangaihna chu nîtinin a zual deuh deuh thîn a ni.

Adama leh Evi-ten anmahní Siamtu zâwmna neiin, sual leh a ngháwng thà lo la awm lohna khawvêla Amah nêna an ìnkawmna zârah an lo thangin an puitling deuh deuh a. Engtín nge, tuna sualnain a tìhchíngpèn hnû khawvêlah hian, chutianga min Siamtu nêna ìnlaichinna chu kan neih vê theih ang? 2 Tim. 3:16, 17; Luka 21:36; Matthaia 6:25–34; Johana 17:3.

Adama leh Evi-ten hmaichhànah LALPA an be mai thîn a, keiní chuan chutiang hamthàtna chu kan chang vê ta lo. Chutichungin, anni'n hmaichhana an biak thín Pathian tho kha, kan nùn hmanga zâwm reng tûra hamthàtna erawh kan nei vê tho. Sualna chu kan kârah lo tlàzèp ta mah se, Isua Kristâ zârah, tìhchàh theih rual loh tûrin lei leh vân chu dàwhzawm a lo ni leh ta hláuh mai a, chumi zârah chuan Siamtu nêh ìnlaichinna dùhawm tak chu kan nei zúi thei ta zêl a ni.

Engang taka hnâi leh ìnnêlin nge Pathian nêh ìn lëndún thín? A chhâna tûr i ngàih tuah pàhin hei hi mahní ìnzâwt nghâl ang che: Kan ìnnêlna tìchàk deuh deuh tûrin eng thílte nge ka tih a, eng thílten nge tìsúkúk deuh thîn? LALPÂ nêh ìnhnâi zâwka lêngdún zêl tûrin eng thútluknate nge i siam ngêi dâwn le?

Sualnain kan ngàih tuahnate a tìkhaw loh leh tìhnùt tàwh aṭanga ngàih tuahna tawng chham tak aṭang hi chuan, sual lùh hmâ Eden-a Adama leh Evi-te rílrù thianghlím dân tûr, an thíl ngàih tuah dân hmáng ni âwm kha kan manthiam phà vê thei chiah lo. Anni kha chu nàtna leh tàwrhna, búmna, phàtsanna, thihna, châna, leh zàhna, a bîkin mìpàt-hmeichhiatna kawnga mualphona (tûnlai sualna khawvêla hluâr ta viau ang hi) an la hre vê ngai lo.

Genesis 2:20–25 chhiar la. Hêng chângachte hian Adama leh Evi-te kâra ìnlaichinna leh ìnkawm nêlna engang chí nge a târlan?

“Tisa púmkhàt” (*Gen. 2:24*) niin, Adama leh Evi-te kha an inzáwm hnâi hlê a, anmahni pahni bâkah Pathian pawh an zâwm hnâi hlê a ni. Hê chângin fiah leh ngâihual rual lohva a sawi chian chu: ‘saruak an ni a, an zàk lêm lo’ tih a ni (*vs. 25*). Thianghlím leh pawikhàwih lo nih thû a va ni êm!

“Sual nei lo nûpa tuakte chuan thàwmhnâw siam chàwp an inbél lova, êng leh ropuina, vântirhkohte hâk ang chuan an inthuum a. Pathian thû an âwih chhûng chuan chû kawrfual êng ropui chuan a tuâm reng a ni.”—Ellen G. White, *Thl`htubulte leh Z`wneite*, p. 25.

Hê êng hi engang chiaha êng nge a nih te, a tangkaina tak leh eng atân chiaha nge tihthe chu hriattîr kan ni lo. Chutiang chung chuan ‘saruak’ anga ngâih erawh an ni cheu. ‘An zàk lêm lo’ tih hian an êng thuum chuan an saruakna chu a khùh bo vék lo a ni ang tih a kâwk a, mahse khatiàng sual la awm lohna khawvêl angah kha chuan a zàhthlâk lêm lo a ni ang, zàhna kha a la awm sî lova.

Eng emawti kawng chuan, an saruak thû sawilanna khân sualna nei lo nûpa tuakten an chên tisa taka an inlaichîn hnâihzia a târlang pawh a ni thei baw. An chhêh vêl thíl kha inhawng sâ, langtlang, pawisawi lo niin, chutiang chuan an nungin thíl an ti mai rêng a ni. Pathian hmâah leh annî pahni kârah pawh ríawm takzét, inhawng leh zâlên takin an nung a. Chutianga awm tûr pawhin LALPAN a ruat an ni baw a. Dìnhmùn dùhawm tak a ni pháwt mai.

Nangmâ nùnah engang taka inhawng leh langtlang thei nge i nih thín? Ngê, thíl hi thùpin, a nihna dik tak lantîr lovin i zêp deuh tít têt thîn zâwk? (*Matthaia 10:26*.) A hnúhnùng ang hi lo ni ta lang, engtín nge nùn thlâk tûra tàn i lâk thà ang?

THÀWHLÈHNÍ
FIÀHNA CHU

April 12

Kâr kal ta zirlaiah khân thútàk pawimawh tak: Pathianin A thísiamte hnêna zâlênna a pêk thû kan zír tawh a. Chû zâlênna tel lo chuan thíl ‘thianghlím’ chu an lo tithei pawh a ni maithei a, mahse chutiang an nih chuan invên nâna thíl rithei (alarm) vuah ang deuh chauh niin, chû chu thíl ‘thâ’ a tling dâwn em ni? Chutiang deuh chuan mahnâ thútûkna siam tûra zâlênna nei lo nih chuan, a ‘thâ tâwk’ chiaha lo tihna a ni ang. Zâlênna hmangtheite chauh hi mi ‘thâ/chhûngríl thàtna nei’ an ni thei ang. Adama leh Evi-te pawh fiàhna mâwlmang tak pêk an ni a, chû chu zâlênna famkìm pêk lo ni ta se—LALPÂ thû an âwih dâwn em tih hriat nân a ni. Hêng mi pahni zâlênna neia siamte tân hian échhínna hún ang deuh a nih chu. Zâlênna chu z`l`na a ni mai a, chû zâlênna an hnêna pêk chu hmangin thíl dik an ti dâwn em tih an lantîrna tûr a ni.

***Genesis 2:15–17* chhiar la, Adama leh Evi-te hnênah échhínna hún pêk an ni. Engang boruak hnuaia chû fiàhna chu pêk nge an nih kha ngaihtuah la. Engati nge chutiang boruak hnuaia an bàwhchhiatna chuan min thâwn riau?**

***Genesis 3:1–4* chhiar la. Fîmkhur takin Setana’n Evi hnêna a sawi kha én la. Eng thútàk leh a dâwt phuachàwp engte chu nge a chàwhpàwlh tâk vêl?**

Khâ thing kha “a chhia leh a thâ” a ni kàwp kha a ngâihawm viau mai. Pathian khân Adama leh Evi-te kha thíl thâ laka khàp a túm lo tih a chiang a. Dik tak pheih chuan, Pathian siam khawvêl púm pui kha, anmahni ngei pawh telin a thâ a, ‘a thâ êm êm’ (*Gen. 1:31*) a ni. Chhia leh

thà hriatna thing làka híma àwmtîr kha LALPAN a dùh a. Chû chu manthiam a har lêm lo, a ni lo'm ni? Kan khawvêl tù tàwvah ngei pawh hian, nû leh pête chuan an fâte sual hre kher lo tûrin an dùhsak thîn a ni lo'm ni? Pathian phei kha chuan, Adama leh Evi-te kha thíl thà lo làka hùmhim a dùh hlê ang a, an êng thuum chôn a, mualphona, tàwrhna leh thihna an tuar tûr an púpèlh chu A dùhsak zâwk hlê dawn lo'm ni?

Thíl thalo hi uâl-âu leh langsâr, hmùh âwl takin a ìnlâr fo lêm lova, verthèr leh a rûk deuhin a rawn ìntâtlût zâwk thîn. Engtiangin nge a lo chêt thîn a, engtín nge chutiang làkah chuan kan lo ìnvên fîmkhùr theih ang?

NÍLAINÍ
SÌLHFÊN THÁRTE

April 13

Mi tam zâwkin kan hriat tân angin, Adama leh Evi-te leh kha fiáhna hotêah an tling zo ta lova. A ngháwng chhuah erawh mihring chanchina thíl pawh leh râpthlâk ber a tling sí a. Kan nû leh pête thúâwih lohna ràh chu ‘r^hphl^h’ tih hian a phúrchhuak zovah kan ngai mai a niang chu.

Genesis 3:6–11 chhiar la. Setana’n thléng tûra a sawi eng tak chu nge Adama leh Evi-te an tlúk tâk hnû khân lo thleng zúi ta nghâl a, chû chuan enge a kâwh? An bàwhchhiatna ràh engte chu nge a entîr?

Setana’n a sawilâwk ang chiah chuan, an mitte chu a lo vâ ta ngei a, a hmâa an la hmùh leh hriat ngai loh ang, [sualna] khawvêl leh thíl nihna òk tak chu an hmù vê ta a. Hêng châng púm puiah hian, an s^hruakna thû hi a lo lang nawn ta fo mai a, helai vêla thú pawimawh ber a ni mai âwm e. Sualna nei lo nihna aṭanga an tlúkna te, an bàwhchhiatna te leh Pathian nèn bâkak, an pànih kêra an ìnkûngkâih dân kawng thár chu tûna saruak an ìnhriatna thúpui aṭanga târlan vék a ni ta.

LALPAN an hnêna, “Saruak i nih tûrin nge hrilh che?” (vs. 11, NIV) tih A zàwh kha chhínchhih la. Sualna nei lo an nih chhûngzawng kha chuan saruak an nih an ìnhre lova, thíl awmpúng tûr rêngah an ngai mai niin a lang a, churang chuan ngàih tuah pawh an ngàih tuah ngai lo niin a lang. Tûn chíah erawh chuan chû máwllh chu ngàih tuah pui berah an nei ta a nih hmêl.

Adama leh Evi-ten an sàruakna an chhânna khân eng pawimawhna tak nge a neih?

Adama leh Evi-te thingbùk phêna an han bìrù vêl tûr chu suangtuah la, mahní ìnéna a ngàihna tak hre vak sí lovin, LALPÀ làka bìkbona an han zawng vêl a. An saruak ìnhliàh khùh dân ngàih tuahin, theipui hnàhte chu thaber tûra ngaiin hàn ìnhliàhtîr chu an tùm a. Hetah tak hian thílthi chhandam nih túma bèihna kawng hmasaber, mihringin mahní hnàthàwh leh thílthi hmanga sual chinfel a tùmna chu kan hmù ta nghâl a ni. An tùmna eng màh a ni lo ang khân, tûnlai bèihna pawh eng vak a ni chuang lo!

NÍNGÂNÍ
RÁN VUN

April 14

“LALPA chuan Adama leh a nùpui tân rán vuna silhfên siamsakin, anmahni a thuâm ta a,”
(Gen. 3:21, RSV).

Nimín lam zir্লাiah khân Adama leh Evi-ten an sual tih an chhanna kan hmù tawh a, waviin chu Pathian chhanna kan én thúng dawn a. A chungá Bible chângah khian chanchin thà thúchàh chu kan lo hmùlâwk a ni.

Pakhatnaah, Adama leh Evi-ten theipui hnàh an fên khân a khùh zo tak tak lo tih kan hmù a. Khùh zo ni se, an tân sual nei lo ran tâlha a vún inbél a ngai lovang. Chutiangan, chhandam nih nâna dân zâwm lama kan bei vê chiam a nih pawhin, a tling zo chuang dawn lo. Tling zo ni se, kan tâna Kristâ lo thih a ngai lovang. Rán tâlh âia theipui hnàh han chilh khâwm vèl mai chu a sênsô a tlêmin, a hêksak lo zâwk angin, Isua thihna âi chuan keinî thiltih vête pawh chu a hêksak lo fê zâwk ang. Mahse, theipui hnàh fên leh keinî thiltih vête chu tling zo sî hêk lo lê, kan tâna Isuâ lo thih chu púmpêl theih a ni lova, chuang chuan sualna nei lo ran pawh chu tâlha a lo ngai ta rêng a ni. Kawng dang a awm thei lo (Gal. 3:21, Rome 3:21–28).

Pahnihnaah, theipui hnàh leh ran vun danglamna tak chu enge ni ta le? A pakhatna zâwka awm sî lo, a pahnihnaa awm chu enge ni ta ang le? Chhân a hársa lo, *th^{sen}* a ni mai. Chû chiáh mai chuan *Genesis 3:21*-a lo lang chanchin thà chu min kâwhhmùh tûr a ni (*Ent^{pu} Lev. 17:11; Th^{pu} 12:11; 1 Pet. 1:18, 19; Hebrai 9:22*).

Pathumnaah, hriat manhlâ ber a tâwpa lo lang ta chu “A háktîr ta a” (*Gen. 3:21*) tih hi a ni. Hebrai tawngah a chiang hlê: Amah LALPA ngei chu Adama leh Evi-te ran vun háktîrtu chu a ni. Amâ thiltih, an *saruak* zâhthlâk khùh nâna titú chu Amah chu a ni. Nimín lama kan hmùh tâk ang khân, an thíl sual tih ngháwng lo lang zui nghâl chu *saruak* nih inhriatna kha a ni a; tûnah erawh chuan, Amah Pathian ngei chuan sualna nei lo ran tâlha vuna siam silhfên bélin, an harsâtna chu A chînfelsak ta a ni. Bible châng chuan ‘savun’ hmanga khùh an nih thû deuh mai a ziak a, engang nge a nih chiáh târlan a ni lova. Han ngâihruat zui erawh a harsa lêm lo (*Gen. 22:8, Johana 1:36, 3:16*).

Chutiangan chuan, a tîr phat aţang khân, LALPAN chhandamna ruâhmàn chu A târlang a. Adama leh Evi-te sualna kha râphtlâk hlê mah se, anmahni chhandam tûra Pathian khawngaihna chu a la ropui fê zâwk a, chumi kawngah chuan keini pawh kan intheihngihl mai tûr a ni lovang.

Isuaa rínna zâra chhandamna thútiam ropui takah khân chêng zui rih la. Chhandamna thutiam hi keimahnî tâna kan tihtheihah ni lovin, Amân min tihsak tawha inngàt a ni tih pawh ngaihtuah la. Engtín nge chanchin thà thútiam, Kristâ fèlna kawrfual háktîr kan nihna chu kan nùn leh LALPA nêna kan lëndúnna lungphûm nihîr dân kan zir theih ang?

ZÏRTÂWPÑÏ

April 15

ZÏR ZÂUNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Th^h h^l bulte leh Z^wlneite*-a “Thîlsiamna,” “Thlêmna leh Tlûkna,” leh “Tlânna Ruâhmàn,” tih búngte kha chhiar ang che.

“Fèlna kawrfual vâ chu Eden huan thianghlîma Pathianin kan nû leh pâ hmasate a awmtîr lai khân háktîr an ni a. . . . A fèlna kawrfual chàn tâk âiah mihring tûmahin eng thíl mah an buatsaih thei lo. . . . Amah Krista ngein min khùhna chiah chuan Pathian hmâa dîng tlâkah min siam thei a. Hê khùhna, Amâ fèlna kawrfual hi, sualte sîm a, Amah ringtú tinte chu Krista’n a la bél theuh dawn a ni. . . . Hê kawrfual, vâ thêmbûa tâhah hian, mihring ruâhmànna zâi khàt tê pawh zèh tel a ni lo. A mihring chàn lai khân Krista’n nungchang thâfamkimin a nung a, chû nungchang chu keimahnîa min nêihîr tûrin min hlùi reng a ni.”—Ellen G. White, *Maranatha*, p. 78.

“LALPA Isua Krista chuan khùhna tûr chu a buatsaih tawh a, chû chu Amâ fèlna kawrfual chu a ni, chû chu rínnaa lo pawm dùhtu tûr ringtu, sual sîm tinte a la háktîr dawn a ni. . . . Tichuan LALPAN ringtu misualte chu A’n énin, an inkhùhna theipui hnàh chu hmù tawh lovin, Amâ fèlna

kawrfual ngei chu a hmù ta zâwk a ni. . . .”—Ellen G. White, *Advent Review and Sabbath Herald*, Nov. 15, 1898.

SAWIHO TÛR:

❶ *Genesis 3:6* chhiar la. Setana'n Evi a thlêm thlûk theihna tûrin eng remchâna nge a nùnah a hmù theih? Engtín nge tûnlai pawh hian chutiang remchâna chu a la hmù cheu thín?

❷ Eden chungchâng sawinaah khân *saruakna* thûah khân chàm zui ta la. Chuta thílthleng manthiam leh zual nân eng thíl dangte nge kan ngàih tuah tel theih ang?

❸ A chung a Ellen G. White thuziak târlan khí ngàih tuahin, engtín nge chatuan chanchin thà ropui tak chu târlan a lo nih?

❹ *Hebrai 5:14*: “Nimahsela chaw rúm chu putling lamte tân a ni, chûng chuan an hman fo avangin chhia leh thà fiah tûrin an hriat theihnate chu an sawizawi tawh si a.” Engtín nge sual leh thà kan ngàih dân hi kan hnamziain a hril thui viaw thín a? Engtín nge kan hnam dân kal pèl deuh hlék a ‘a chhia leh a thà’ chu kan thliâr thiam theih ang?

ZIRLAI 04-NA *April 16–22, 2011*

KAWR RAWNG CHI HRANG HRANGA CHEI

CHÂNGVAWN: “A târlam fâ a nih avangin Israela chuan a fa dang zâwngte âiin Josefa chu a hmangaih zâwk a: tichuan kawrfual zè hrang hrang nei a siamsak a” (*Genesis 37:3*).

SABBATH CHÀWHNÛ

CHHIAR TÛR: *Genesis 29:21–30:24; 34; 37; 42:13; 1 Korin 9:24–26.*

Kan thàwnthú sawi tûr hian *Genesis 29*-a Jakob an nùpuite leh hmeite a neih thû-ah khân zung a lo kàih tan tawh a. Pasal pakhat chu nùpui palîten an in tâwm tlâng a, an kârah chuan fapa sawmpahnih an lo piang a. Chhûngkaw inâwp khâwm thà lo leh inkaihruai fel lo nuai zîng a tang chuan pakhat chu zâwnei ang a lo dinchhuah a ngai ta bîk dân em ni le?

Eden huan a tang a tih dân phúng pângngai: mipa pakhatin nùpui pakhat nèih tih ang chí kha Jakoba khân lo zúi ni zâwk se a va thà zâwk dân em! Hetiang tih dân zúi hi engtik lai hún atân pawh chhûngkaw tinte tâna dùhthúsâm chu a ni.

Mahse kan hmùh tâk angin, Pathian chuan dùhthláng thei tûra zâlênna neiin min siam a, chû zâlênna chuan thíl dik lo thlân theihna pawh a tel tho si a. Jakoba khân a lo tìsual ta ngei mai a, a bèlhchhâh nâna ‘Kawrfual rawng chi hrang hranga chei’ an siam leh zêl phei kha chuan, thíl tih sual pakhatin thíl dang a bèlhchhâh zêl thínzia a târlang a, a ngâwng chhuah thíl thà lote phei chu a tihngâihna tak a awm lo hial thîn.

Keimahnî leh kan hmangaihten an tâwrhpuì hmâa sual hi a tîra hmèh mih ngâh hi a va thà zâwk dân em!

SUNDAY *April 17*

CHHÛNGKÀW BUAINA BUL

Kan hriat tlângpuì angin, nùn leh khawsak phúng hi chu thùp leh han lâkhrân tak tak theih làh a ni lova. Engkîm mai hian midangah ngâwng eng emaw tak hi a nei zêl mai. Dik tak chuan, Albert Einstein-a'n *thlâk pakhatin thlâkdanga ngâwng a neih chhâwn dâk* (*theory of general relativity*) a zirtîrna angin, khawvêla thíl zawng zawng hian thíl dang hîpna eng emaw an nei

tlâng thêuh mai a. Chumi awmzia chu, i taksa khân i kiang vêla mîte chauh ni lovin, nî leh khawvêla thilsiam awm tînrêng hi hîpna eng emaw tak a nei thêuh tîhna a ni.

A ni rêng a, mi pakhat thiltîhin midangah leh chhuan lo awm zêla ngháwng a nèih chhâwn zêl dân manthiam tûrin science (physics) zirlai kan hriat vê kher pawh a ngai lo. Tûte nge kan nih a, khawiah nge kan khawsak, engati nge kan nihna hi kan dùh tlat—hêng ang chîte hi kan thúnunna hnuai thil awm pawh ni loten keimahnâ ngháwng a lo neih vâng a ni ber zâwk. Chutiang chuan, kan thil tih leh sawite hian, midangteah a chhêlam leh thà lamah thúi tak thlengin ngháwng a nei thei tih hriain, kan fimkhúr hlê tûr a ni dawn lo’ m ni?

Genesis 24 leh 29:21–30 chhiar la. Engang chhûngkua nge hetah hian a dín? Thútàk tluanghruì kàl h zâwng a hnam chîndân phúng zúinain chhiatna a thlen theih dân chunghângah eng zirlaite nge kan zìr chhuah theih ang?

“Jakoba sualna leh a kàihhnàwih chuan—thil thà lo thlén lovin a tâwp mai lova, a fâte nùn leh nungchangah a rah kha tak chu hmùh a ni ta. Hêng a fapate hi an lo puitlinin thil sual kulmût tak tak an ti a. Inchhûngkhurah nùpui pakhat âia tam neihnate a lo chhuak a. Hê sual râpthlâk tak hian hmangaihna lui a tikang a, inzawmna khûn ber a ti derthâwng bawk. Nù hrang inthîk kualnain chhûngkaw inzawmna a tikhaw lova, naupangte chu îtsík chîng leh mahni ìnkhuahkhîrh thei lovin an lo thang lian a, pâte nùn chu lungngaihna leh buainain a tithím thîn.”—Ellen G. White, *Thl^htubulte leh Zlwlneite*, p. 230.

Thúnùn theih loh tûr eng thilte chu nge i rochùn chhâwn? Thil tam tak em ni? Tûnah tak hian eng thútûknate nge i siam dawn chîk takin ìngàih tuah ang che. Mahni ìnzàw h tûr chu: Hê thútûkna ka siam tûr hian engangin nge midangah ngháwng a neih ang a, chû chu lo thléng tûrin ka dùh méuh em?

THÀWH TANNÍ
JOSEFA LEH A ÛNAUTE

April 18

Ûnau zînga ìnèrna lo chhuak thîn hi, engang chhûngkaw tân pawh thà lo tak a ni zêl thîn a. Anni chhûngzîng angahte phei kha chuan, buaina zâkhua niin, chhiatna thlén tûr ìnhuat leh inthîkna, duat bîk neihna leh chàpona a awm lo thei lo.

A bultúmtu Josefã ûnate pawh kha mi rîlrù tluang leh nùn dùhawm tak zawng an ni bîk lo hlawm a ni lo’ m ni?

Genesis 34 chhiar la. Jakoba fâte nungchang enge hei hian min hrîlh?

Chûng thil bâkah chuan, Josefã mumang buaipui tûr an la nei che lehngâl a (*Gen. 37:5–11*), khatah khân chibai bûkin a hmâah an kûn dial a nih kha. A ûnate khân an ngaithei lo sâ tawh a nih phei chuan, hê mumang phei hi chuan an ngàihtheih lohna a bèlhchhàh nasa thei hlê ang. Chutiang chu a ni ngei ni âwmin *Genesis 37:8* chuan a sawi a, mahse chûbâk pawh a awm.

Genesis 37:2 chhiar la. Engtín nge hê thil mai hian Josefa leh a ûnate kâra ìnlaichînna a tihchhiat zual theih ang?

Tû mah hian rêl nih hi kan dùh lova, a ûnaute kha an sual viau rêng a, an chanchin Josfa'n an pâ hnêna a thlên thîn pheï kha chu an ngaithêi lo rêng ang. Bible hian a ûnaute khân eng thîl tak chu nge an lo tih thîn mìn hrilh lêm lo nân, anmahni leh an chhûngkaw tân ngei pawha mualphona leh chhiatna a thlen hmâa chînfel ngai tak chî zawng a ni ngêi ang.

A tâwpa thú inchùh lian ber mai, Bible pawhin min hrilh tâk chu, “Israela chuan Josefa chu a fa dang zawngte âiin a hmangaih zâwk,” (*Gen. 37:3*) tih hi a ni. A ûnaute kha mi â nîlêng an ni bîk lova, an pâ rîlrù sùkthlêk chu an hre vê thuai ang a, chû chuan boruak dùhawm lo a hrîng ngei ang.

Josefâ chung a chêtân hmangah chuan thiam thêih an ni lo chungin, khatiang boruak vêl aţang khân an rîlrù pùthmang chu kan manthiam deuh ngei ang.

Kan zâ hian, eng thangah emaw chuan kan âwk tâng deuh t̄heuh chu a ni mai a. Kan dùh loh dân takten thîl a lo thleng fo thîn a, kan inzàwh fo thîn tûr chu: ‘Chutiang boruak chu engtîn nge ka chhânlêt thîn? Min uaibetin, ka inhnûkhniam vê ta mai thîn nge, chûng boruak paltlang thei tûr chuan nùn tuanghruï chu ka chêh zúi zêl zâwk?’ tih a ni.

THÀWHLÈHNÍ

April 19

KAWRFUAL RAWNG CHÌ HRANG HRANGA CHEI

Josefa nungchang leh a ûnaute nungchang chu a ìnpersan hlê mai.

“Nungchang hrang daih nei pakhat, Rakili fapa upa zâwk Josefa a awm a, a nùnphúng dùhawmna chu chhûngril lam aţanga thîlung leh rîlrù mâwina lo êng chhuak a ni. Thianghlím, phûr leh hlím takin râwlthar chuan nungchang nghêt leh t̄hahnemngaihna chu a lanchhuahtîr a. A pâ zirtîrnate chu a ngaithlâ a, Pathian thuâwih chu a dùhzâwng a ni. A nihna, nakin hnûa Aigupta rama amah tilangsârtu—dùhawmna, hmangaihna leh rinawmnate chu a nùnphúnga awm sâ rêng a ni. A nû a thîh tawh avangin a pâ chu a ngai zual bîk a, Jakoba thîlung pawh a tarlam fâ chungah a bei tam bîk a, ‘a fa dangte zawng zawng âi chuan Josefa chu a hmangaih zâwk a.’”—Ellen G. White, *Thl' htubulte leh Zl' wneite*, pp. 230, 231.

Genesis 37:3, 4 chhiar la. Engtîn nge an pân khâ thîl a tih khân boruak a tihchhiat zual tâk?

Kawrfual manto tak, rawng mawi chi hrang hranga chei Josefa hnênah a pân a pêk kha, a ûnau dangte silhfên âiin a t̄ha bîk a, mi chungchuang bîkte chauhin an ìnbél thîn a ni. A ûnaute chuan an pâ hian dùhsakna dang dang pawhin Josefa hi a la vûr zêlin, chutiang a nih chuan rokhâwmtuah pawh a la siam zêl ang tih an ring a ni. A rokhâwm tûr chanvo pawh chu vâwng deuh bîk viau tûrah an ngai nghâl mai baw ang. A pân khatiang kawrfual danglam tak a siamsak chhan chu eng pawh lo ni se, anî ngâih chuan engdang ni lovin, a hmangaihzia a lantîrna a ni mai a, mahse a tîsual nasa hlê a, a ûnauten Josefa an huatna mei chu a tî-âlh nasa ta hluai sî a ni.

Kawrfual khân hê leia châwimawina, dinhmun sâng chu a entîr a—lei lam thîl a nih angin a dàih rei lo viau rêng a ni. Hê chanchin hi târlangin, Mosia kha chuan Jakoba'n Josefa chu a fa dangte âia a hmangaihzia entîrnân a hmang a. Chû chu amah an huatna chhan pui ber a nih thû leh chû huatnain thîl t̄ha lo a thlên dân chu a târlang baw.

Khawvêl thîla châwimâwina i dawng tawh ngai em? Engang rîlrû tuang nge i pùt? Eng chén nge lungâwi leh rîlrû nuam taka i awm zúi zêl theih? Chuta ɽang chuan eng zirlai nge i zîr chhuah tûr ni ang? 1 Korin 9:24–26.

NÍLAINÍ *April 20*
KAWRFUAL ZÈ HRANG HRANG NEI

Genesis 37:12–25 chhiar la. Thíl ɽhâ leh thíl ɽhà lo, rîlrû tuang leh verthèrna danglamna eng thíl ropui nge hetah hian lo lang?

Josefâ ûnau te khân tihhlúm thû an phiar chauh ni lovin, an pâ hnêna thû an thlén dân tûr nêl lam an ruâhmàn lâwk diam a. *Ka rei, ka pa, pawî kan va ti tak m! H kawrfual hi kan hm a, Josef th w mhn v a ni em? A n chuan, ram sak w lhin a s ta a ni ngei ang.* Mahnî ûnau ngei khatiang taka an han háw thei mai kha ngâihtuah thiam pawh a hár zâwk mang e.

Genesis 37:23 chhiar la. Heta thílthléng chungchâng pawimawhna tak chu enge ni?

Râl khata Josefâ an lo hmùha a ûnau te thíl sawi hmasak ber chu, amah an huat zualna a múmang chungchâng chu a ni. Chutiang mumang chu a taka a thlén loh nâna chìn felpui nghâl hmiáh an túm a. A chung a hlei an lénna hmasa ber pawh chu a kawrfual an hlihsak chu a ni ta tih hi a *ng ihnawm* hlê mai. An pân a siamsak, Josefâ kawrfual an ngâihtheih lohzia hi Hebrai hian a sawi Chiang a. Anmahnî a rawn panna kawnga khâ kawrfual a hâ an hmùh khân a chung a an thínrimna chu a bêlhchhâhsak a ni.

Chutiang chuan, a ûnauten an huat leh thínrimna thlêntû tak chu tihlâwlhsak túmin an che zui ta a. Khâ kawrfual kha annî tân chuan huatna bul mai niin, amâ tâna ɽhàtna hlîr mai leh annî tâna chhiatna chhínchhiaha hlîr ang a ni. Chuvang tak chuan a kawrfual han hlihsakte pawh chu an tân chuan hlimna leh lâwmna, lungâwina thlentû a ni ta. Tûnah chuan anni aia Josefâ chungnung bîk anga lantîrtu a silhfên an hlihsak tâkah chuan, a hmâa chîbaibûka la ɽhíngthî tûr anga an ìnggaiha an hlâuh lâwk ɽhínna làkah Josefâ chu chhantu nei lo a ni ta thúng a ni.

An rîlrû so phút anga a ûnau te an che zui ta mai fínthlâk lohzia kha ngâihtuah la. Chutiang chuan mawi leh âwm thlù lovin, kan lo che vê fo tawh ɽhîn êm le? Engtín nge Pathian thúnèihna hnuaia ìntùlût a, rîlrû so phút anga pawî khàwihna làkah kan ìnvên theih ang?

NÍNGÂNÍ *April 21*
“I FAPA KAWRFUAL”

“Tichuan Josefâ kawrfual chu an lâ a, kêlpâ an tâl a, a thîsenah an hním a; kawrfual ze hrang hranga siam chu an thawn a, an pâ hnênah chuan an rawn lâ a; ‘Hei hi kan hmù ngáwt a, i fapaa kawrfual a ni nge ni lo en teh,’ an ti a” (*Gen. 37:31, 32, NASB*). Engtín nge hmangaiha khat pâ fâten khatiang taka nùn hniama nung a, an pâ ngeiin kawrfual a siam, a fapa hnêna a pêk chu thîsena chiáh a, a fapa kawrfual a nih leh nih loh enchiang tûra an han tih tâk mai chu lê? Khatiang thíl ataka an tih hmâ pawh khân, khatianga tih dùhna rîlrû kha chu an pú sâ tawh rêng a

nih hmêl viau mai. Sual tih hi kan tan tawh chuan, khawiah nge a tâwp dâwn tih sawi thei tunge awm ang?

Genesis 37:26–36 chhiar la. An pâ hnêna an ÷awngkam hman khân enge a târlan?

A ûnaute thîl zàwhnaah khân ‘kan ûnaupa kawrfual’ ti lovin ‘i fapaa kawrfual’ tih ÷awngkam an hmanzâwk tlat mai a. Lâinàt leh khawngaihna tel lo, rîlrû sak an pú tlat kha a mak ngáwt mai. Mahní lam thiam inçhântîr dùhna an pùt vângte pawh a ni mahnâ. An kawrfual chhar kha ‘kan ûnaupa kawrfual’ ni lovin ‘i fapa kawrfual’ a nih zâwk chu—an tihsual inthùp tùmna a ni thei ang.

Chutiang chuan, kawrfual chuan a bul aţangin a tâwp thlengin hmún a luah chhuak ta a ni. Josefa leh Jakoba kâra indùhsakna entîrna a ni a, tûnah chuan thîsena bual, Josefâ chàn chhiatzia [thihna] entîrna lo ni tain, annin amah an ngâihtheih lohna leh Josefâ tâwpnaa ngâihna tûr a ni tawh ang. Mahse khâ thîl an tih tâk khân, an tân hársâtna kawng khat chinfelsak angin lang mah se ‘a zual z’wpui vailenhlo’ tih ang chauh a ni ta zâwk sî. An pâ lungngaihna khân an ûnau rîlrû a tiná lo thei dâwn sî lo. Nîtin maia Jakoba’n a fapa a súnna khân anmahniáh inthiam lohna leh rîlrû hrehawmna tak an neihphah vê ngei ang.

Chhiar tûr: Genesis 42:13, 21–23, 32; 44:28. Josefâ ûnaute thîltih tâkten anmahni leh an chhûngkaw chungá ngáwng a neih zui zêl dân enge min hrilh?

A tâwpah chuan, a ûnaute thîl tha lo tih chu LALPAN thîl thâah a chântîr a, mahse chû chuan an thîlsual tih chu thiam a chântîr chuang lo. An pawî khâwih kha râpthlâk hlê mah se hê chanchin hian sual chu thúnùn zúi a har theihzia, mît a tihdel leh chhiatna leh tàwrhna thléntu min tih zuitîr zêl dân chu min hriattîr ngei tûr a ni ang.

ZÏRTÂWPNÎ

April 22

ZÏR ZÂUNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, ‘Thl^ht bulte leh Z wneite’ bûa “Kanaana Kîrlehna,” “Josefa Aigupta-ah,” leh “Josefa leh A Ûnaute,” pp. 224–271.

“Josefa chu a chungah thîl hlauhawm a thleng ang tih hlâuhthâwnna nei hauh lovin a lo kal a, rei tak a zawn chu a hmùh tak avangin a lâwm hlê a, mahse lawm hlawh a hnêkin thînrîmna leh thúngrùlh dùhna hmêl chuan a tihlâu a. A lo kal chhan chu a hrilh a, mahse engmahin an chhâng lova. Josefâ chuan an thînrîm hmêl chu mak a ti hlê mai a. . . . Verv tiin an sawisêl a. An îtsíkna thûte an sawi chhuah tâkah chuan, an rîlrûte chu Setana’n a thúnùnsak a, an ûnaupa chungah chuan khawngaihna leh hmangaihna rêng an nei lo va. A pâ hmangaihna lantîrtu, thîkna thînlung an pùtphahna, a hâk lai kawrfual rawng chi hrang hrang nei chu an hlihsak ta a ni.”— Ellen G. White, *The Spirit of Prophecy*, vol. 1, pp. 128, 129.

SAWIHO TÛR:

❶ “Kawrfual rawng chi hrang nei” chidang engang chí nge awm? Khawvêl thîl kan ît/àwh deuh thín, mìn la chhùhsak a thîsena la tihbâwlhlâw h tûr ni sí chu engte nge ni ang? Khawvêl lam thîla châwimawina, hlú tak anga lang, engmah ni tak tak sí lo chu engte nge ni?

❷ Tùnkâr zirlai thú bèhchhan hi ngaihtuah chungin, *Genesis 45:22* chhiar la. Eng thíl nge a kàwh?

❸ Josefa kha Krista entîrna a ni fo thîn a. A chanchin púm pui én thuak thuak la, engtín nge Kristâ chanchin nê a lo ìnzûl deuh thín le? In pàwlah sawiho ula.

❹ An chêtđânah khân Josefâ ûnaute khân ìnthiam lohna pawh an nei vak lo. An pà khân kawrfual thísén kâi kha engtín a tih zui dân kan hre lova, lo vawng thà zui ni ta se, an hmùh chângin eng rílrû nge an pùt thín ang? An pân a biak thín Pathian kha lo hre vê ni hlawm ta zâwk se, an chhûngkaw chanchin chu a danglam hlê âwm sí a lê! Tawngtai leh LALPÂ hnêna thúphá châwi dânte lo thiam ni ta se, khatiang tàwrhna zozâi kha an púmpèlh tûr! Engtín nge khatiang an àwhna thang kha kan púmpèlh theih ang?

ZIRLAI 05-NA

April 23–29, 2011

PUITHIAM PUAL KHAWNGAIHNA SILHFÊN

CHÂNGVAWN: “Nimahsela thím atâ chhuak a, a êng mak taka lût tûra kotu che u fàknate chu in éntîr theih nân; nangnî zawng chî thlàn, lal puithiamho, hnam thianghlím, mi danglam bîkte in ni sí a” (*1 Petera 2:9*).

SABBATH CHÀWHNÛ

CHHIAR TÛR: *Exodus 28; 32:1–6; Leviticus 21:7–24; 22:1–8; Th^{pu}h 21:12–14; Hebrai 4:14, 15.*

Protestant Siamthàtna húnlaia thúpui ropui pakhat chu “ringtu zawng zawngte puithiam nihna” an tih thúpui hi a ni a. Hêi hi a chung a Bible châng bèhchhána lâk a ni ber pakhat a, Kristian zawng zawngte hi Pathian hmâah ‘puithiam’ hna thàwh ang thàwk thei an ni thêuh a, Isua neitu an nih avangin (sakhaw thenkhat thíl kalpui dân ang lo takin) anmahni leh LALPÂ kâra dîlsaktu tûr mihring tû dang mamawh an nei lo.

“Pathian pakhat chauh a awm a, Pathian leh mihring ìnkâra Palai pakhat chauh a awm bawk a, mihring Krista Isua chu” (*1 Tim. 2:5*). Isuâ nùn, thihna, thàwhlehna leh puithiam lal rawngbâwl na chínah chuan Pathian ruâhman chhuah Hmânlai Hebraite rawngbâwl na chu Kristaah a lo famkim zo ta a. Levia chîte puithiam nihna pawh chu rawngbâwl na thár chuan a luahlân ta a, chutah chuan kan zâ hian ‘puithiam lal chî’ pêng khat chu kan ni ta thêuh bawk.

Tùnkâr chhûng hian, rawngbâwl na hlúi zâwka puithiamte silhfên ìnbél chungchâng kan zîrna aţangin, rawngbâwl na thára ‘puithiam’ nih awmzia tlêm tal kan zír chhuak thei dâwn a ni.

SUNDAY

April 24

THÚTHLÚNG HLÚIA KHAWNGAIHNA

Mihring tawngkama sawi chhuah fiàh theih tûr ang chuan Isua pawhin a lo sawi tawh a: “Tûpawh tam tak an pêka hnênah chuan tam tak an phût ang; tûpawh tam tak an kawltîra hnênah chuan tam deuh an phût ang” (*Luka 12:48, NIV*) tiin. Thúpui chiang tâwk tak a ni a, keini Adventist-te hi a dawng tamte kan nih angin, hê thíl hi kan ngaihtuah chík viau a ngai!

Keini’n kan neih thútâkte leh kohhran leh pàwl dangten an zirtîrnate hi han khâikhín chhín teh [Chatuan Hrêmhmùn te, Sabbath Sunday-a thlâk te, Juda nùla thianghlím 144,000-ten chanchin thâ an puan tih leh, Krista dodâltuin ro a rêl laia mithianghlím lâwr han tih te mai pawh hi]. Thútâk chu kâwltîr kan ni a, a hlùtna anga kan kalpui loh chuan Aarona sualna leh bâwngno lím biakna âia chhê zâwkah kan chàntîr vê mai tûr a nia.

Exodus 32:1–6 chhiar la. Khâ kalsualna râp̄thlâk taka a tel vêna chungchângah khân eng chhuanlam nge Aarona'n a siam?

Kalsualna thleng kha a pawî tawh nâka laiin, a remtîhpuitua Aarona a lo ƣang leh zêl phei kha chu a pawî leh zual. Aarona'n hamthàtna a chan nasatzia kha ngaihtuah la. A tîr phat a ƣanga Mosia thîltîhpuitu niin (*Exod. 4:27–30*); Mosia âiàwha Faraoa hmâa thúsawitu ber (*Exod. 7:1*); a tiang pàih pawh rûla lo chang (*vs. 10*); tui thîsena lo chang pawh amâ vuak (*vs. 20*); leh LALPA hmù tûra hamthàtna bîk pêk mi tam vak lo zînga tel phâk a ni bawk (*Exod. 24:9, 10*).

A tâwizâwngin, mi tlêm tê chauhin an chan phâk hamthàtna changtu a ni chungin, fiahna hún a lo thlenin a tlà Chiang hlê sî a ni. Chutiang ni mah se, hetah hian thîl mak tak a awm: Aarona sualna chu Pathianin a ngaidam chauh ni lovin, Amah Isua puithiam lal rawngbâwlna (*Hebrai 8:1*) entîrtu ni tûrin, thúthlúng hnam puithiam lalber nihna silhfên chu a bêl ta zâwk a ni.

Aarona chuan thîl sual lian tak lo ti ta pawh ni mah se, Pathian tlanna khawngaihna ropui tak dawngtu niin, chumi zâra ngàihdam nihna bâkah, hna thianghlím thàwktu dinhmun chêlhtîrin, chû chuan Pathian khawngaihna, zàhngàihna leh ngàihdamna chungchâng chu a târlang a. Chuvang chuan Aarona nùn khân Kristaah chuan mî zawng zawngte hian zàhngàihna leh tlánna chu kan chang vê thei thêuh tih Chiang takin a lantîr a ni.

Hlàwhchham leh chàuh châng te, i dawn ang nùnpui phâk loh chângte i lo nei vê tawh ngai em? Engtín nge Aarona chanchin a ƣang khân, tîhsual pàlhah pawh bo hlén dêr lovin, beiseina i chhàr thàr leh theih ang?

THÀWHŢANNÎ
PUITHIAM NÌHNA CHU

April 25

“I û Aarona chu a fapa Nadaba te, Abihua te, Eleazara leh Ithamara-te nèn ko la, Israel mîte zîng atâ ka puithiam atân tîhrang rawh,” (*Exod. 28:1*).

Levia chîte puithiam nihna kha thlâlêra Israelte vâhvâih chhûng khân tihngghèh a ni tawh a (*Gen. 14:18*), chû chu kùm 1,500 chuang lai chhúnzawm chhoh a ni. LALPÂ tâna puithiam nihna hi chu a hmâ pawha lo kàlpui tawh a ni tho nân, Levia chîte puithiam ruat an nihnaah hian Chiang leh zualin dínngghèh a lo ni ta a ni.

Nimín lama kan hmùh tâk ang khân, Aarona sualna chu a pawitham hlê chungin, LALPÂ puala puithiam nihna thára pui pà hmasaber atân thlân a ni ta tho. Hei hian a kàwh chu, puithiam chuan tûte âi nge Pathian hmâah a àwhsakte nêna inbe thei a nih a ngai a, mîhríng tù tawhte âiàwhin, Pathian thianghlím hmâah remthu sawia bânphár kha a tîhtûr a nih vang pawh a ni bawk. Aarona pawh mîhring tù tawh vê tho a ni a, chuvang chuan âi a àwh mîhríng tù tawhte nèn áwlsam takin an indâwr thei a. Amah ngei pawh suala tù tawh a nih tâkah chuan midangte han dém leh sawisêl thei a ni dawn ta bîk lo a ni.

Chutih rualin, puithiam nihna chu màwphùrhna thianghlím a ni bawk a, chuvangin puithiamte chu thianghlím leh fel nih entîrna an ni bawk ang. LALPÂ hmâah mipuite âiàwhin an dîng thîn ang a. ‘Thianghlím’ an ni tûr a ni, chuti lo chuan puithiam nihin eng awmzia nge a nei chuan ang? Danglam dùh vang hrím hrím ni lovin, thianghlímna lama danglamna tak nei chu an ni tho tûr a ni a, âi an àwhsakte nèn inhnâih taka awm chungin, mipui nâwlpui laka hrang deuh nihna erawh an nei tho tûr a ni.

Puithiamte làka thíl ngiat thenkhat chu engte nge ni a, chùng chuan eng thíl entîr tûr âwmin nge i ngàih? *Lev. 21:7–24, 22:1–8.*

Keini tûnlai húnah chuan thíl thenkhatte hi chu khîrh deuhah kan lo ngai pawh a ni thei a, mahse a nihphúng chu kan Chiang hlê tho tûr a ni ang: puithiam chu danglam deuh, thianghlím leh bîk nihna nei a ni. Puithiamte kha Isua entîrna an ni a, an thiltihte pawh khân kan tâna Isua'n min tihsakte chu a phúr chhuak baw k tûr a ni.

Kan chhêhvêl khawvêl laka danglam kan ni tûr a ni a ngem? Lo ni ta se, engvang nge, engtiang kawngtein nge ni ang?

THÀWHLÈHNÍ *April 26*
PUITHIAM SÌLHFÈN

“Hêng thàwmhnâwte hi an siam tûr a ni: âwmbél te, efod te, kawrfual te, kawrhnuai te, diar tiâl te, kâwnghrên te, i û Aarona leh a fapate hâk atân puithiam kawrte hi siam sela, ka puithiamah an tạng dâwn nia,” (*Exod. 28:4*).

Lei biakbûk awmdân kha kan zîr chuan, a khawilai màh kha tihpàlh thíla tih vê mai a ni lo tih Chiang takin kan hre thei ang. Thíl tihdân tûr tînrêng kha Pathianin A hrilh thláp a. Chutiang tho chu puithiamte inbél tûr silhfên chungchângah pawh khân a ni tho. Engkim mai kha hriattîr an nih ang thlápá tih vék tûr a ni.

***Exodus 28* chhiar la, Puithiam lalber, Aarona ìnthuamna tûr leh, puithiam dangte ìnthuamna siam dân tûr a târlang a. Kilkhâwr taka lùhchìl kher lo pawhin, eng thlarau lam zirlaite nge kan làkchhuah theih ang?**

“Puithiam kawrfual siam dân tûr kha tlânga a awm laiin Mosia hnêna hriattîr a ni a. Puithiam lalin a inbél tûr thíl tînrêng kha siam dân leh hmandân tûr nêl lam hriattîr vék a ni baw k a. Thíl thianghlím ber atâna hmán tûr a ni. Khâng khân Isua Kristâ nungchang a entîr a. Puithiam chu ropuina leh mâwinaa khùhin, a hnâ leh dinhmùn chu zâhawm takin a lantîr baw k a. Khatianga a ìnthuam khân, puithiam chuan Israelte âiàwhin, a ìnthuamna chuan Israelten an lantîr tûr ropuina, khawvêl mîte hmùhah Pathian mîte an nihna chu a târlang dâwn a ni.”—Ellen G. White, *The Youth's Instructor*, June 7, 1900.

A hmanrua te, rawng te, lunghlû chí te leh khaidiatte khân enge an entîr a, eng awmzia nge a neih thêuh tih chu kum zabí lo ìnher zêlah sawi a tam fû mai a. A mal tê têa awmzia an neih chu lo hrang deuh thliáh pawh ni se, a pum pui kha chuan a Entîr, Puithiam Lal dik tak, vân biakbûka rawngbâwltu (*Hebrai 8:1, 2*) Isua thâtfamkimna, thianghlímna, mâwina leh zâhawmna a entîr a. Puithiam inbélna khân pawimawhna leh awmze hrang hrang a la nei nual tih kha hrereng tho ila (*Exod. 28:12, 29, 30, 38, 42*).

Hei thíl hi chhandamna ruâhmàna pawimawhna tak nei a ni rêng a, chû chu puithiam nihna leh biakbûk khân a lo entîr a, Isua chungchâng te, Aiàwhu nihna leh kan sualna vanga Amah ngei chu kan sual phúrta a nihnate nêl lam a entîr a. Chùng zawng zawng chu biakbûk

rawngbâwlna leh puithiam inthuumna khân a lo entîr lâwk tawh a, kan tâna Isuâ mìn tihsak leh A nungchang entîrna hlîrin a khat a ni ber.

NÍLÂINÍ *April 27*
RORÊLNA (ATÂN) ÂWMBÉL

Puithiam inthuumna zîngah khân, âwmbél kha rorêlna atâna (*Exod. 28:15*) a inbél niin, sawi chipchiar leh chi hrang tam ber a ni âwm e. Thíl dangte kha chu hê puithiam inthuumna thîlthianghlím bèhbâwm ni vê âwm an ni hial zâwk a. Hê thíl thianghlím chungchâng sawi nân hian a bù pum pui hmún thúma hmún khat vél hial hman a ni rêng a (*Exod. 28:15–30*). Chû ngáwt pawh chuan puithiamin biakbûka rawng a bâwlnaah hê thíl hi a pawimawhin, a laipui a ni tih a târlang âwm e.

***Exodus 28:15–30* chhiar la. Lunghlú chi hrangte awmzia kha enge ni? Puithiamin ‘Israel fâte hmíng chuânna a thînlung zâwna àwmtîr zêl’ khân eng awmzia nge a nèih ang? (vs. 29; Th^{pu} 21:12–14).**

Hetah hian, kawng danglam deuh takin, A mîten Isua entîrna an hmùh theih tûr puithiam nihna thúpui dang chu kan hmù leh ta a ni. Hebrai thúmal “phúr” tih hi Thúthlúng Hlúi lamah hman lâr tak niin, sual phûrhsakna hi puithiamten an rawngbâwlnaah an tih tûr pêng khat a ni a (*Lev. 10:17; Exod. 28:38; Num. 18:1, 22*). Hetah hian puithiamin Israel hnamte hmíng chuânna a thînlung zâwna a ‘àwmtîr’ sawi nâna hman a ni nân, Pathian mîte chuan an sualte ngaidam a, anmahni chèlh nung zui zêltu, A mîte làka A ngiat anga nùn thianghlíma nùng tûra chàkna petu LALPA chu an rínchhan zêl tûr a ni a tih a kâwk a ni (*Filipi 4:13*).

Puithiamin Israelte hnam hmíng chuânna chu a thînlung zâwnah a káwl/àwmtîr reng tih hi chhinchhiah ila. Khalai hmún tak mai khân LALPAN a mîte a hmangaih leh ngaihsakzia a entîr a. Hnam hrang hrangte khân an hnam pual bîk lunghlú chi hrang kha an nei thêuh a, chû chuan an danglamna a entîr bawk (*Genesis 49*). Sawiahtûte chuan khâ khân hnam 12-te mîzia leh tirkoh 12-te nungchang (*Th^{pu} 21:14*) bîk bâk, kohhran nihna ‘lung nùngte’ (*1 Petera 2:5, NIV*) pawh entîr ni âwmin an ngai. Kan mîmal mîzia te, nungchang leh thîlpêk dawntet chu lo hrang deuh pawh ni se, kan Puithiam Lal ropui leh LALPÂ khawngaihna leh lalnaah chuan púm khat kan ni tho tih a entîr.

Pathian hmangaihna mimal taka i lo chàn dân chu engtiang kawngtein nge ni? A thînlung hnâi taka A vàwnzia che engtín nge A entîr che? Engati nge chû chu thúpui taka neih a pawimawh a, engtín nge fiáhna leh hársàtna húnah, chutiang aṭang chuan chàkna i inçhâwk ngàh theih ang?

NÍNGÂNÍ *April 28*
ISUA, KAN PUITHIAM LALBER

“Tichuan vânahte kal tlang tawh puithiam lalber ropui tak Isua, Pathian Fapa chu kan nèih avangin rínna kan puan chhuah hi i vuan tlat ang u. Puithiam lalber, kan chaklohnate mìn tuarpui thei lo nei kan ni sî lo. Keimahni anga kawng tînrênga thlêmna tâwk tawh, sual erawh chu ti lo nei kan ni zâwk,” (*Hebrai 4:14, 15, NIV*). Hêng chângahthe hian nangmâ nûna i bél leh thlêmna tawh châng a i rínchhan theih tûr eng beiseina leh thútiam nge i hmùh theih?

Tûnah hian Krista chu vân biakbûkah kan Puithiam lalber a nih mêk avangin, A thîlung zâwn takah chuan âwmbél chu a àwmtîr tihna a ni a, Ani chu ‘min dîlsak tûra chatuana a nùn reng’ (*Hebrai 7:25*) avangin, chû Puithiam chuan kan lungngaih leh manganna te, nàtna leh thlêmna tawhte min hriatpui tih hriain, thlamuang takin kan awm thei a. Aarona ang khân, Isua’n mîhring takin fiâhna, hrêhawmna leh thlêmna te a lo tuar vê tawh a, Aarona ang lo takin Isua’n sualna a nei vê lo thúng a, chû tak chu danglamna pawimawh chu a ni rêng a, chumi zârah chuan thútiâm pahnih dawn theih kan nei ta: 1) Rínna zârah A fèlna kawrfual chu kan pual a lo ni thei ta a, tichuan Pathian hmâah thafamkimin kan dîng thei tawh ang; 2) Amah Isua ang khân thlêmna hnèh tûra chàkna kan nei thei dâwn ta bawk.

Hebrai 8:10–13 chhiar la. Eng thútiâmte nge kan tân awm a, engtín nge chûng thútiâmte chu kan nùnah kan târlan theih ang?

Hetah hian thîl pahnih: Kristaa chhandamna leh A fèlna khùh nihna chu kan chang thei ta. “An fêl lohnaah zâh ka ngai ang a, an sual leh bàwhchhiatnate chu ka hre reng tawh lovang” (*vs. 12*) tih LALPÂ thútiâm chu a va lâwmawm êm! Hei hian rínna zâra Isuâ hnêna inpê a, A thúthlúng thútiâm thár neitûa inchhâl ngam a, an thîlunga A dânte ziaha awm a, chhandam nih nân ni lo, a neitu an nih tâk zâwk vanga zâwmtûte chungchâng chu a sawi a. A fèlna thuâmte chuan chû fèlna chu anmahniâh an nùnpui ta a. Chû tak chu Thúthlúng Thár thú laipui ber chu a ni.

ZÏRTÂWPNÎ   *April 29*

ZÏR ZÂUNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Thl’ht bulte leh Zwlneite* bûa “Biakbûk leh A Rawngbâwnate,” pp. 401-419; *Krist’th khnthle* bûa “LALPÂ Grêp Huan,” p. 226-249; *Zwlneite leh Lalte*-a “Hriatna Tlâkchham Vânga Boralna” pp. 293-300; *Thuziak Hmasate*-a “Biakbûk Chu,” pp. 213–215; *Indona Ropui* bûa “Enge Ni Biakbûk Chu?” p. 409-422; “Pathian Mîte Chhanchhuah An Ni,” p. 637-654.

“Krista chu biakbûk tak taka rawngbâwltu niin, Amah rínga mimal Chhandamtua páwmtu zawng zawngte tâna puithiam lal niin, A hnâ chu tû màhin an luahlân thei lo. Ani chu kohran tâna puithiam lalber chu a ni. . . .”—Ellen G. White, *That I May Know Him*, p. 74.

“Nîtin hian rínna chu chhêr puitling zêlin, chû rínna chu a lo pung chho tial tial tûr a ni a, Ani chuan min tlân chauh ni lovin, mìn hmangaihìn, Amâ thîsen chuan kan sualna lâkah min silfai a, Pathian leh Pâ hmâah chuan puithiammahte leh lalahte min siam ta a ni.”—Ellen G. White, *Sons and Daughters of God*, p. 287.

SAWIHO TÛR:

❶ *Thúpuân 1:5, 6*-a Isua’n a hnàthàwh chungchâng leh kan tâna a thútiâmte kan beisei theihna a sawi hi chhiar ula. Chatuana Amâ rawngbâwl tûra ‘lalah leh puithiammahte’ min siam ta tih awmzia hi sawiho ang che u.

❷ *Exodus 28*-a puithiam ìnbél thîl thênkhat a târlante én ula. Eng thlarau lam zìrlaite leh thútàkte nge kan hmùh theih ang?

❸ Nùn thianghlîma nung mang sî lova, fèlna silhfên ìnbél anga awm hlâuhawmna laka fîmkhúr tûra tih kan ni. Kan rîlrû leh thîltihte ìnenfiâh dân tûrte sawiho ula. Engtín nge a ‘dér’ nùn lâkah kan ìnthiar fihlîm theih ang?

☉Sunday zirlaia Aarona chung a khawngaihna leh ngaihdamna lantîr chungchâng kha sawiho ula. Dìnhmùn sâng leh pawimawh chèlhtu a ni nân a tling lo vê viau tho maia, chiatna râpthlâk tak a thlênphah a nih kha. A hnûah màwhphùrhna pawimawh leh zual pêk a ni leh ta tho mai a, khata ƣang khân kohhrana màwhphùrhna ìnbél chungchângah eng zirlai nge kan zir chhuah theih ang? Sawiho teh u.

ZIRLAI 06-NA *April 30–May 6, 2011*
ELIJA LEHELISHA-TE PUAN

CHÂNGVAWN: “Pathian dùhzâwnga lungngàihna chuan chhandamna tûra símna a thlén a, chú chu pawî tih tûr a nì lo; mahse khawvêl lungngàihna chuan thihna a thlén zâwk ƣhîn” (2 Korin 7:10).

SABBATH CHÀWNÛ

CHHIAR TÛR: 2 Samuela 10:3, 4; Ezekiela 16:15, 16; 1 Lalte 19:1–19; 1 Lalte 21:21–29; 2 Lalte 2:1–18.

Bible mîte zîngah Elija chanchin han khûm thei tûr chu an tam luâ bîk âwm lo ve. A nùn kha rínna, fiâhna leh hê khawvêla Pathian thîltihtheihzia târlanna ropui tak a ni.

Tûnlai hian, Juda sakhaw zîrtîrnaah tal pawh, anî kha a la lâr viau mai a. Dìk tak phei chuan Bible-a midangte âi màhin an châwisâng fê zâwk a ni hial maithei a ni.

Kalhlén Kût apiang hian uain no danglam bîk hi thli khâtin Kalhlén Kût dàwhkânah an hûng chhuak zîah ƣhîn a. Kâlhlén Kût chhûng chuan a hmanna in kawngkâ chu hawngin, zâwlnei Elija’n a rawn in theih nân tiin mì tinte chu kawng kiânin an lo ding tlár ƣhîn a. Sêrh tâna hún an hmannaah pawh, chair pakhat, ‘Elija chair’ an tih chu chutiang hmanna pêng khat atân an hûng tel ziah bawk. Chû chauh a la ni lo, Sabbath nî a lo zàwh hian, Judate chuan Elija chungchâng hlâin an sà bawk ƣhîn a, ‘min tlântu tûr, Davida fapa, Messia nêh chuan an lo kal dún thuai’ an beiseizia lantîrna a ni.

Juda ngâih tuahnaa Elija’n hmún a chan sânzia entîrna chu Chanchin ƣha bû-ah pawh langin, Petera sawidânin, ƣhenkhatte phei kha chuan Amah Isua kha Elija ni tûrah an ngai a nih kha (Matthaia 16:14).

Tûnkâr chhûng hian Elija chanchin zîrin, amah leh a puan [diar/kawrfual] bàh aƣanga thlarau lam zirlai kan zir theih tûrte kan thlûr zúi dâwn a ni.

SUNDAY *May 1*
“ÀW NÊM, DAMDIÂI”

Elija chanchin, *Lalte* Bù khatna leh hnihnaah hian, huaisen taka lalte a hmachhâwn leh thàh túma an vauna thûte kan hmû a. A nùn leh chêtân kha a fakawm tlângpui nân, lalnû vauna hlâuva han tlânchhiat tâk chiam laite kha a nei vê tho mai.

1 Lalte 18-ah, Karmel Tlânga vân aƣanga mei a kòh thlâk thû kan hmû a, Baal puithiamte râwtin, ruahpui vânâwn lo thléng tûr làkah ìnsaséng thuai tûrin Ahaba a hrilh bawk a. LALPÂ thîltihtheihnaa hliâhkhùh niin, a kawrfual hlîmin, mêt 20 zéta hlâ Jezreel panin Ahaba sakawr tawlailir hmâah a tlân zêl a ni.

A búng dâwt lehah erawh chuan, hê Pathian mî chanchin hi a dang ta dáih mai thúng.

1 Lalte 19:1–4 chhiar la. Pathian nêna kan ìnlaichîna chu lo ƣha viauin, rínnaa kan ònhànna chu lo ropui viau tawh pawh ni se, thlarau lam thilah kan hniam leh thei ta lo a ni chuang lo tih eng zirlaite nge heta ƣang hian kan zir chhuah theih ang?

Beidawng leh mangang taka Elija a ʔawngʔai hnû pawh khân LALPAN a énsan mai chuang lova. Elija A hmangaihna leh a nùn A tùipuzia chu A la lantîr zúi ta zêl zâwk a ni.

1 Lalte 19:5–19 chhiar la. Elija’n a puana a hmâi a hùp khân eng pawimàwhna tak nge a neih?

Elija khân thlípui ná tak lo thàwk te, lîrngîng te, leh meipui lo kâng hluàh hluáhte a hmùh khân a hmâi a hùp chuang háuh lova. LALPÁ awmpuina lo lang a, ‘àw sîn damdiâi’ a hriat tâk zét erawh kha chuan—hlâuhna, zàhna leh màhni-inhùmhim dùhna a nei ta nghâl ruai mai a ni.

Elija’n a zir ngai chu, khâng thíl thléng mak danglam tak takte khân, anmahnî ngáwt chuan Pathian Thlarau nihna dik tak an târlang chuang lo tih kha a ni. LALPA àw sîn damdiâi a’n hriat tâk a, fîng taka a tih tûr a’n hrilh khân, chû àw tak mai chu a zâwm ta a ni.

Engtín nge kan hnêna thusawi LALPÁ àw hi hriat dân kan zir vê theih ang? Chû âia la pawimawh zâwk cheu chu: I àw hriat chu i zâwm nge, i hnêna thusawi ‘àw nêh damdiâi’ chu i háidér thîn zâwk? I chhâna chuan nangmâ chungchâng enge a târlan?

THÀWHṬANNĪ

May 2

THÀWMHNÀW HÁKTHLÁKTE

Kârmel Tlânga ropui taka Pathian thíltiltheihzia a târlan hnûin, Elija’n amah chauh chu LALPA hmangaihtu dam chhùn a ni tàwh tûin a phúnâwi a. LALPA erawh chuan Elija phúnna chu hre lo ni àwm takin, a thusawi a ngaihthlâksak zawh khân thíl tih tûr A hrilh zúi nghâl a: lal atân mi pahnih hriak thihin, Elisha pawh amâ âiàwhtu ni tûrin hriak a thih bawk ang.

LALPÁ tîrhna chu zúin, amâ âiàwhtu tûr zawngin a chhuak a, bawngpa hmanga Safata fapa Elisha lei lèt lai chu a va zawng chhuak a. A thusawi lo ngaithlà tûrin Elija khân Elisha chu a kùtin a va vai láuh láuh pawh a ni thei e, Elisha pawh chuan a lei lèh lai chu chàwlhsanin, Elija thusawi chu chîk takin a ngaihthlâksak ta a ni.

1 Lalte 19:19 chhiar la. Engtín nge hetah hian Elisha koh a nihna chu lei lèt hmúna lantîr a nih?

Elija ʔawngkam chiah emaw, Elisha chhâna emaw chu kan hré chiah lo va, mahse chhâna duhawm lam a ni tih erawh kan hria a. Pathian chhiàhhlàwh a nih màwhphùrhna chu Elishâ chungah a hlân tih entîr nân a puân chu Elija’n Elishâ kovah a va bân a (*Nambar 20:28*). A thíl entîr chu a chiang tâwk hlê a, tûnah chuan Elisha chu kohna thianghlím pêk a ni ta.

Bible hmún dangah, Pathian rawngbâwl tûra koh nih hriattîr nân puan (kawrfual/diar) ìnbân hi an hmang fo lêm lo. Engtín nge hêng chângahthe hian ‘puân’ chu hman a nih: *Joba 1:20; Sâm 109:29; Juda 22, 23; 2 Samuela 10:3, 4; Ezekiela 16:15, 16?*

Elija puân bàhtîr khân inhlánna te, inpêkna leh tihtàkna te a entîr a. “Elija pawh khân, a âiàwhtû tûr zawng tûra Pathianin a tîrh khân, lei lo let màwlh màwl mêk Elisha a va hmû a, chû tlangvâl kovah chuan sèrh hranna puan chu a va b□ta a nih kha. Tām tlāk lai khân Elija hnathawh leh rawngbâwlna chu Safata chhôngkua hian an hre Chiang thàwkhàt hlê a, tûn tûmah hian Pathian Thlarauvin Elisha thînlungah hnâ a rawn thawk a, Elija thîltîh awmzia hriat thiamna a rawn pê a, Elija âiàwh tûra Pathianin a kohna a ni tîh a hre nghâl a ni.”—Ellen G. White, *Zwneite leh Lalte*, p. 220.

Hmán a nihdân azirin, thîl pakhat mai pawh hian a chhelam leh thàlama awmzia a neih theih dân chu ngaihtuah la. Nangmâ nùnah eng thîlte chu nge i tîh vê mêk? I thîltîh vangin eng awmziate nge i nèihîr mêk? I tân eng awmzia nge an neih anga, eng vang nge?

THÀWHLÈHNĪ
SĀI-ĪP PUĀN ĪNBĒL

May 3

Elija thîl sawi aṅang hian, midangten silhfên an ìnbél chungchâng lo langte pawh a awm hlawm.

Israel lal Ahaba khân, a lal in kiang hnâia grêp huan pakhat lei a dùh a. Chû grêp huan chu Jezreel lam mi, Naboth-a tâ a ni. A hrâl phal tâk loh a, chumi thû Jezebelin a lo hriat khân, a thîn a rîm phat mai a, vèrthèr takin Naboth-a tihhlúm dân tûr a ruâhmàn zui ta nghâl a. Naboth-a tihhlúm a nih tâk hnûin, amah tâwk tûrin Elija tîrh a ni tîh hre lovin, Ahaba chuan grêp huan chu a tá-nèih zui vê ta mai a ni.

“A hnênah chuan tihian sawi ang che, ‘I thàt a, i nèihsak lehngghâl elo?’ tiin; LALPAN heti hian a ti: ‘Uiin Naboth-a thísén an liàhna hmún ngeiah hian nanga thísén pawh hi an la liak vê dâwn a ni’ tiin,” (*1 Lalte 21:19*, NKJV).

Elija’n Ahaba a hmachhâwna kha thú pawimawh tak tak a ni thîn a, thîl húphùrhawm takte a ni chungin, thúâwih takin a hlén mai zêl a, a nùn chu hlâuhtâwnawm tak ni thîn mah se LALPĀ tîrhna chu a hlén zêl thîn a ni. Tûn tûm phei chu LALPAN Ahaba dik lohna kàwhchhuahsak a, a thísén chu uiin an la liak dâwn tih nèn lama hriattîr tûr a ni ta hial mai.

1 Lalte 21:21–29 chhiar la. Engtianga Ahaba chhânlêtna kha manthiam tûr nge kan nih ang, a bîkin engang mîzèpû nge a nih hêng chângten an târlan dân bèhchhán hian?

Ahaba’n hêng thûte a’n hriat tâkah chuan, nasa taka inngaitlâwmin, LALPĀ hnênah mahnî a inhlân ta hial a (*1 Lalte 21:27*), chutah chuan puân pàwhtlêr te, sai-îp puân sín te, chàwnghèi te a tel a ni. Hê búnga a lan zúi dân chuan a sím leh inngàihlâwmna kha a tak viau ni âwmin a lang. Lungngàih leh buai mangan húna kawrfual pàwhtlêr tîh angte khân a hnêna Elija thusawi thútakte kha a pawm hlê tîh a entîr a. Eng chén leh enganga thûk nge a símna chu tîh târlan a ni lova, khatîh lai nâ nâ nâ kha chuan a titak hlê tîh a lang.

“Pathian dùhzâwnga lungngàihna chuan chhandamna tûra símna a thlén a, chû chu pawî tîh tûr a ni lo; mahse khawvêl lungngàihna chuan thîhna a thlén zâwk thîn” (*2 Korin 7:10*, NIV). Hê châng thú tobul hi chhiar la. Hetah hian Paula’n enge a sawi a, engtín nge hê vaulâwkna thû hi kan nùnah kan bél ang?

NĪLĀNĪ

May 4

ELIJA VÂNA HRUAI

Elija chanchin kan sawi dâwn chuan, hún hlimawm leh ropui tak a thléng ta chu a ni pháwt mai a. *2 Lalte 1* hian, a búng dâwtleha thíl hlimawm thléng tûr atân, thú ngâihnawm tak tak a târlang nual mai a.

2 Lalte 2:1–18 chhiar la, hêng zàwhnate hi chhâng ang che:

1. A pû khân ÷um thúm lai lo awm rih tûra a tih pawha Elisha'n Elija búla awm zêl a dùhna chhan kha engte nge ni âwm?

---

2. Engati nge hetah hian Elisha'n a puân a pàwhthlêr? Lúsûn vang nge thíl dang vâng zâwk? Eng thíl nge?

Elisha chhâna kha hlim leh lâwmna sâng tak a ni tih hai rual a ni lo. Tàwlailîr leh sakawrte kha a hmù *miau* mai a. Chûbâkah, Elija thítihtheihna lét hnih a dawng dâwn bawk a. Puân pàwhthlêr hian lungngaihna a entîr tlângpui thîn nân, hetah hi chuan Elisha khân a lâwm êm vanga chutianga ti ta a ni zâwkin a lang. Elija puân chu a kawl rân tawh a. Amâ puân a pàwhthlêr khân amâ ta chu hnâwlin, Elijâ puân zâwk chu a ìnbél dâwn tih pawh a entîr thei bawk.

Elija'n a puân Elisha a va bàh hmasak ÷um khân, Pathian tâna thàwk tûra kohna a ni tih an pahnih khân an hrethiam a (Elisha khân a pè lét leh ngein a rinawm). Tûnah chuan Elisha'n puân chu a nei hlén tawh dâwn sí a, chû chuan Elija chu hruaitu a lo nih thín tâwhnaa màwhphùrhna chu a kova nghàh a ni ta.

Elishâ ngénna aţang khân eng thíl nge mìn hriat chhuahtîr ang? Elisha thúsawi khân a nungchang eng emaw a târlang tel bawk a, hê khawvêl aţanga 'vâna hruai' ni tawh mai tûr, zâwlnei ropui âiàwhtu tling tak a nihna chu puân khân a entîr bawk.

Chunglam chatuan thíl pawimawh zâwkte âia, min chhàih buai thîntu khawvêl thíl mai maite thlîr zâwkna làkah eng zìrlai nge hei hian min zìrtîr tûr ni ang?

NÍNGÂNÍ

May 5

ELISHÂ KAWRFUAL

“Elijâ puân lo tlâ pawh chu a khâia, a lét leh a, Jordan Lui kamah chuan a dîng a; Elijâ puân lo tlâ chu a lâ a, tui chu a han vuâ a, ‘LALPA, Elijâ Pathian chu khawiah nge?’ a ti a. Tui a han vuak vê chuan lehlam lehlamah a lo ìnthén ta a, Elisha chu a kal kâi ta a,” (*2 Lalte 2:13, 14*). Hê thû hian enge mìn ngâihntuah chhuahtîr? Eng entîrna pawimawh tak nge kan hmùh?

---

2 Lalte 2:15–18 chhiar la. Jeriko khuaa zâwlnei ho zînga pakhat angah ìnchán la. Vâna lâk a ni tih hréng chungâ Elija zàwn hmùhtîr tûra an nâwr tlát mai kha engtizia nge ni ang?

A hmalam thù ațangin zâwlneite khân Elija chu vâna hruai a ni dâwn tih an hria tih a Chiang a. Hruai a nih lai tak an hmù vê tâ em tih chu sawi a ni lo. ‘LALPÂ Thlarauvin’ a la tâ tih an hriat tho avangin engmah a lêm chuang lo. Khawiah nge tih chu thíl dang a ni thúng. A chhan eng emaw vangin Elija chu khawilai ‘tlâng chhîpah emaw, ruamahte emaw’ hmùh theih a la nih rínna an nei tlat mai (vs. 15, NIV). Chutiang thúta vâna hruai tâk mai ang chu pawm tûrin an rílrû a la ìnpeih lote pawh a ni ang, LALPAN engtín emaw ti leh ta zâwk tûrin an ngai mai niâwm a ni. Elisha kha chuan zawnng buai vêl lo tûrin a ti tawh nâa, zàwn tîr tûrin an náwr lui ta tho mai sî a. An va zàwn hmùh zàwh tâk lovah kha chuan thíl thleng chu an manthiam vê tate pawh a ni ang. Rínhlèh dùh dâwn chuan rínhlèh theihna tûr hi a awm thei mai rêng ang.

A tâwpah chuan, thilmâk tih kan tàwn leh hriatte ngeiah pawh hian, rínna kan neih chu a la ngai tho mai a, chutiang a nih loh chuan engtik hnûah emaw chuan, kan Kristian nuntawngah ngei pawh rínhlèhna neiin, chona lian tak hmachhàwn a ngai leh mai dâwn a ni.

LALPA nêna intâwnna ropui tak i neih tàwhte kha ngàih tuah la. Khátih lai leh a hnû láchkte kha chuan rínhlèh thù a chêng lo, i rínna pawh a chak tâwk hlê. Mahse hún lo kal zêlah, a boruak a lo dâi leh tial tial mai thîn em? Chutiang a nih avang tak chuan, engati nge nítina rínna tichâk chhúnzawm zêl tûra theih tawp chhuah zui zêl hi a pawimawh viau?

ZIRTÂWPNI

May 6

ZIR ZÂUNA: Chhiar tûr: Ellen G. White leh khabu, *Thl`hi bulte leh Zwlneite* tih bûa “Setha leh Enoka,” pp. 78, 79; *Zwlneite leh Lalte* bûa “Jezreel Ațanga Horeb Thléng,” “Hetah Hian Enge I Tih?” leh “Elija Thlarau leh Thíltihtheihnain,” pp. 155–189.

“Elija, thihna tem lova vâna hruai tâk khân, Kristâ lo kal leh huna thihna tem lova mifel nungdama lo la awm reng, ‘mít khap kâr lova tih danglama awm tûr’ ‘thih theih lohna sin’ tûr leh ‘tâwih theih lohna sin’ 1 Korin 15:51–53 tûrte a entîr a. ‘Krista chu chhandamna hmù tûra Amah lo nghâktûte hnêna sual tel lova wawi hnihnaa a lo lan’ hun, vântîrhkoh thianghlímte nêna a Pâ ropuinaa inthuama a lo kal huna’ a awmdân tûr angin vân ênga thuamin a awm a ni’ *Hebrai 9:28; Marka 8:38.*”—Ellen G. White, *Chatuan Ngh`hf*, p. 408.

SAWIHO TÛR:

❶ Pathian ‘àw nêm damdai’ hre thei thîn tûrin eng thílte nge a taka kan tih ang? Chutiang thíl kan tihna dâl/díp tûrin eng thílte nge kan lo tih thín? Engtín nge hrereng chung a sual tihna hian chutiang hriatna chu min dâl tlat thín?

❷ Phùrh zàwh loh deuhthâw beidawna leh lungngaihna i tàwn chângin, engtín nge Elija ang khân, i kiangah LALPA chu a awm reng tih i hriat theih ang?

❸ Elija puân khân rawngbâwlnaa a âiàwhtu nihna a entîr a, chû chu tûnlai kohhranah zàwhna thlentu a ni pakhat a. Midangte hnêna màwhphùrhna chanvo hlânchhâwng tûrin engtín nge Elija angin mi dik takte kan hriat fùh vê theih ang? Kan thei rêng em?

❹ “Pathian dùhzâwnga lungngaihna chuan chhandamna tûra símna a thlén a, chû chu pawt tih tûr a ni lo; mahse khawvêl lungngaihna chuan thihna a thlén zâwk thîn” (2 Korin 7:10, NIV). In pâwlah, hê châng thú awmzia hi sawiho ula, a dér maia símna hi símín engtín nge símna dik kan nêih zâwk theih ang?

❺ Thàwmhnâw leh silhfên hi entîrnân kan hmang nasa hlê a. Entîrna chu engte nge ni a, engtín nge kan hrilhfiah thín? Entîrnate chuan eng awmzia nge an neih a, keimahnî chungchâng eng min hrilh?

ZIRLAI 07-NA

May 7–13, 2011

A THLÀ HNUIAH

CHÂNGVAWN: “Nang chu mi Tanpuitu i nì sí a, chuvangin I thlà hnuaiah hlímin ka *awm ang*,” (S^l 63:7, NKJV).

“Thíl pathúm ka tâna mak lútùk a awm a, a ni palí ka hriathiam loh a awm: boruaka múpui kawng . . .” (Th^lngte 30:18, 19, NKJV).

SABBATH CHÀWHNÛ

CHHIAR TÛR: *Exod. 19:4, 2 Samuela 11, 12, S^l 17:8, 32:1, 36:7, 51:2, 57:1, 61:4, 63:7.*

Vânsânga múpui thlâwk thîn hi jet fighter ang mai a ni. Jet fighter-in râlthuum t̄ha tak tak a phúr ang mai hian, múpui pawhin hmûi kawm, hriam tak leh tìn kawm, t̄hâm chàk tak a nei bawk. Múpui thísén, rùhrêl, tìhrâwl leh thlà pianhmangte hi boruak hmang thiam tak tûra siam rêng ni awm tak a ni mai a. Châw zàwn, sangha man leh midang man sâ chhùh/rùksak vêl pawh thiam tak a ni. Vânsâng tak aṭang khian a thlâ khùpin thlípui anga chàkin a bír vang vang thei a. A bûa a note awm hi a tlâk pâlloh nân t̄hà takin dâlna a siâmsak a. Múpui hi ropui, chàk leh hmùhnawm sawi nâna tekhinna t̄lìng a ni a, chû bâk pawh a ni hial ang. Vânsânga múpui lêng vêl hmùhnawmzia Bible ziaktuin a hrethiam vak lo hi a mak lútùk lêm lo âwm e.

David a ngei pawh khân a S^l phuahah khân Pathian thlà hnuai a him taka àwmfîr a nih thûte a târlang a. Tûnkâr chhûng hian, Pathianin a thlà hnuai a min hliàhkhùh a, kan sualte min khùhsak thín dân chu David a chanchin aṭangin kan zír dâwn a. Chutianga hliàhkhùh ngai a nih chhán dìnghmùn chu kan bìh hmasa ang a, tichuan keini pawh chutianga thlà hnuai a hùmhim nih kan mamawh vèzia kan manthiam thei ang.

SUNDAY

May 8

A RÛH LANG RÂWTIN

Múpui hi vânsâng feet 10,000-a sângah a invàwrh sâng thei a, sava dang chu a khùm tlângpui. Múpui angin David a pawh a invàwrh sâng a. Berâmpu-lal chu ropuina lamah chuan khawvêl lalte zînga thlêng sâng ber a ni. Sipai chàkna hmanga a râlâk thílte ìnbélin, ropuina dìnghmùn sâng takah a invàwrh a. Mahse a ropuina lal thuum chu Pathian thílthlâwnpêk a dawn mai a ni tih a theihngihl ta tlat mai a. Pathian mîthmùhah chuan—mihringte sualna, lal sualna méuh pawh an hliàhsak thei chuang lo.

David a inthuumna kha, thlarau lam thílâh chuan puithiam leh lalna fâwmkêm a ni a; Pathian kàihhruai Israel hnam puipâ ber a ni bawk. Hêng inthuumna silhfênte sual thísén kâi nihna zârah S^l 32 leh 51-te hi a lo phuah chhuak thei ta a ni. Hêng S^l a phuah tâktea sualna khùhsak leh, Pathian thlà hnuai a hliàhkhùh nihna hlùt thiam thei tûr chuan, chutianga phuah tûra chàwkphûrtu, David a nuna thílthlêngte Chiang taka kan hriat hmasak a ngai dâwn a. Kan la hmù chhâwm zêl ang a, thlarau lam thíla silhfên chungchâng zirlaite kan zír chhoh mêt lai hian, chutianga a lo tlâkchham vè viau vanga David a nùn tlâkhniâm dân kha lungchhiat thlâk a tling âwm e.

Ropuina tlângchhîpah, David a n indona khîrh ber a tawng a. Rabba khawpui dâia râl tâwhkhîrh tak tak hmachhâwn a ni lo, thluak ngaihtuahna lamah a ni zâwk. Amah bèih nân Setana khân r^lthuum a thlâng ùlùk hlê mai rêng a. Goliatha râlthuum chak tak takten David a an khàwih theih loh laiin, lal in chung aṭanga thlîra hmeichhè pakhat ìnbual hmùhna erawh chuan a khàwih chhè dèr thúng sí a. Thíl Chiang tak chu, David a khân a virvâwm aṭanga zirlai kha a theihngihl ta tih hi a ni: lung tē pakhat hmangin ‘milian’ a thal ruah ang khân, mita a thíl han th^lzâuh khân amah a khàwih chhè vè ta mai sí!

Lung tê pakhatin milian a thàl dêr mai. Mita thlîrnain lal a hnûk tlù dêr bawk. Davida'n a uirêna soal thùpa, tlâng thàn púmpèlh túmin thíl tam tak a tí a, chûng chu eng thílte nge ni? 2 Samuela 11. Engati nge mán chhuah leh hrèm nih hlàuh vanga ìnthùp túma kan bèihna lama soal râpthlâk zâwk leh mualphona lian zâwk pawh kan tih leh sí thín? Chutiang a nihzia chu engtín nge Davidâ chanchin hian a nemngghèh?

Thlîr loh tûr han thlîr záuhna vangin tualthàhna leh vântlâng zînga ìndona chhuak têt khàwpin thíl a thléng zúi a. Davidâ chanchin kha, a ngháwng tha lo tuar hlàuh vanga ìnthùp túma bèihna a ni ta ber a. Thíl awmdân chu, soal pakhat kan tiha kan ìnzêp a, kan sím dùh loh tlat chuan, chû âia pawl zâwk soal dang tih zúi a, ìnthùp túmnaah min hruai zêl tih hi a ni. Davida'n a lal thúnèihna chu remchânga hmangin uirêna leh tualthàhna sualah a tlù a. Mahse Pathian mîthmùhah chuan, engmah thùp theih a ni sí lova, thìnlúng chhûnga mî nèn lam a chàpchârsak ta vék zâwk a ni.

Heting hian an sawi thîn, “Hársàtna vanga mi a sâng têla an tlúk laiin, hamthàtna vangin mi a sâng têlin an tlù thúng,” tiin. Davidâ nùn kha rílrûa hrereng chungin, hmuingîlna hian eng hlàuhawm nge min thlén zâwk thín? Engati nge harsatna hian Pathian min hnàihîr a? Hmuingîlna chhiatna thléng thîn hi engtín nge kan púmpèlh theih ang?

THÀWHṬANNĪ

May 9

NATHANA'N A PHOLANG VÉK

Kùm khat chhûng chu búmna hmangin Davida'n a soal a thùp thei a. A tualthàhnaah pawh fihlîm thei ta niâwm takin a lang hman tawh. Sualna chuan Davidâ thìnlung chu lung angin a tisak a. Mahse chhùt sáwmsák túrin Pathianin Nathana a tîr ta a ni. Nathana chuan lal thìnrna tuar a, nùn dêrthâwng taka àwm púmpèlh nân—pèhhêl deuh, tehkhín thú hmangin, Davidâ sualna chu a kàwhchhuahsak ta a ni.

Nathana tèkhín thú leh a hrilhfiahna chu 2 Samuela 12:1–12-ah chhiar ula, Isua pawh khân tèkhín thú a hman thín kha. Tèkhín thú hman thatna chu engte nge ni? Engati nge Davidâ chungchângah phei kha chuan tèkhín thú hmán kha a tûl a, a tângkai zâwk bawk?

Nathana tèkhín thú hian châng thúi vak a àwh lo nân, sualnain thìnlúng a tihsak hnêna zirlai hlú tak pèk nân a thàwk tha hlê. A hmasân, Nathana kha Davida sualna kâwkchhuaktu angin a lo thàwk lova; fing leh rémhré taka Davida tanpuina dîl angin a che zâwk. Davida thìnlung kha sualnain a tisak viau tawh a ni thei a, mahse dik taka rorêl a dùhna chu a la thí chuang lo. Pahnihnaah, tèkhín thú hmanga thútak chu a thuâm avangin Davidâ tànhmùn a phèh felsak diam mai. Pathùmnaah, Nathana'n tèkhín thú a sawi chhuah dân kha, Davidâ tân mahnî ìnggàihbél mai lova ngàihthlâk châkawm tak a ni tlát mai.

Enge a ràh chhuah? Davida'n mahni thiam loh a ìnchântîr ta chiáh mai.

Nathana'n Davida hnêna, “Nangmah hi i ni e,” tia a kàwh chhuah tâkna chuan mahnî-ìnbúmna silhfên chu a hlîhsak ta vék a. Davida'n, “LALPÂ chungah ka lo soal ta a ni e,” a tih chu “LALPA pawhin i soal chu a dàh bo vé ta,” tih chhânain a zúi nghâl a (vs. 13, NKJV). Engati nge LALPA'N Davidâ sualna a dàh bo/khùhsak theih tâk? 1 Johana 1:9.

Davidâ سوالنا chu khùhsak a ni a, mahse سوالنا vanga p[□] nautê chu a thí ngei tûr a ni. Davidâ tân chuan chutiang vanga lungngàihna chu amâ thihna âi mähin a tàwrh a hrèhawm hial ang. A lal thuamte hlîpin, inngàihlâwmna leh lúsûnna thuam a inbél ta zâwk a. Kùm khat dâwn kal tâ tlai khàt kha chu, a rûka Bathseba-i ngàih châkin a khù ruai a, tûna nausên thí mai tûr hi a pãiphàh ta a nih kha. Nausên a thih tâkah khân, thûrâwn petûte hriatthiam loh zâwng takin Davida chu a awm ta tlát mai rêng a. A tho va. Inbual faiin, a sihfên hâk a thlâk a. Anî, Pathian hriakthih chuan hriak inthih thár lehin, Pathian chibai a bûk ta zâwk a. Hetianga tihna hian, mahnî سوالنا vanga lungngaiten Pathian siamthâr nih an inphal dân tûr chu a entûr a: Pakhatnaah, Pathianin سوالنا vanga lungngàih tuar chu kaithovin, Amâ hnên lamah a páwm leh ta a. A dàwtah chuan, kan soal bàwhchhiatnate min silfaisak a, Amâ fèlna thuam min bél ta a. Amah chibai kan bûk theih nân A Thlarau hriak chu mìn thih thîn a ni.

Suala Davidâ tlûkna bul chu inbualnaa inñanin, inbualnaah bawk a tâwp leh a. Intihfaina hnúhnùng erawh hi chu soal hmahruaitu ni lovin, thìlung thianghlím entîrna a ni.

Davidâ inbual faina, silhfên thlâk leh hriak inthihna khân eng beiseina nge mìn pèk? Engati nge Isuâ sifai ni tawhte chuan ríngamna nêñ Amah chibai kan bûk theih tawhna chhan tûr?

THÀWHLÈHNÎ

May 10

A SUALNA KHÙHA AWM CHU A ENGTĤÂWL E . . .

“A bàwhchhiatna ngàihdamsaka awm a, a سوالنا khùhsaka awm chu a eng a thâwl e”
(S[□] 32:1).

Uria leh Bathseba-ite chung a thil soal a tih hnû kùm khat chhûng chu, Davida’n mahnî hriat tâwk pawhin a soal a puang duh lo tlát mai. Mahse S[□] 32-in min hriattîr tâk angin, khatih chhûng khân, a inzêp vangin rílrû leh taksa lamah hrèhawmna nasa tak a tuar sî a ni.

Sâm 32:3–5 chhiar la. Soal a inthùp tlát chhûnga a chung a thilthlêng hla thú hmanga Davida’n a sawidân chu engtiang nge ni? *Châng 5*-na sawidânin, a tàwrhna titâwp tûrin Davida’n enge a tih tâk?

Dâwtthû leh thísén chhuàhna hmangin Davida’n a uirêna soal thùp túmin a bei a, mahse bàwhchhiatna chuan amah a uai rit/bèt tlát mai sî a. S[□] 32 sawi angin, Pathian zàhngàihna rínchhânin, inngaitlâwm takin a sîm leh ta hláu h mai. Ngàihdamna díla a âuchhuahna hi, Pathian ngàihdamna zâra hliàhkhùhna zawngtûte tân kàihhruaina hrang hrang a awm nual mai:

- 1) Davida’n a soal chhuânlam a siam lo.
- 2) Mahnî thiam inçhântîrna kawng a zawng lo.
- 3) Amâ سوالنا Pathian dân démna tûr a hmù chuâng lo.
- 4) A سوالنا midang màwhchhiat lovin, mahni chiaa a indém.
- 5) Pathian nêna an inkâra tlazèp a tihrangtu soal chu huân, a hawisan ta hmiáh a. Pathianin A khùhsak ta a ni.

Davida’n a soal a thùp a (S[□] 32:3, 4); Pathianin a khùh thúng (vss. 1, 2). Keini’n soal kan thùp leh Pathianin a khùh chu enge a danglamna? Kristâ fèlna soal khùh a nih hmân, engtia tih hmasak ngei tûr nge ni ang?

Pathianin sual a én khûm mai ngai lo. Sual chu khùh a ni thîn a, a awmzia chu, sual sím tâte chu chû sual vanga thiam loh chang nihna lâkbosak an ni ta tihna a ni. Símna tel lova inpuâna mai chu a tâwk lo. Sual vanga lungngaihna chauh kan nei tûr a ni lova, Pathian chákna zârah kan hawisan ngei tûr a ni ang. Pathianin sual zawng zawng ngaidamin, A khùh thei vék. A khawngaihna chuan sual ngaidam lék ni lovin, sual sím ta chu sual ngai rêng rêng lo angin A páwm hmiáh thei! Chû chu Pathianin kan sualte A bélna, kan Aiàwhtu, Isuâ thiltihtheihna a ni. Hetiang hian Kristâ felna chu sual sím tâte chungáa bél a ni ta thîn a ni.

Pathian hmâah nangmâ sual leh tihdik lohte páwm tûrin engang taka ìnpèih sâ nge i nih? Páwm dùh lo ni ta lang, a tâwpah Pathian nge i búm ang nangmah zâwk?

NÍLÁINÍ

May 11

VÛR AIA VÂR ZÂWK

S[ín] 32 angin S[ín] 51 pawh hi, sual puânna S[ín], Davidâ sual puanna a ni. S[ín] 32 ang chiah khân, Pathianin sual a khùh chungchâng sawi nân silhfên lam thû bawk a hmang a. Mahse heta a sawi uar tâk chu thàwmhnâw silfaina leh sùk vârna leh thlarau lam thíla a pawimawhna a ni ta thúng. Tawngkam dang chuan, Davida'n hê S[ín]-ah hian 'thàwmhnâw sùkfaina' hmún lam chu entîrnân a hmang a ni.

Sâm 51:2-ah, Davida'n nasa taka silfâi tûrin Pathian a ngên a. Hê silfainaah hian eng thil nge tel? Engtín nge 'Vûr âia vârin' 'hussop-a tifaí' tihthe hian tihthianghlímna kalhmang manthiam tûra min tanpui?

Heta tihfaina chungchâng Davida'n a hman hi Bible hmún dangah pawh silhfên sùkfai chungchângah hman a ni (*Gen. 49:11; Exod. 19:10*). Tihfaina tih hian sual laka tlánna a kâwk a. Hussop hi, hlo chi khat, hnâh rímtui, eitûr siamnaa tèlh leh damdâwi siam nân pawha hman thín niin, taksa tâna thàtna nei leh tihdam nâna tângkai a ni kawp a. Davida khân a hré tâng viau a, Israel ramah chanchin thúi tak a nei a, Kalhlen Kút hmasa berah pawh khân an hmang tângkai viau (*Exod. 12:22*) a, phâr nâtna vei leh a chênna in tihthianghlím nân te (*Lev. 14:6, 49*), mithí ruang khâwih vânga bàwlhlâwhthe thén thianghlím nâna bawngla sén hmanga thâwi nân te hman a ni. Mosia'n thúthlúng nemngghèh nân pawh khân a hmang bawk (*Hebrai 9:19, 20*).

Khatianga hmanna zawng zawng khân tihthianghlím nâna hussop tângkaizia a târlang a. Davida'n hussop a hmanna khân, a bàwhchhiat sualna laka tithianghlím tûrin, tihthianghlímna ropui ber a mamawhzia a kâwk a. Chû chu Chhandamtû thísena tlánna a ni.

Sâm 51:10-ah, Davida'n amaha thìnlung thianghlím siamsak tûrin Pathian a ngên a. 'Thìnlung thianghlím' nei tih hi enge a awmzia?

Pathianin bàwhchhiatna lâkah thìnlung a tithianghlím mai lova, A fâteah chuan thìnlúng thár A siamsak zâwk thîn. Thìnlung thár chu rílrù thár a ni. Paula khân: "hê khawvêl awmdân ang hian awm vê sùh u: in rílrùte tihthárnaa siamthât lo ni zâwk rawh u" (*Rome 12:2*) tia min fùih a.

“Siamthàrna silna leh Thlarau Thianghlím siamthàt lehna zàrah, a khawngaihna ang zêlin Isua Kristâ zàrah nasa takin kan chungah A lèih” a (*Tita 3:5, 6, NKJV*). Sual ngàihdamna dila ÷awngtaina hi thìnlung tihthàr lehna leh nùn thianghlíma núnna tûra dilna nèn a kal dún ngei tûr a ni. Rílrû leh ngàihduahna thár hláka thum nih dùhin Davida’n a dîl a. Thúawihnaa dîng nghèt tûr leh Thlarau Thianghlím kàihhruaina tlàchham lo tûrin a dîl bawk.

NÍNGÂNÍ *May 12*
A THLÀ HNUAI HMÚN THIANGHLÍMAH

“I bàwktêah chuan chatuanin ka awm ang a; I thlànuaia bihrûkna chu ka rínchhán ang”
(*S[un] 61:4, NKJV*).

Múpui ÷henkhat thlà kàihphàrh hi feet kua emaw laite ni theiin, an note chu an zâr hliàh ÷hîn a ni. Pathian zàhngaihna pawhin, múpui thlà ang maiin, sual lo khàwih nasa takte pawhin an hawisan phawt chuan, a hliàhkhùh thei vék a ni. Kan bàwhchhiatna sualte chu nuai bo a ni mai ÷hîn nân, a ngháwng ÷hà lo emaw, a ràhchhuah emaw chu a bo vê mai chuang lo. Chutiang ngháwng ÷hà lo chu Davida pawh khân tuarin, a fâte pathúm thihna leh a fanû Tamari’n nùhran laka a ûnnaupa ni vê tho, Amnona pàwngsual a tàwh phah a ni.

Pathian thlázâr hlíma eng thíl chu nge Davida’n a zàwn tâk? Eng làka khùhna nge mìn hlùi vê tâk? *S[un] 17:8; 36:7; 57:1.*

Pathian enkawlina thlázâr hnuaiyah chuan, zàhngaihna te, hmangaih-ngilneihna te, leh bíkbona te hmùh a ni ÷hîn a. Múpui thlà hian hei hi a entîr ÷hà hlê áwm e. Múpui pâ zâwk chuan a note chu thlâwh zirtîrin, vânsâng takah a châwi chho ÷hîn a. Chutah a thlà chu khùpin, a note chu lei lam panin a tlà thlà ta vawn vawn a, chutih pah chuan a thlà chu a zâp ve zêl bawk a. Mú notêin lei a thlèn hmâin mú pâ chuan a hnuaiyah zùk dâwmin vânsâng takah a thlâwh chhohpui leh vang vangin, a hmâ ang bawkin a tihîr leh ÷hîn a. Keini pawh kan tlâkna chin a sâng deuh pawh a ni thei, kan tlâkna âia chàkin Pathian chu a lo thlâwk thei a. Kan tlâkna chu thlâwh mìn zirtîr nân a hmang ÷hîn a ni. Davida ang khân, kan sím vê chuan, a tlûk hmâ âia Pathian a hnàih ta zâwk hláu ang kha kan ni ve thei ang!!

Múpuiin a notê thlâwh a zirtîr dân a hriatna a tangin Davida pawh khân *S[un] 61*-a Pathian thlà hnuaiyah hùmhimna chu hriain, rínchhan dùhna a neihphah a ni maithei e. Absaloma’n a lal÷hùthlêng a chhùhsak lai, a râltilân laia Davida khân phuah pawh a ni maithei a. Pathian hmún thianghlíma zàhngaihna ÷hùtphàh a sawina pawh a ni thei a, Pathian zàhngaihna hliàhkhùh a rínchhan thû a puang a. Hetàh hian Pathian thùthlúnna bâwm chu A mîte zîngah a awm a, bâwm khùhna chhînah khân cherub pahnihin thlà zârin, Pathian hmangaihna nungchang ziahna dânte chu an zâr hliàh a. Davida hian, rínna zâra Pathian kianga, a hmún thianghlíma chên a chàkzia a sawi a, chû hmangaihna ênga siamthàt nih chu a chàk ber a ni.

Tûnah ngei pawh hian, Pathian hnênah ìnhlân tawh pawh ni lang, sual vânga tàwrhna chi hrang hrangte chuan a tlâkbuak maithei che a ni. Pathian thlázâr hnuaiyah himna chuan eng tihdam beiseina nge a siamsak che?

ZIRTÂWPNI *May 13*

ZIR ZÂUNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Thl’ht[un]bulte leh Z[un]wneite*-a “Davida Sualna leh Síma,” pp. 884–898.

“Davidâ símna chu a thûkin a dik a. A sualna sawi nêp a túm lova, Hrêmna púmpêlh túm lova a dîlna hi a dîlna tiropuitu a ni. Pathian chung a sualna tamzia chu a hmû a, a rilru bàwlhlâwhna leh a sualna chu a tén a. Sual ngaihdamna chauh a dîl lova, rilru thianghlím a neih nân a tawngtai a. Theihtâwp chhuaa a bèihna chu Davida’n beidawngin a titâwp lo. Misual sím leh chung a Pathian thutiamah chuan a sual ngaihdamna leh pawm a nih lehna a hmû a ni . . .

“Davida chu a tlù tak nâa, Pathianin a kaitho leh a. Tûnah chuan a tlûk hmâ âiin Pathian a rempui tawh zâwk a, a mihríng puite khawngaihna a ngah sáwt a ni. . . .

“Tûpawh Pathian zìlhhauhna hnuai a awm chuan, sual síma ìnpuang leh ìngaitlâwmin, Davida tihdân ang hian beiseina a awm tih a hre Chiang ang. Rínnaa Pathian pawm dùtu chuan ngaihdamna a hmû ang. Síam tak taktu chu LALPAN tûmah a hnawt chhuak ngai lo. Hê thútiam hi a pe tawh a: “Kei min rem duh chuan ka ângchhûngah lo tlù lût se, mi rem rawh se’ *Isaia 27:5*. ‘Mi suaksual chuan a awmdân chu bânsan sela, mi fel lo chuan a ngaihtuahte chu bânsan bawh rawh se; LALPÂ hnênah kîr leh rawh se, tichuan Anin a lo khawngaih ang, kan Pathian hnênah kîr leh rawh se, Anin a ngaidam nasa khawp dâwn sí a.’ *Isaia 55:7*.”—Ellen G. White, *Thl^htubulte leh Zìwneite*, pp. 897-898.

SAWIHO TÛR:

❶ In pâwlah, mahnîa sualna khùh tùm eng màh lohzia leh Isua’n sual min khùhsak manhlâ zia danglamna sawiho ula. Isua’n min hlùi sual khùhsaknain tihdamna leh chhandamna a thlén dân sawiho bawh ang che u.

❷ Pathian hmangaihna leh zàhngaihna chungchâng chu mahnî pualin *Sâm* han phuah vê teh u. Mahnî nùntáwng atang ngeia phuah in túm dâwn nia.

❸ Thàwmhnàw sùk fai/vâr nân sùkhlo an fakna kan hmù fo. Thíl kái tih reh pheih chu a hmanráw bìk tel lo chuan a hár thei fû mai. Engati nge kan thlarau lam silhfên tihthianghlím nân, Pathian rêldiknaa tihvâr leh A zàhngaihna thílthieihnaa tihném kan mamawh thín?

❹ Sual ngaihdamsak nihna hian dìnghmùn t̄ha vak lovah min awmtîr thei a, mahse *ngaihdam* tawh nihna hi kan theihngilh tûr a ni lo. Sual kan tih tâk ngahwng t̄ha lo kan tàwrh avang hian engati nge kan sualte ngaihdam loh a ni kher lo tih kan zìr theih ang?

ZÌRLAI 08-NA

May 14–20, 2011

ROPUINA SILHFÊNTE

CHÂNGVAWN: “LALPA-ah chuan nasa takin ka hlím a, ka núnna hi ka Pathianah chuan lâwm takin a awm. Moneituin puithiam anga a lû a chei ang leh, monû chu a lunghlûtea a inchei angin, chhandamna silhfênte min bélin, fèlna kawrfual min háktîr ta sí a,” (*Isaia 61:10*, NIV).

SABBARH CHÀWHNÛ

CHHIAR TÛR: *Isaia 1–5; 6:1–8; 51:6–8; 61; Luka 4:16–20.*

Juda lal Uzzia, Jothama, Ahaza leh Hezekia-te rorêl lai chhuân lí, hún ìnlúmlèt nasa tak hún laia thúhriltu, Isaia khân Bible thú awmzènei tak tak a sawi hnem hlê mai rêng a. Khatih lai húnah khân ram rorêlna, mîpui vântlâng nùn, sipai chàkna bâkah ram sùm leh pai dìnghmùn lamah hársàtna namên lo tak tak a thléng a. Isaia bùah hian sual sím dùh loh vanga hremna leh lungngaihna lo thleng tûr làka vaulâwkna tam tak bâkah, hêng ang chhandamna te, chhanchhuahna te leh beiseina te chu, “LALPA, nangmah Tlântu, Israelho Mithianghlím” zârah

pêk an ni tel tho va. Anî chuan, “Kei hi LALPA in Pathian, in thàtna tûra nangmahni zirtîrtu, inkalna tûr kawng hruaitu che u ka ni,” (Isa. 48:17) a la ti fan a ni.

Isaia hian mipuite chu fêlna silhfên ropui tak chu inbél tûr leh, Pathian chhandamna chu páwm tûrin a ngên thîn a. Silhfên te, inthuanma te, leh sai-ip tîhte hian hún rei tak chhûnga thlarau lam thútàk zirlaite chu manthiam tûrin min zirtîr a. Isaia húnlai leh, keinî húnlai atân pawha zàwhna awm chu: ‘Chû silhfên chu kan inbél dâwn nge, saruak zàhthlâk takin kan awm zúi zêl zâwk dâwn?’ tih a ni.

SUNDAY *May 15*
INTHÂWINA ENGMÀH RÀWN LÀ TÀWH S’Û

“Chumi nîah chuan LALPAN an ìnceimawina, ngálbún te, lúchérna te, thiàwrh kual te, béngbèh te, bánbún te leh ìnkùhna puan te, lú khùhna te, kèbún khaidiat te, ârchempai te, rímtui bâwm te leh ìnvênna te chu; hmíngnemna zùngbún te, hnâr vuah te, kút ni thawmhnâw te, kawrfual te, puan sín te, iptê te, dârthlalang te, puan zaisîn te, diar te, ìntuam mawina puante chu A lâksak vék ang” (Isa. 3:18–23, NIV).

Isaia bû búng hmasa lam hian Chhìmlam (Juda) lalram thlarau lam dìnhmùn dùhawm lo leh Chiang lo tak chungchâng a sawi a. Aigupta ram aṭanga ropui taka Pathianin a hruaichhuahte thlâh kal zêlte chu hún lo ìnher zêlah an ìnhmùn dùhtâwkna leh a âia chhè zâwkin an lo awm ta a. Khâ thíl ropui tak kha chu a thléng tih chu an ring deuh nual hlawm a, mahse mahnî an ìnzàwh tâk fo chu ‘Enge ni ta? Khâng khân tûna keinî tân eng awmzia vak nge a nèih? Hmânlai kan pî leh pûte húna thílthleng mai maite chu, tûna keini tân enge a ṭangkaina?’ tîhte a ni ta mai.

Isaia búng hmasa panga emaw hi en thuak thuak la. Mipuite khân eng thílte nge an tih a, eng rílrûte nge an pùt hlawm a, vaulâwkna thú khauh tak tak an dâwn tâk le? Tûnlai kan kohhran nêh hian ìnzûlna deuh te a awm em?

Thìn tìthâwng deuh ber ni thei tûr chu, búng khàtna LALPAN an sakhaw thíl sèrh leh sâng tìnreng mai a hnâwl thû a sawi hi a ni âwm e. Khâng mîte kha LALPA rawngbâwltûa ìnchhâl a, Amah chibaibûkna tihdân phúng kalpui vê tho sîte an ni a. Mahse LALPAN anmahni leh an chibaibûkna chungchâng enge A sawi sí le? (Isa. 1:11–15.)

A tihdân pângngai angin, LALPA chu a ngilnei hlê a; A theih apiangte chu chhandam a la dùh fan sí a. Mìn chhandam A dùhzia finfiâhna chu Kros kha a ni. Chutiang a nih avang chuan, a búng hmasa lamah pawh hian, chhiatna an púmpèlh theihna tûr kawng lamah LALPAN a mîte chu a ko tih kan hmû a ni.

Engtín nge LALPA chu chibai i bûk thín? Chutiang chu i tih laiin eng thíl chungchâng nge i ngàih tuah thín? Eng chín chu nge mîte hmúh atân mai ni a, eng chín chu nge símna, fâkna leh ìnpàhnhiamna nêh i tih thín a, engtín nge a danglamna i hriat theih ang?

THÀWHṬANNÍ *May 16*
HMÛI BÀWLHHLÀWH

Nimín zirlai lama thíl dùhawm lo tak kan hmùh takte thlèn lai hún khân zâwlni Isaia’n kohna a dawng a. BC 740 vèl, Juda lal Uzzia thih kùm tak a ni. Uzzia khân a rorêl bul a ṭan ṭhà fû mai

a, mahse a hnûah a kalsual leh ta sî a, a tâwpna chu râp̄thlâk tak a ni (*2 Chronicles 26*). Chutih lai vêl húnah chuan Isaia'n LALPÂ ìnlârna ropui tak hmûin, a rawngbâwlna a òan ta a ni.

Isaia 6:1–8 chhiar la. Engtiang zâwngin nge Isaia'n a chhân? Engati nge chû chu chhandamna ruâhmàn kan manthiam nân a pawimawh viau?

“Ka chung a va pik êm! Ka chan a va chhè êm! Hmûi bàwlhhlâwh pû, hmûi bàwlhhlâwh pú mîte zînga chêng ka ni sî a!” (*Isa. 6:5*). Isaia chhânna kha amâ chàk lohna leh Pathian ropui leh thîltihtheihzia emaw, Pathian chu chatuan dàih a nih laia ani erawh dam rei lo tak a nih khaikhinna a ni lo tih hria la. A chhânna chu thianghlimna thû-ah a ni zâwk a. Isaia khân ìnlârnaah Pathian ‘inthuamna silhfên fual’ chu a hmû a (*Isa. 6:1, NIV*) biakbûk chhûngah a khàt hial a, amâ sualna leh Pathian thianghlimna ìnan lohzia hriatna chuan a hnèh hlê baw. A harsatna neih chu thianghlimna thûah a ni tih hriain, a òinhmùn châu leh khaw lo tak chu a chhiatpui tûr pawh a ni thei. Chûbâkah, ani ang ‘hmûi bàwlhhlâwh pû’ khân engtín nge Sipaihote LALPA tân thû a sawi theih ang?

A hársátna chînfelna tûr chu enge ni?

Entîrna atâna meilinga a hmûi dèhna khân Isaia lo pianthàr tâkna tàkzia a entîr a. A sualna ngaihamsak a lo ni ta a, LALPA-ah nùn thar a lo nei ta baw. Chû a pianthârna ràhchhuah chu *chng 8-a* ‘Kei heta hi ka awm, min tîr ta che,’ a tihna khân a târlang a. A sual chu ‘tlén fai’ a ni tawh tih hriain, tûnah chuan rînnain a ché zúi a, khâ ìnlârnaa hmûhtîr a nih angin Pathian felna leh thianghlimna chu a rínchhán vè ta hmiáh mai a ni.

Isaia bàwhchhiatna chu ‘tlén fai’ niin, a sual chu chînfelsak a ni ta. ‘Piangthar’ ni tâin, ‘Tunge kan tân kal ang?’ tih zâwhna pawh lâwm takin, ‘Kei ka kal a nge’ a tithei ta nghâl mai. Nang i pianthàr tîr khân engang ràh nge i chhuah vèa i inhriat?

THÀWHLEHNÎ
THÀWMHNÀW TLO LO

May 17

A hmâa kan hmùh tâk ang khân, Isaia'n rorêlna lo thléng tûr làkah vaulâwkna thû a sawi nasa hlê a, mahse chûng vaulâwkna thû chu Pathian thútiamte hmanga fûihna nèn chàwhpâwlh a ni thîn. LALPAN leilúng A tihchhiat tûr thû a sawi hnûin, Isaia'n Israel mi rínawm, chûng thútiamte famkimna tûr thlirtûte, mahse LALPAN hún hársá hnuai A mîte a lo hruai tawh thín dân theihngihl Tate hnênah thû a sawi ta a ni.

Isaia 51:6–8 chhiar la. Eng thúchàh nge LALPAN mìpuite hnênah A pèk? Eng thîl ìnkàlh tak nge a sawi a, eng beiseina thû nge ni baw?

Kan thàwmhnàw ìnbél thînte tlo lohzia, chùl hmâzia hre lo tunge awm i le? A tlo tak tak thei lova, thàwmhnàw manto ber berte pawh eng ual an ni tak tak lo. Chutiangin kan khawvêl leh a

chhûnga chêngte pawh kan ni tho mai. Kan lo awm a, kâr lohah kan bo leh mai a. Tirkhoh Jakoba pawh khân ‘tuihû’ ‘chhûm zîng’ ang lék kan ni tih a sawi a (*Jakoba 4:14*).

Chuti chungin, heta Isaia thúsawi hi ngàih tuah teh: Pathian chhandamna, Pathian fèl na, chhandamna thlén thei awm chhùn Kristâ fèl na silhfên, chû chauh chu chatuan dàih tûr a ni. LALPAN dùh thlàn tûr pahnih min pê a: tihchhiat leh chatuana thih emaw, ‘silhfên anga chúl lo tûra’ lei thara chatuan nûnna neih emaw chu a ni mai. Eden Huana Adama leh Evi-te hún aţanga Kristâ lo kal leh thlenga mihringte dùh thlàn theih awm chu, chû thíl pahniha a khawi emaw zâwk zâwk chu a ni mai. Kan dùh zâwk zâwk chu thlang tûrin mahnî ngeiin thút lûkna kan siam tûr a ni.

***Isaia 51:7* chhiar la, hêng thû hi thíl dik hria, thìnlunga Pathian dân neitûte hnêna sawi a ni. Chû chuan keini tûnlai mîte tân eng awmzia nge a neih tûr? Engati nge thìnlunga dân neitu nihna chuan thíl dik hriat nân min ţanpui thín?**

NÍLAINÍ *May 18*
ROPUINA SILHFÊNTE

Thúthlúng Hlúi bûte kan chhiar chuan chhiatna leh lungngaihna lo thléng tûr làka vaulâwkna thû han hmûha buai deuh te pawh a áwl riau thîn a. Chuvang tak chuan Bible sawisêltûte chuan, ‘Hetiang ang Pathian hi in hmangaih in, chibai in bûk dùh a maw?’ te an ti hial réng a. Mahse chû chu chùklâk deuha chhiarin a ni mai a. Vawi tam tak chu, chûng vaulâwkna kârah chuan, LALPAN chhiatna púpêl h dân tûr kawng pawh A sialsak tho thîn a. Hèl na leh thúâwih lohna chuan chhiatna chu a hríng fo thîn a. Mahse chutiang a nih lohna tûr chuan LALPAN A mîte hnênah ngénna A siam thín a: chhandamna, fèl na leh muânna chu LALPÂ hmínga an zawn pháwt chuan hmùh mai theih a ni reng thúng.

***Isaia 52* chhiar la. Eng thúchàh nge awm a, eng beiseina nge a hlúi? A mîten an inbél tûr ‘Ropuina silhfên’ tih hi eng tihna nge ni?**

Hetah hian LALPAN A mîte chu símna, thúâwihna leh chhandamna lama A kohna kan hmù leh a. ‘Ropuina silhfên’ chu fèl na silhfên, LALPA hnêna inpê a, rínna leh thúâwihna nêna A thúpêkte zâwmtu zawng zawngte kh^hna tûr a ni. Eden Huan aţang tawh khân LALPAN A mîte A kohna chu a danglam ngai lo: rínna nêna A thúâwihna nûna nung tûrin a ni reng thîn.

Isaia 52 chungchânga ngàih nawm tak chu a thú khârna leh a dawt leh chiáh thû hi a ni. Mìpuite chu ‘ropuina silhfên’ inbél tûra a sâwm hnû lăwkin, Thúthlúng Hlúi zâwnei ropui ber pakhat chuan, a zawngtu apiangten chû ‘ropuina silhfên’ chu an neih theihna tûra thíl tih, an âia Isuâ thihna tûr chu a sawi zúi ta nghâl a. Kristâ nùn leh thihna zârah chiáh, mihringte tân sualnain a rawn thlén thihna làka him thèihna a awm.

Thíl ngàih nawm tak dang leh chu, a hmá lam, *Isaia 52:3*-in chhandamna thíl thlâwnpêk chu, hlâwhchhuah emaw, lèi theih emaw a ni lo tih hi a ni leh a. “LALPA chuan heti hian a sawi: ‘Engmah lovin mahnî in inhrâl h tawh a, mahse tangka ni lova tlán in ni ang,’” tiin (NKJV). A dik ngáwt mai—khawvêl thíl engmah lo, silhfên anga la chúl/ral mai tûr atân kan nûnna chu kan hrâl h a. Chutiang dînhmùn ţa lo tak aţanga mahnî inlei lét emaw, chhuahsan mai thei emaw kan ni ta sí lo. Kros-a inhlánna ropui takin a puan chhuah, Pathian khawngaihna zârah chiah chuan chhandam kan ni leh thei ta a ni.

Bible-a thú lâr ber ber ðenkhath chu *Luka 4:16–20*-ah hian a chuang a, Isua kha an khuua Judate inkhâwmna inah dǐng chhuakin, *Isaia 61* thú a chhiar a. Tichuan, a thú ngaithlâtûte màktih tak maiin, “Vawiin hian hê Pathian Lehkathû hi in béng hriatah a lo thléng famkim ta,” (*Luka 4:21*) tiin a puang zúi ta a ni.

***Isaia 61* hi a púmin chhiar chhuak la. Hê búng thúpui hi enge ni? Engtín nge chanchin thâ chu sawi a nih? Heta eng thúpuite chu nge Thúthlúng Thár lamah lâkchhuah leh sawi fiàh ni ta?**

Hêng chângte hi awmzè fùn tak tak, Thúthlúng Hlúi ațanga ngàihruatna chì hrang hrangin a khàt a ni ber a, chû chu a Thárah a siam ta a ni ber mai. Kan han tuipui tak mai tûr chu *ch. 10* a: “LALPA-ah chuan nasa takin ka hlím ang a, ka núnna hi ka Pathianah chuan lâwm takin a awm ang; moneitu chu incheimâwinatea a inchei ang leh, monû chu a lunghlûtea a inchei angin, chhandamna silhfênte min bélin, fêlna kawrfualin min khùh ta sî a’ ” (NKJV) tih hi a ni.

“Thíl ruâhmàn hi a famkim hlê a, Kristâ chatuan fêlna chu ríngtu tinte chàna dàh a ni ta. Vânlam thèmbûa tàh, kaidúm awm lo kawrfual, manto tak mai chu, ríngtu sual símte tâna pêk a nih tâkah chuan: ‘LALPA-ah chuan nasa takin ka hlím ang a, ka núnna hi ka Pathianah chuan lâwm takin a awm ang; moneitu chu incheimâwinatea a inchei ang leh, monû chu a lunghlûtea a inchei angin, chhandamna silhfênte min bélin, fêlna kawrfualin min khùh ta sî a’ a ti thei tawh ang.”—Ellen G. White, *Selected Messages*, book 1, p. 394.

Heta moneitu chu mahnî a “inchei” tih hi Hebrai ðawng lamah chuan ‘puithiam hnâ thàwk tûrin’ tih a kâwk a. Chû chuan Thúthlúng Thár chungchâng hrilhlâwkin, Pathian mîte zawng zawng, chhandamna silhfên inbélte chu, ‘puithiamte’ angin an che ðéuh tûr a ni tihna a ni. Thúthlúng Hlúi lama sawipuitute emaw Isua emaw anga ché lovin, midangte hnêna Pathian zâhngaihna, khawngaihna leh chhandamna thúhrétûte ang zâwkin an che dâwn a ni.

***Isaia 61* én chhuak leh la. Hêng chângte ațang hian eng thútiamte nge mahnî pual atân i lâkchhuah theih ang? Engtín nge chùng thútiamte chu nangmâ tân i bél ang a; nangmahah leh nangmâ tân a nih theih nân engtín nge i nûnpui thàr theih ang?**

ZÌR ZÂUNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Krist. Th. Te* bûa “Bo Hmùh Leh,” pp. 157-158, 161-162; *Z. l. neite leh Lalte* bûa “Pathian Dâna Inzirtîrna,” p. 668; *Chatuan Ngh. hf. A* bûa “Kalvari,” pp. 737-38; *Indona Ropui* bûa “Siamthàtna Hnathàwh,” p. 460.

“Silhfên vâr chu nungchang thianghlím, misual hnêna Kristâ fêlna bélna chu a ni. Hei hi vânlam chhuak silhfên, Kristâ thúâwihna avang chauha lei thèih chu a ni.”—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 4, p. 88.

SAWIHO TÛR:

● *Isaia* bù tîr lama chìbaibûkna, chìbaibûkna ðik chì pawh ni se, Pathian tân pàwm tlâk a nì loh thú-ah khân chêng zúi rih ta ila. Engtín nge keini tûnlai mîte pawh hian LALPÂ tâna pàwm tlâk loh chìbaibûkna ang chí chu kan lo hlán vê theih ang? Hârsàtna lai tak chu

chibaibûknaah chuan nge a awm a, nge thíl dang, chibaibûktûten chibaibûkna an nèih laia an thílthah zâwk chuan em ni? Sawiho teh u.

② *Isaia 61:3*-ah chuan: “Ziona khawharte hnêm tûr leh, an lungngaihna lâwma chantîr tûrin, pawr taka awm ìntuainhûm leh tûr te, ngui taka awm fak hlâ saktîr leh tûrtein min tûr a ni. LALPAN amah chawimawi tûra a phún, thing dùhawm tak an ni tih thú hrilh tûr ka ni,” (CL) tih kan hmû a. Hetah hian eng thíl nge awm a, engtín nge heta thútiâmte hi a taka kan chàn theih ang?

③ Hê khawvêla beiseina kan ngàh chuan ‘silhfên chúl leh thuai’ thîn ang hi a ni mai dâwn. Hê khawvêl thîla beiseina i lo ngàh chung a beisei ang ni leh ta sî lo chungchânga i thíl tàwn chu enge ni? Chûng i thíl paltlang a tang chuan eng zirlaite nge i zìr chhuah?

ZIRLAI 09-NA

May 21–27, 2011

THINGTHÛ MEI A TANGA HNÛHCHHUAH

CHÂNGVAWN: “Ngaitèh, i khawlohnate chu ka lâk bosak ta che a, silhfên hlú takin ka thuan ang che,” (*Zekaria 3:4*).

SABBATH CHÀWHNÛ

CHHIAR TÛR: *Zekaria 1–3; Thipû 12:10; Exod. 3:2–14; Efesi 2:8–10; Johana 14:15.*

Han thèihngihl mai chu a áwl viau nân, Krista leh Setana kâra Indona Ropui hi thíl tinrêng mai phêna awm zêl chu a ni tlát mai. Indona te, dân bàwhchhiatna te, thàrum thàwhna te leh mihringte mangán leh tàwrhna zawng zawngte hi, vâna lo tan chhuah tàwh inbèihna (*Thipû 12:7*) lo lanchhuahna a ni zêl a, chû chuan mihringte chauh ni lovin, thilsiam zawng zawng hi a kângkâi vék sî a ni (*Rome 8:20–22*).

Thíl pakhat, kan thèihngihl háuh loh tûr chu: indona ropui hi Bible Ram vêla petrol inchùhna emaw, sipai chàkna leh ram inrêlbâwlna emaw, sùm leh pài hausakna inchùhna thíl pawh a ni lo. Mihringte chhandamna tûr, mi tinte tân a nih thúh theihna tûr a ni zâwk. Hnamte chu lo dínghin an tlù leh a, chutiangin lalamte pawh lo dínghin an tlâwm leh mai a, khawvêl chanchina hmálâkna leh ngàihdân ropui tak takte lo awmin, an liâm leh mai; Kristâ fèlna kawrfuala khùhte chiah chu chatuanin an dínghin ang.

Setana’n tangka sùm te, lalna leh thúnèihna te hi amah ngáwt chuan engah màh a ti lova—núnna máwlh hi engtovin, a tam thei ang ber chhiatna thlénsak a dùh a. Krista erawh chuan, A thihna zârah, chû chhiatna làka a theih anga tam chhanchhuah A dùh thúng a. Indona Ropui nihna tak pawh, mîte hian chatuan chhiatna nge an thlân dâwn chatuan núnna tih a ni ber. A bâk zawng hi chu a bèhbâwm mai a ni vék.

SUNDAY

May 22

JERUSALEM TÂNA THÀHNEMNGÀIHNA

Zekaria 1, 2 chhiar la. Heta thílte hi entîrnate nêl lam hi chuan i hré kîlkhêl lo pawh a ni thei a, heta LALPAN A mîte tâna thúchàh a pèk chu enge ni? Hêng thílthlêngte bèhchhán thú chu enge ni? Hêng búngahte hian Bible thúpui engte chung e Chiang taka lo lang a, eng thútiâmte nge siam ni a, LALPÂ mîte tân eng beiseina thú nge a hlùi a, engtianga dâwn theih tûr nge ni? *Zekaria* târlan ang dínghin nêl kha chuan kan danglam ta hlê chungin, engtín nge hêng thúpui ang chí hi keiní tûnlai mîte zingah pawh târlan a lo nih vê tho le?

A hmá lam kùm 70 emaw lai kal tâa Babulon mîten an rawn rûnna vang khân Jerusalem khawpui chu a la chhè reng nân, chû khawpui tâna beiseina thû Pathianin A siamsak a. Zekaria'n LALPÂ hnên ațanga thúchâh dawngin, Tempul chauh ni lovin, Jerusalem khawpui pawh chu dínthârleh a ni dâwn a ni.

Zekaria'n a thû ngaithlâtûte hnênah LALPÂ chu a lungâwi lova, an thlâhtûte chungah khân 'a lungâwi lo hlê' tih a puang a. Mahse tâna a thusawi ngaithlâtûte tân hi chuan phûrna tûr thû puangin, inngaitlâwm taka sîmna nêh Pathian lam an hâwi pháwt chuan, Ani pawhin an lam a lo hawi dâwn a ni tih a hrilh a (*Zekaria 1:1-3*). Zekaria inlârna hmùhte kha, Pathian biakna tûr Jerusalem tempul sak chhúnzawm tûra chàkna leh phûrna an nêihphâhna tûr a ni.

Zekaria inlârna hmùh hmasak manthiam nân búng khatna bih leh la, fùih phûrna tûr thû chu LALPAN pên, "Jerusalem tân hian ka thîk a, Zion tân hian thîk taktêin ka thîk a ni," tîin a sawi (*vs. 14*).

Chutah, "Chutichuan LALPAN a sawi chu hei hi a ni: 'Zâhngâihna nêh Jerusalem lam ka hawi leh ang a, chutah chuan ka in chu sak leh a ni ang. Jerusalem chungah chuan tehna hrui pàwh phâr h a la ni ang,' tîin LALPA Engkimtitheia chuan a puang a ni" (*Zekaria 1:16, NIV*).

Têhna hrui kengtu hian Zekaria húnlaia Jerusalem khawpui leh tempul dínthâr lehna tûr chu a entîr a. Mahse a lungphûm an han phûm chia h tih khân, sak puitlín theih rual loh tûr angin thíl awm sî a ni.

Zekaria'n inlârnaa Joshua silhfên bàwlhhlâwh a hmùh hmâ chia h khân, Judate hnêna beiseina thúchâh puân tûr chu a hmû a, chû chu *Zekaria 2:10-13*-ah chhínchhiâh a ni. Pathian chuan an hnênah 'zâi leh hlím' tûrin a hrilh a, tichuan an zînga chên pawh A tiâmsak bawh. Pathian mîten Amah chibaibûk tûra řanrual tlân an tùm mêk lai a ni bawh nêh, thúchâh chu a phûrpuiawm hlê ang.

THÀWHŤANNI

May 23

HÊKTU LEH A HÊKA CHU

"Tichuan puithiam lalber Joshua, LALPÂ vântîrhkoh hmâa dîng leh, amah hêktu tûr Setana amâ dînglama dîng chu min hmùhtîr a" (*Zekaria 3:1, NIV*). Thútâk ropui leh pawimawh eng chu nge, a bîkin Indona Ropui chungchângah, puânchhuah lo ni le?

Hetah hian thû pawimawh takte chu târlan a ni a. A hmasain hêk tâwk chu puithiam lal, Joshua niin, ani kha Pathian mîte zawng zawng âiâwha dîng a ni. Inlârnaa hmùh a nih ang chuan puithiam hian LALPÂ lam a hawi a, Joshua khân sualna, dik lohna leh tlin lohna nei Israelte âi a àwh a. Sawi ngai lovin: mipuite chu sualna leh tlin lohna nei niin, LALPAN a hlùi dînhmùn ngai luàhtîr lehna thútiam pawh phû hauh lo an ni a, rînna leh sîmna nêh neitûah an inçhâl mai zâwk a ni.

Setana làh chu anmahni hêk tûrin a lo dîng vê reng a, an sîmna sawisêl tûr te, siamthàt nih an dùhna leh Pathian zâhngâihna leh khawngaihna dâwn an dùhnate pawh chu a lo hnial zêl ang. An sualnate chu a râpthlâk lútùka LALPÂ ngâihdamsak theih rual a ni tawh lo tih tlùka ìntihbeidâwnna kawng thâ a awm dâwn em ni? Hê Setana thang hlâuhawm ber maia âwk tâng ta hi tûnlai leh khawvêl hún kal tâah khân an va han tam kher ve le âw! A chêt hlâwhltin êm êmna chhan pakhat chu, kan sualna chungchâng kha dik taka a sawi vâng a ni lo'm ni? A tihdân chu, chûng sual kan tih tâkte chu min hriatchhuahtîr leh a, Pathian khawngaihna hriatna tel lo chuan beidawna leh bona khûrpuia min hnûk lûtû a ni ta mai. Chutianga mìn hêktu chu lo awm lo tehrêng pawh ni se, mahnîa Pathian hmachhâwn tûr chuan thiamloh chang sâ kan ni mai.

Heta Hebrai thumal ‘hêk’ tia lehlin leh ‘Satan’ tih hi ÷obul thúhmùn an ni. Setana tih chu ‘hêktu’ tihna a ni a, mahse hê châng lâk tak hi kan hre ÷héuh tûr a ni: Vânah chuan àw ríng takin, Tûnah chuan kan Pathian chhandamna leh thiltihtheihna leh ram chu a lo thléng ta, a Kristâ thiltihtheihna nêh: kan ûnaute hêktu, kan Pathian hmâa a chhûn a zâna hêk ÷hîntu chu an pàihthlà ta sí a,” (*Th^{ph} 12:10*).

Kan sualnate ngàih tuaha châm zúi reng chu a thà hauh lova, mahse eng emawti laia mahnî inénlêtna neih a ngàih châng chu a awm tho. Bible thútiamte chu nangmâ pual awmzenei tak a nih theih nân nangmâ nûnah engtín nge ÷àn i lâk thà ang? I nûnah sualnain ro a rêl i phal chuan engang ÷inhmùn hlàuhawmah nge i awm ang ÷ngaihtuah chik viaw ang che.

THÀWHLÈHNÎ
LALPÂ VÂNTÌRHKOH

May 24

Zekaria 3-a mi pahnih, Setana leh puithiam lal Joshua kan hmù ta pháwt a. Midang pakhat a la awm a, mi pawimawh ber ‘LALPÂ vântìrhkoh’ chu a ni.

“LALPÂ Vântìrhkoh” chu tunge ni? *Exod. 3:2–14; Zekaria 3:1, 2.*

Heta kan thíl hmùh hi entîrnei thíl, ÷ndona ropui, rínna leh símna nêna LALPA Isuâ kùta nùn hlântu nûna ÷nbèihna kal mêt chu a ni. A thú ÷obul kha hrereng ila: nasa taka zilh tâwk Israel chu “Pathian hmâah ÷nphàh hnuaiin, símna ÷ik tak nêh A lam an hawi leh ta a ni.”—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 5, p. 468. Hetih húnlai tak hian Setana’n hêktu hnâ a thàwh chu târlan a ni ta a. Eng thú chiah nge a sawi kan hre lova, mahse Bible thú dang a tangin mihríng nihphúng chu kan manthiam tho a, thíl ÷ùhawm tak a ni lo maithei e.

***Zekaria 3:1–3* chhiar la. Joshua ÷nthuamna silhfên khân enge min hrilh?**

Joshua puithiam lal chu silhfên bàwlhlàwaha ÷nthuam anga lantîrna khân, sualna thûkzia a târlang a ni zâwk a. A tíra Pathian leh Israelte kâra thúthlúng siam a nihlai a tang khân, puithiam nihna chu Levia chîte pual bik niin, puithiam lal nihna phei kha chu hnam thlàn, LALPÂ kohte zingah pawh bik nihna nei, màwhphùrhna leh chanvo thianghlím changtu an ni (*Exod. 38:21, Num. 1:47–53, 3:12*). Annî kha, Israel mi zawng zawngte zingah silhfên thianghlím ber ÷nbél thîn an ni.

Chutiang bâkah chuan, Setana hêkna chu a ÷ik emaw ÷ik lo emaw pawh ni se ‘LALPÂ Vântìrhkoh’ chu, thiamthú sawisak tûrin a ding tho a. “LALPÂ Vântìrhkoh’ chu Isua niin, chhandam tûr leh tlàn tûrin a awm a. Hei hi Pathian Lehkathû thúsawi thútak pawimawh ber chu a ni.

Tlìng lo tak pawh lo ni ilang, kan tân ‘LALPÂ Vântìrhkoh’ chu a ÷íng reng tih hriat hi a va pawimawh êm! Engtín nge hê thútak hi engtik lai pawha kan vawn reng ang a, thútlûkna ÷ik lo siamna làkah kan himphàh theih ang? I chhâna chu in pâwlah in sawiho ÷awn nia.

NÍLÂNÎ
THÀWMHNÀW HÂK THLÂKSAK

May 25

Tawngtaina nêh ùlùk takin *Zekaria 3* chhiarin; thil tihdân ìndàwt hi chik deuh ang che. Hei hi Pathian mîte chu chhandam an nih dân a ni. Heta ìnlârna thû a tang hian chhandamna ruâhmàn chungchâng enge i zìr chhuah theih ang?

Ch[ư]ng 3–5-ah, Joshua chu silhfên thar hâktîr a nih hmâin, silhfên hlúi bâl tawh chu hlihsak a ni pháwt a. Hê chângin a sawi dânin, chû chuan LALPAN ‘i bàwhchhiatna chu a lâkbosak ta che’ (vs. 4, NKJV) tih a kâwk a. Chû chuan tlán ni tâte nùnah eng awmzia nge a nêih ang? Joshua chu sual nei lo, thìnlung, nùn leh rílrù lam chénin thafamkim, suala tlù leh ngai tawh lo tûr a ni ta em ni? Joshua khân thàwmhnàw thár hâktîr a nih hmâ dinhmuna a tih tûr kha a hlén tûr a ni tihna a ni em? Lo ni ta se, eng beiseina nge keinî pawhin kan neih theih vê ang?

A kàwh chu, a bàwhchhiatna leh thiamloh chàna chu lâkbosak a ni ta tihna a ni. Heta Joshua chungchângah hian, Ellen White chuan tihian a sawi: “Amâ sualnate leh a mîte sualnate chu ngaihdamsak a ni ta a. Israelte chu thàwmhnàw thár—Kristâ fêlna chu bél an ni ta. Joshua lûa puithiam lúkhúm, ‘LALPÂ Tâna Thianghlím’ tih ziak chuang khúmtîrna khân, tûnhmâa a bàwhchhiatnate lo nei pawh ni se, a hmún thianghlíma Pathian rawngbâwl tûra mi tling a ni ta tihna a ni.”—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 5, p. 469.

Châng 7-ah hian LALPÂ Vântîrhkoh khân Joshua hnênah thàwmhnàw thár chungchâng enge a sawi a, engati nge chû thúpêk chu a pawimawh viau?

Thàwmhnàw danglam bîk hâktîr a nih hnúah chiah Joshua’n LALPÂ thuâwih tûr leh A kawngte zàwh zêl tûra zilhna thû a dawng a. Hê thil hi énkhum tûr a ni lovang: Kristâ fêlna chu rínnain chàntîr a ni a, ‘Ka kawngte’ zawhna emaw ‘Ka túpêkte’ zâwmna tel lova chàntîr a ni. Chûng thúpêkte chu a hn[ư] lo thléng a nihna chhan chu, a hmâa lo thléng ni ta se, tihngaihna rêng awm lo ang hial a ni dân a. Chutiang ‘kawrfual ropui’ (*Zekaria 3:4*, NKJV) hmanga khùh nih pháwt loh chuan, a hmâa silhfên bàwlhlàw nêna bul a lo tan tàwhna bâk engmah a sâwn thei chuang lovang.

NÍNGÂNÍ *May 26*
“NGÉNA THÀWK SÁWT”

Kristianna khawvêlah hian, mi tamtak chuan fêlna kawrfual hi la dawng lovin, engang taka thiltihthei nge a nih hriatna pawh an nei lo. Chutichungin, LALPA nêna ìnlaichinnaa muanna leh lâwmna nêih kan dùh a nih pháwt chuan hê thil hi a pawimawh hlê sî a ni.

‘Chhandam nih nâna’ thil thà tih dùhna ang chí hi kan nei fo mai thîn a. Helaiia Zekaria thúchâh hian chutiang chu a ni lo tih leh, theih pawh a theih loh tih hi min hriattîr ngei tûr a ni. Hê ìnlârnaa thilthleng chungchâng hi Ellen G. White pawhin hetiang hian a lo sawi a:

“Misial kan nihna dinhmun chu hrechiang tûr kan nih rualin, kan fêlna, tihthianghlím kan nihna leh tlán kan nihna atân Krista chu kan rínchhán hmiáh tûr a ni. Setana min hêknate chu chhâng thei kan ni lo. Ngénsákna awmzenei tak tak chu Krista chiahin min hlansak thei a. Keimahnî thàtna ni lovin, Amah tlinna zâwk chu changchâwiin, Ani chuan hêktu chu a ti dang hmiáh thei a ni.”—*Testimonies for the Church*, vol. 5, p. 472.

Pathian mîte thìnlungah chuan a chungá thû hnúhnùng khí a riak reng tûr a ni a, rílrú fínnaa hria ni lék lovin, tàwn hriatna kan nei ngêi tûr a ni a, keimahnî thil thà tih chu lo thà vê fû pawh ni se rínchhán lovin, Kristâ tlinna zâwk chu rínchhán berah kan nei reng tûr a ni. Davida sawi

ang khân: “A bàwhchhiatna ngàihdama awm a, a suauna hliàhkhùha awma chu a eng a thâwl e” (S^l 32:1) tih ang hi kan ni tûr a ni.

Zekaria 3-a kan hmùh tâk kha rîlrûa vawng chungin, Efesi 2:8–10; Johana 14:15 leh Rome 6:1–4 chhiar la. Engtín nge hêng chângte hian Zekaria ziaka kan hmùh tâk anga ‘kawrfual ropui’ hâktîr nihna thîla tel vête leh a awmzia manthiam tûra min ðanpui?

Tûnah Joshua chu thianghlimna silhfên bél a ni ta a, a nùn chuan thianghlimna a târlang tawh tûr a ni. Sual hnèh tûrin Pathianin thèihna min pèk zawng zawngte hi kan hmang ðhîn tûr a ni bawk. Eng sual màh hi chhuanlam siam leh zêp rûk kan túm tûr a ni lova, kan tâna ìnpê Kristâ hnèna chakna thútiâm tamtak a awm. Kristâ nùn khân Pathian dân kan zâwm thei tih a fînfiàh tawh a. Sual kan tih hian sual chu kan thláng tihna a ni. Chutiang thútûkna siamin ngháwng a nèih dân chu chîk leh ùlùk takin kan ngaihtuah zúi ðhîn tûr a ni.

Engang suauna chîte nge i chai deuh ðhín? Hnèhna i chàh theih nân Kristaa thútiâm eng chu nge i pualah i nèih ang?

ZÏRTÂWPÑÍ

May 27

ZÏR ZÂUNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Z^llneite leh Lalte* bûa “Joshua leh Vântirhkoh” pp. 582–592; *Krist^ll^lkh^ll^l Th^ll^l* bûa “Pathianin Phúbâ A La Dâwn Lo’ m Nî?” pp. 128–130.

“Setana’n Pathian mîte thimnaa khùh a tihchhiat a tùm apiangin, an tân Krista a rawn che ðhîn. Thîl sual ti tawh mah se, an sualte mawh chu A chungah nghat vékin, mihringte chu mei aþanga thingthú phih chhuah angin a phih chhuak a. Mihring a nihnain mihring nèn a inthlùn zawm a, Pathian a nihna chuan chatuan mí, Pathian nèn a inthlùn zawm bawk a. Boral mête ban phákah puitu a awm reng a, kan khangpui chu zilhhau a ni reng bawk a. . . .

“Pathian mîte chu ða famkim lo mah se, an lak atâ A ngàihsakna chu a hnûkkîr ngai lo. An silhfên thlâksak theihna a nei a, an silhfên bàwlhlàwhte a thlâksak ta ngei reng a, rínna leh sual símna neite chu A fèlna puanin a khùh a; vâna an chanchin chhínchhiàhna bûa an hmíng zâwnah chuan ‘ngàihdam’ tih a ziaak zêl a.”—Ellen G. White, *Krist^ll^lkh^ll^l Th^ll^l*, pp. 169, 170.

“Pathian fâten LALPÂ hmâ an rîlrû an tihrehawm lai leh thîlung thianghlim an dîl mêt laiin thúpèk a lo thleng a: ‘An silhfên bàwlhlàwhte chu hlihsak rawh u, ngaiteh u, in khawlohnate chu ka tihbosak ta che u a, tichuan silhfên hlú takin ka thuam ang che u,’ *Zekaria 3:4* tihte hi Pathian fa rínawm, thlêmna te tâwk tawh leh fiahna kal tlang tawhte hnènah chuan Kristâ fèlna puan, bàwlhlàwh kâi lo chu pèk a ni ta. Mi rínawm, mîten an hmùhsit, khawvêl bàwlhlàwhnaten a khàwih loha awmte chu, silhfên ropui taka thuam an ni ta.” —Ellen G. White, *Z^llneite leh Lalte*, p. 591.

SAWIHO TÛR:

- ❶ In pàwl thènah, Thàwhlehni zirlai tâwpa zàwhna in chhâna kha sawiho ula.
- ❷ A thàwmhnâw thlâksak a nih tâk hnû khân, Joshua’n thúpèk âwih tûra tih a ni ta tih thûah khân chêng zúi la. Engati nge chú chu hriat reng a pawimawh? Chú chuan kan chhandamna hi eng a ìnghàt nge tih min hrilh tâk zâwk?
- ❸ Kan silhfên chu a bàwlhlàwh a, mahse silhfên thar pèk kan ni thei ta tih thú lâwmawm hi ngaihtuah la. Chú chuan nangmâ nùn, rîlrû pùthmang leh khawvêl thlîr dânah eng awmzia nge a nèih tûr ni ta ang?

ZIRLAI 10-NA

May 28–June 3, 2011

FÀPÀ TLÂNBO SÌHFÊN THÁR

CHÂNGVAWN: “Mahse hê i ûnaupa hi a thî a, a lo nùng leh ta a; a bo kha kan hmùh leh tâk avangin lăwmna neiin, hlím takin kan awm tûr a ni,” (*Luka 15:32, NIV*).

SABBATH CHÀWHNÛ

CHHIAR TÛR: *Genesis 4:1–8; 25:25–34; Luka 15:4–32; Johana 11:9, 10; Rome 5:12–20.*

℣. Somerset Maugham chuan thàwnthú tâwi tê “Rain” tih chu ziaikin, chutah chuan Chhimlam Tuipua ramthím rawngbâwla chhuak pakhatin, ‘nàwhchizuar’ hnêna chanchin thâ hrilha a lo pianthàr tâk chanchin a ziaik a. Pianthártîr túma a bèihnaah chuan thàhnem a ngaiin, eng emawlai phei chuan rāwng leh ngaidam thei lo ang hiala lan chāngte pawh a nei a. Tūm khat phei chu, USA lama lo lêt leh a, a tlānsan tâk jail tân hún tûr chu tlāk tûrin a nāwr hial a. Ani thúng chuan khawngaihna dīlin, tân ina tihdùhdàh leh sawisak, mualpho taka siam leh mipui hmāa zākthlāk taka siam pūmpêlhtîr a ngên a. Misawnari-in nāwr dân erawh chuan, jail-a a tân chhūng tûr chu a tân chuan a mamawh tak, sīmna hún a ni dāwn a, churang chuan a lo kîr leh ngei tûr a ni tih a ni.

Beisei loh dân zāwng takin a thàwnthú chu a tâwp a. Misawnari zāwk chu mahnî a intihlùm a. Mahnî insawisaa a intihlùm ta chu a ruang chu tuipuiin vaukama a hnāwl chhuak hmùh a ni. Engtizia ta nge ni? Khatianga nàwhchizuar nêna hún an hman tâk reng avang khân, sualna khúrah an lût dūn a, mahnî inngaidam thei ta hêk lo—mahnî a intihlùm ta hial a ni.

Hê thàwnthúa changtūten an mamawh tho kha keini misualte pawhin kan mamawh vê thêuh, chū chu Fapa Tlānbo Tehkhín Thúa Isua’n a târlan khawngaihna leh pāwm nihna mīmal nūntāwng ngeia nêihna chu a ni.

SUNDAY

May 29

NÛ LEH PĀ, EITÛR NGAI RENG

“ ‘Mi pakhat, fapa pahnihi nei a awm a’ ” (*Luka 15:11, NIV*). Hê tèkhhín thúa pa pakhat lāka fapa pahnihte hian nūnzè chī hnih an entîr a. Fapa upa zāwk khân rínāwmna te, chhèlna te leh tãihmākna a entîr a. Fapa naupang zāwk erawh kha chuan rínhlèlhna, zāwmthāwtna, ríntlāk lohna leh mahnî māvhpùrhna hlén pèih lohna te a entîr thúng. Pian leh murna lamah chuan thúhmùn reng an ni a, pa pakhat lāka hmangaihna leh inpêkna thúhmùn dawng an ni. Fapa pakhat a rínāwm lain, pakhat chu zāhnachāng hre lo a ni a. An danglamna thléntu tak chu englai kha nge ni?

Hei hian eng chanchin dangte nge a hriat chhuàhtîr che? *Gen. 4:1–8, 25:25–34.*

Thíl mak tak zawng a ni e maw? Hrin thúhmùn, in khata chēng tlāng, zirtirna thúhmùn dawng, hmangaihna leh ei leh in pawh thúhmùn tlāng vék ni sīin, pakhat thlarau mī, rínāwm leh LALPA rawngbāwl zêl túm tlat a nih laiin, pakhat thúng chu engvāng tēh lēk nge ni a lehlam zāwngin a kal tlat mai thúng sī a. Hriatthiam mai chu a hár fū nain, dùhthlāng tūra zālēnna kan neih hi chu an târlang fiàh thà hlē mai. An ûnau pahniha a hel zāwk kha a *naupang* zāwk chu a ni ngei a, mahse a thíl tih tâk a tihchhán hretu chu a ni lawi sī tih hrethiam an awm nual.

Luka 15:12 chhiar la. A fapa ngénna pân a chhânna a tang khân eng zirlai nge kan zìr theih ang? Pathianin min kûngkâihpui dân chungchâng enge khâ khân min hrilh?

Pâ leh fapa kârah khân engang inbiakna nge an neih emaw, pân a lo pàwmsàk loh thû emaw, inngàih tuah thà leh tûra a tihna te, thút lûkna siam vút lo tûra zilhna emaw engmah târlan a ni lo. Chutiang chu tì âwm tak phei chu a ni a, mahse a tâwpah chuan a fapa ‘rochàn âi’ chu a pè ta ngê a, anî chu a chhuak bo zui ta nghâl a. Chutiang ang thíl chu Bible púm puiah hian kan hmù zui zêl a: Pathian hian mihringte chu an zâlênna hmanga mahnîa thút lûkna an siam a, mahnî kawng an zàwh leh an dùh anga an khawsak hi A phalsak a. A ni rêng a, kan hriat tângpui angin, kan dùhthlânna hian kan hriat lâwk lêm loh, ngháwng eng emaw chu a nei zêl thîn a ni.

Tûnhnai deuha thút lûkna i siam ràhchhuah chu engte nge ni hlawm le? Hún kal ta koh kîrleh hi chu a hár fû sí a ni lo’ m ni?

THÀWHṬANNĪ
THLĀ ZĀRIN

May 30

Fapa lùhlúl tak maiin in tlan bosan tûra a insiam màwlh màwlh lai pân a lo thlîr reng tûr chu han ngàihruat teh. A fapa hnênah chuan khawiah nge a kal dâwn a, eng hnâ nge thàwh zai a rêl leh tih engtín nge hmalam awmdân tûr a ruâhmàn tih chu a zâwt vê maithei e. A fapa chhânna chu kan hre ta sí lova le! A pâ tlan chuan a phûrpuiawm vak hauh lovang. Chutih laiin, a fapa làh chuan hmalam hún hlimawm tak neiin a inngai thúng a.

Ni âwm tak pawh a ni lo’ m ni? Tlangvâl, chhuahvâh nuamti mî, hmán tûr súm pai tên tawn chungah khawvêla han chhuah vâh chu a nuam ngáwt rêng ang. In lama âwma, thlâwhmâ vêla hnâthâwh rengte chu a ninawmin, a phûrawm vak sí lova, tûnah chuan khawvêla thíl nuam leh hlimawm apiang a chên thei tawh dâwn a, a inang lo êm mai!

Luka 15:13–19 chhiar la. Engang símna nge hetah hian kan hmùh tâk? Sí mna dik niin, a thíl tih tâkah khân a in chhîr nge, a thíl tih ràhchhuah vâng khân pawî a ti mai zâwk? A chhânna tûr âwm eng ngàihruatna nge kan hmùh theih ang?

Fapa tlan bo dinhmun kha thà zui viau ta se engtín nge thíl a kal ang tih ngaihruat thiam a hár hlê a. Súm hnâr kha va nei thà ta viauin, hún hlimawm tak kha va chên zui thei ta zêl se engtín nge ni ang? Chutiang ni ta se, a pâ hnênah lo kîr leh in, a khawngaihna a dîl lovang tih a rínawm zâwk màh a. Keiniho pawh hi, kan khawvêl nùn a tuân lai hi chuan, sual hi kan háw vak lo thînin, a tâwpa a ngháwng thà lo kan tàwrh emaw, man chhuah kan nih emaw chauh hi a ni lo’ m ni kan dùh loh lai chu? Pathian hrelo búru ber pawhin, a uirêna lama nâtna tihdam mai theih loh chí a va kâi chuan a in chhîr vê leh mai tho vang. Dùhthlânna kan hman sual vanga nâtna kan tàwrh tâk vanga in chhîr leh hnùhnâwh mai hi chu a *Kristianna* a awm chuang dâwn em ni?

Hê tlangvâl chungchâng hi enge a án vê? Dinhmun châu taka dîngin, a rîlrû chu a inlamlêl ta ngei kha chu a ni a, khatiang dinhmunah dîng lo se, a inlamlêl kher lo maithei e. Pathian leh a pâ chungah a sual a ni tih inhriain, inngàih tlâwmna dik nêl a lo kîr tih Bible chuan min hrilh. A pâ hnêna a sawi tûr a buatsâih lâwk dân a tang khân a sí mna kha a tak hlê tih a lang.

Kan sual nihna dinhmun dik tak kan hriat theih nân kan thíl tih sàwhkhâwk kan tàwrh a ngàih chângte pawh a awm a ni lo’ m ni? I tûn dinhmunah khân, nang enge i án vê? Engah

nge sual tih vanga a ngháwng chhuah lungngàihna tuar zét a, a hnûa sím leh hnùhnàwh tih ang chu i púmpèlh nghâl zâwk loh ang?

THÀWHLÈHNÍ

May 31

INAH I HÁWNG LEH THEI

Kùm zàbí sawmnhìhna tîr lamah khân lehkhâ ziaktu hmíngthang Thomas Wolfe chuan *You Can't Go Home Again* tih ziakin, Amerika chhìmlama an chhùngkaw tlâwm tak kalsan a, New York lama a kal tâk a, ziaktu ropui taka a ãan leh, a hnûa a rawn chhuahsan hmún lama a kîr leh thû a ziaak a. Hmún danga pêm kha nuam a ti vak lova, a lehkhâbú thúpui a ni ta rêng a ni.

Fapa Tlânbo tehkhín thûah khân a pâ nêna ìnpúmkhàt tha leh tûra kawng thúi zâwk zàwhu kha tunge ni? Chutiang lo deuh, berâm bo leh dùlî bo tèhkhín thû pawh a awm tho bawk (Luka 15:4–10). Heta a danglamna pawimawh lai tak chu enge ni ta ang le?

Tèhkhín thû pahni danga thíl bo pahnihte khân bo an nih pawh an ìnhre lova, kîr leh túm dâwn tehrêng pawh ni se, an thei chuang lovang a, fapa tlân bo erawh kha chu ‘thútàk’ ațanga vâk bo a ni a, thím zînga a awm tâk chínah (*Johana 11:9, 10*) chíah bo a nih a ìnhre chhuak a. Chhandamna chanchinah hian, tûte emaw, êng nei tawh, dùhthlânna rênga kal pêng a, mahni kawng zàwh tâte hi Pathian chuan eng emaw A tihsak thîn a. Hê tèhkhín thûa thíl lâwmawm tak chu, Pathian hmangaihna leh thàtnate hré tawhin, Amah lo hawisan ta mah se, Aní chuan dínthar leh a, A Thúthlúng chhùngkaw zînga ònhmùn ngai A la luàhtîr dùh tlat mai hi a ni. Tlangvâl pawh khân, amâ dùhthlânna ngeiin in a chhuahsan a, lo kîr leh tûrin amâ dùhthlânna ngêia thútîkna a siam leh a ngai rêng a ni. Chutiang chu keini pawh kan ni thêuh tho.

Hêng tèhkhín thûte a ngàihnaawm riau chhan chu engang ònhmùna sawi nge an nih hi a ni pakhat a. *Luka 15:1, 2* chhiar la. Isuâ thusawi ngaihlâtu mi chì hrang hrangte kha é n la. Tâwpna húna thílthlêng tûrte leh vaulâwkna thû emaw, sual sím dùh lote chungâ chhiatna leh hremna thlêng tûr chungchâng atân thúchâh thílthithei tak a ni. Mi bote chu engang ònhmùna òng pawh ni se, pâin hmangaihni, thàhnemngai taka a ngàihven zúi reng a ni tih Isuâ tèhkhín thû khân a târlang bawk.

Pathian hnên ațanga vâk bo ta hriat i nei em? An la bo hlén dêr lo tih eng beiseina nge hê chanchin ațang hian i neih theih ang? Fapa tlân bo tehkhín thû ațanga zirlai la zîr chhuak vê rih lote tâna thàhnemngai taka ãawngțaisak thín hi engang taka pawimawh nge ni?

NÍLÂNÍ

June 1

KAWRFUAL THÀBER

Kan hriat tâk angin, kîr leh tûrin fapa khân thútîkna a siam a ngai. Pâ lam ațangin nâwr lùihna a awm lo. Pathianin A thû âwih tûrin tûmah min nâwrlui ngai lo. Vânah khân Setana kha A nâwrlui lova, Eden-ah Adama leh Evi-te pawh a nâwrlui chuang lova, mihríngten hei leh chen sual vanga tàwrhna kan chungâ a thlên tawh hnûin, engah nge min han nâwrlùih chuân ang ni? (*Rome 5:12–20, 21*).

Luka 15:20–24 chhiar la. **Fapa ìnpuânna kha engtín nge pain a dàwnsawn tâk? Pâin a lo pàwm leh theih nân, ìntìhrèhawmna, hnàthàwh, leiba rùh tûr engzât nge a làkah a ngiat? Kan tân eng thúchâh nge awm? Jeremia 31:17–20.**

Pâ hnênah chuan a inpuang ngei mai a, mahse chik taka i chhiar chuan pâ khân không lam thú kha chu a béngkháwn tehchiam âwmin a lang lo. Thil kaldân indàwt kha én la: A fapa tâwk túrin pâ kha a tlân a, a kuàh cháwt a, a fâwp nghâl. A inpuânna kha a sâwt hlê ni túr a nia, a pâ âi mähin fapa zâwk khân a hlâwkpuì a, mahse a thusawi âi khân a thiltihte khâ a âuring zâwk a ni.

Pâ khân a chhiàhlàwhte chu ‘kawrfual ÷ha ber’ rawn la a, hâktîr túrin a hrilh a. Heta ‘÷ha ber’ tih sawina hi Grik ÷awng chuan *protos* niin, ‘hmasaber’ emaw “pawimawhber” emaw sawina a ni a. Pâ khân a thil neih ÷hàber chu a pê a ni.

A hmâ thú pawh kha ngaihtuah tel la: eng emaw chén chu fapa kha rethei takin a khawsa hman a. Silhfên ÷ha ber ìnbél chungá lo kîr a ni tawh lo. Vawk chàw pê ÷hîn kha a ni a. A pâ hnên a lo thlèna a pân a lo kuàh laia a ìnthuamna leh a pân kawrfual ÷hàber a hâktîr tâk ìnlâk hlèih túrzia kha ngaihtuah la.

Hê thilin a târlan chu, thil dangte bâkah chuan, pân a fapa chu ðinhmùn ngaiah ðintîrleh hmiáh a nih kha. ‘Kawrfual ÷hàber’ chu Kristâ fèlna kawrfual anga kan ngai a nih chuan, khatah khân a famkîma hlân nghâl hmiáh a ni. Fapa tlânbo khân a símin, a hawikîr a. A bâk zawng chu pân a lo túmsak ta vék mai. Chû chu chhandamna entîrna a nih loh chuan, eng entîrna nge ni chuang ang?

Pâ khân ‘Ka tih rêng kha maw’ tia a pùhmàwh lo hi a ngàihdawm hlê mai bawk a. A ngai bawk hêk lo, a ni lo’ m ni? Sual hian man a nei a. Kan ûnau suala tlua lo lét lehte kan lo tihdân túrah hian, engtín nge an sual tàwhna lo thailansak loh dân kan zìr theih ang?

NÍNGÂNÍ

June 2

PÂ INTHUÂMNA SILHFÊN

Ellen G. White chuan *Krist Tlâk Thê*, phêk 155-ah, Bible-a chuang bâk thil ngàihdawm tak sawi bèh a nei a. Tlâwm taka a fapa lo hâwng leh lai pân a lo dàwnsawn dân chungchâng chu tihian a zia: “Fapa tlân bo hi a manganna leh a silhfênte an thlêr hniang hnuang avanga mí túmahin, tham lo taka an nùihshâw a phal dâwn lo. A kokîa a puan bàh hlai hlép hláwp chu a hlíp thlà vát a, a fapa chér zo tawh leh dawldâng zo tawh chu a tuam a, a fapa chu a sual símin a ìnhnîp hlâwp hlâwp a, ‘Ka Pâ, vâna mí chungah leh nangmâ mîthmùhin thil ka tîsual e, i fapaa vuah tlâk ka ni ta lo ve,’ a ti a. A pa chuan a han kuah a, inah a hruai lût ta a. A hnêna ìnhlàwhfa pakhat anga siam túra ngenna hún rêng a pè lo. Fapa a ni miau va, fapa angin chhúngkuain a thèihtâwpin a chawimawi ang a, a rawngbâwltúten zàh takin a rawng an bâwl túr a ni.

“A pâ chuan a bâwihte hnênah, ‘Kawrfual ÷hàber kha han la thuai ula, hâktîr rawh u; a kùtah zùngbún te, a kèphàhah pheikhàwk te búntîr rawh u; sebâwng no thâu tak kha han kâi ula, tàlh rawh u, hlím takin i ei ang u; hê ka fapa hi a thî a, a lo nung leh ta a nih hi, a bova kan hmù leh ta a nih hi’ a ti a. Tichuan hlím takin an awm ÷an ta a.”

Hê thú bengvâr thlâk tak hian enge min hriattîr a, Pathian nungchang chungchâng enge min hrilh?

Fapa tihshualna vanga mualphona chu pân khùhsak nghâl a dùh a. Hún kal tâa míte tihshualah táp reng lova, kal tawh chu kal tawh nihîr túra kan tâna thúchàh pawimawh a va ni êm! Sual

râphtlâk ber ber thenkhatte pawh tûnah chuan hriat a ni ta lova, mahse hriat a la ni ang (*1 Korin 4:5*); Paula ang khân, hún kal ta theihngihlin, hmalam kan thlîr zâwk tûr a ni (*Filipi 3:13, 14*).

Luka 15:24 chhiar la. A pân a fapa chu ‘a thî a, a lo nung leh ta a ni’ a tih kha eng a tihna nge? Hê thú khâwng tak hi engtianga manthiam tûr nge kan nih ang?

A tâwpah chuan, chhandamna thû-ah hian tuilai rap a awm theih dâwn loh. Thíl zawng zawng hi a nihdân tûr ang anga nih hléntîr a la ni dâwn (*Thlâpu 21:5*) a, Indona Ropui chu tihtâwp niin, mî zawng zawngte chu chatuana nung tûr emaw, boral tûr emawa chinfel vék an ni ang. Kâr lāk a awm theih dâwn lo. Fapa tlân bo ang khân, tûna nî tîna a chhelam leh thalama thútîlkna kan siamah hian chîk taka ngâih tuahna hmang tûr kan ni.

ZĪRTĀWPŊĪ

June 3

ZĪR ZĀUNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Krista Thlâkh Thlâ* bûa “Bo Hmùh Leh,” pp. 151–162; “Lei Kāk Zâu Tak,” p. 202; *Chatuan Ngh^hjlâ* bûa “Galili Aṭanga Zinchhuah Hnúhnùng Ber,” pp. 469, 470.

“Khawngaih leh lainàtna nêna LALPAN a thîsiamte a én thínzia hi chhínchhiáh la. A fã kalsual chu hmangaih, kîr leh tûrin a ngên thîn. Pâ bân chuan a fapa sual sím ta chu a kuàh a, Pâ kawrfual chuan fapa silhfên chhè tak chu a khùh a; a dinhmùn sâng chàn entîrnân a kùtzungtangah zùngbún búntîr a ni bawk a. Chutichungin, mi tam tak chuan fapa tlân bo lo kîr leh kha hmùsit leh ngaithei lo takin an lo én thîn a. Farisaihote ang khân, ‘Pathian, midangte ang ka nih loh avangin lâwmthû ka hrilh a che,’ (*Luka 18:11*) an ti êt mai. Mahse, ngâih tuah teh, khâng Krista thâwhpuitûa inçhâl chungá, thlêmna tuiliana tlâ, inhâichhuah túma bei mêkte leh, tehkhín thûa fapa úpa zâwk ang maia lùhlúl, mahnî chauh inngai tuah leh hmasial tak angte hi, engtín nge Pathianin a ngâih i rín?”—Ellen G. White, *Gospel Workers*, p. 140.

“Vântirkohte chuan chàkna leh khawngaihna chu ringtu tînrêng hnênah chuan an rawn thlénsak tûr a ni. An tâna thî Isuâ chàkna, thianghlimna leh fêlna hmùthei lo khàwpa sual an awm lo. Anî chuan, sualnain a tihbâwlhlâwh tawh an silhfên thlîp thla tûr leh, fêlna kawrfual vârhâktîr tûr chuan A nghâk reng a; thî tûr nî lovin, nung zâwk tûrin anni chu A sâwm a ni.”—Ellen G. White, *Krista Panna Kâwn*, pp. 47, 48.

SAWIHO TÛR:

❶ In khata, chhûngkaw thúhmùna chênga, boruak thúhmùn hîp sí khati taka thlarau lam dinhmùn inang lo an ni thei mai chungchâng kha sawiho ula. Engtianga manthiam tûr nge kan nih ang?

❷ LALPA hàwisan a, khawvêl lama kal ta zâwk a, mahnî leh midangte tichhè ta zâwk a, nùnhlúi kalsan dùh mahse thei sí lote chu engtín nge i ṭanpui tâk ang? Eng beiseina, thútiam leh ṭanpuina nge i pêk theih ang?

❸ Fapa tlân bo anga han tâlbuai deuhte hi thíl pakhat a ni. Mahnî chênna in chhuahsana va che ṭha ta phian síte hi engtín nge ni ta ang? LALPĀ hnên tlânsantu zawng zawng hian vâwk châw an pè thúh lêm lo a nia. Thenkhat phei chu vâwk vùlhna neitû zâwkahte an ṭang hial mai! Mahse chutichung chuan thútîlkna pawh tak an siam a ni tih manthiamtûr tûrin engtín nge kan ṭanpui theih ang?

ZĪRLAI 11-NA

June 4–10, 2011

INNEIHNA THÀWMHNÂW

CHÂNGVAWN: “Chutichuan, Krista Isuaa awmte, tîsà dâna awm lova, Thlarau dâna awm zâwkte tân chuan, thiamloh chântîrna rêng a awm lo,” (*Rome 8:1*).

SABBATH CHÀWHNÛ

CHHIAR TÛR: *Matthaia 21; 22:1–14; Th^{pu} 21:2, 9; Th^{hr} 12:14; Daniela 7:10; Genesis 3:9–19.*

Kristian chanchin hi thíl dùhawm lo thléng chanchin hlîrin a khat a ni mai. Krista zúitúa inçhâlthe méuh pawhin thíl râpthlâk pui pui an tí a, hrilhlâwkna kan hriatthiam dân aţangin, Isuâ lo kal leh dâwnah phei chuan A hmîngin thíl sual nasa zâwk tih a la ni dâwn lehngâl!

Tûnkâr chhûng hian tehkhín thú ngâihdawm tak mai, Krista zúitúa inçhâl nàzawng chu a tak an nih sî lohzia kan én tlâng dâwn a. Keini pawh hi, a rínawm leh rínawm lote thliar tûrin tûte nge kan nih bîk chuân le? ‘Mahnî mîta khànçhùk hmùh kâna mahnî ûnate mîta mîtmîm lût énsak tûrin’ (*Matthaia 7:3*) tûte nge maw kan nih rehêng le? Rorêltu chu keinî ni lovin, Pathian a ni zâwk.

“Chanchin ţha ruai kîltûte chu Pathian rawngbâwltua inçhâl, Nûnna Bûa an hmîng chuante an ni. Amaherawhcu, Kristian nîa inçhâl apiangte chu zîrtîr dik an ni vék kher lo. Lâwmman pêkna hnúhnùng ber a awm hmâin mifelte tâna rochan chang tlâk leh tlâk lote rêl fel hmasak a tûl a. Chu mi atâna thú tihlûkna chu vân chhûmzînga Krista a lo kal hmâin lo tihfel tûr a ni. A lo kal húnah chuan ‘mî tin an thîltih ang zêla pè tûrin’ *Th^{pu} 22:12*, a lâwmman tûr chu a rawn keng dâwn sî a.”—Ellen G. White, *Krist^{hr} Th^{le}*, p. 310.

SUNDAY

June 5

BORUAK SÂN LAI (DAYS OF FERVOR)

Matthaia 21, hê leia a awm laia Isuâ rawngbâwl hún hnúhnùng kha chêtna, boruak sâng leh hlimna inpâwlh hi a ni ber mai a. Bible-a târlan fo angin, thútâk pawimawh ber lâka Setana’n kan thînlunga thèihna awmte a búm leh, kan mît mìn tihdêlsak hún a ni tih pawh a lang. Han inénlêta ngâihtuah leh hnúhnâwh hi a áwl viau va: Engtín nge khâng hruaitûte kha, Isua’n khati zozâi fînfiâhna tûr a pè tawh chung pawh a, khati tak maia thînlung khâuh, mîtdél a nih tlat theih mai le?

Chutichungin, mahnî kan inbum vê kher tûr a ni lovang. Keini Seventh-day Adventist-te pawh hian, êng tam tak kan dawng tawh chung hian, danglam ta luâ bîk anga inngâih theihna tûr kan nei chuâng em ni? Eng emaw châng chuan, thútâk lâkah hian thînlung sak leh kháwng tak pùt châng nein, kan sual ngainàt tlat leh khawvêlna rîlrû a khâwih deuh phei chuan kan hel rîlrû tlat tîh a ni lo’ m ni?

Pathian chuan min hmangaih a, kan tân Krista a lo thî a, ngâihdamna chu kan chang thei t̄héuh mai. Chutiang thú chu hê búnga mîte chungchângah pawh kan sawi theiin, Isuâ laka an tûkkhùm chhâh chhâwn a, Amah dotûte tân pawh kan sawi thei thovang. Chuvang chuan chútiang ngâihtuahnaa keinî pawh búma kan awm vê loh nân kan fîmkhúr hlê tûr a ni.

***Matthaia 21* búng púm pui chhiar la, hei hian a búng dàwt leha tehkhín thú atân t̄anhmùn a lo siamsak a. Thíl thléng chi hrang a awm nual nân, a búng thúpui ber chu enge ni? Eng thlarau lam zîrlaite nge kan lâkçhuah theih ang?**

A búng púm puia ngàihdawm zual lai chu a tâwp lam hi a ni. Isuâ chungah an rílrû chu lo khàuh hlê pawh ni se, anmahni chungchâng sawi a ni tih an hriat avangin, A thúchàh eng emaw chu an hré tho dawn a ni. A sawi tùm tak kha an hria a, manthiam âwm tak pawhin an awm a, Isua tihhlúm hial pawh an dùh phàh a nih kha. Khâng mipuite kha, Juda mî Isuâ lama hîpa awm, hruaitûten Isua man an tùm pawha lo dâltûte kha an ni lehzel hi a ngaihdawm riau mai a. Mî dangte zirtirtu ni vê hial tawh âwm sî kha, zirtîr la ngai ber berte niin, kawng tamtakah phei chuan la zír éih lo ang an ni tlat mai kha a lungchhiat thlâk hlê thúng. Kâr lòhah an tlâi lútùk mai dawn sî (*Rome 14:10*).

**THÀWHṬANNÍ
LALBER SÂWMNA**

June 6

Inneihna hún hman hi thíl pakhat a ni a, *lalber* inneihna hi chu thíl nàmai lo tak a ni thúng. Lalberin a fapa tâna inneihna a buatsàihna sâwm nih chu dùhsakna sâng tak a ni ngêi ang. Inneihna ngàihruatna hi, Isua leh A kohran kâra inlaichînna sawi nân hman a ni fo mai (*Th[ph]u[ph] 21:2, 9; Efesi 5:21–23*).

***Matthaia 22:1–8* chhiar la. Engtín nge helai tèhkhín thû hi a hmâ búnga kan hmùh tâk nê a inzâwn thàt riau mai le? Eng thúpui thúhmùn nge lo lang?**

Hriat tel ngei tûr chu, engtín nge lalberin inbuatsaihna a tihdân kha a ni: inneihna a buatsàih a, zànriah a buatsàih bàkah, rante a tálhtîr bawk. Thuchah chu: “Engkim pèih a ni ta, inneihnaah lo kal rawh u” tih a ni. Mîten an lo tih vê tûr zawng chu, an hnêna sâwmna lo thléng chu lo pàwm a ni mai.

Chûbâkah, mîten sâwmna an lo hnâwl tâk maina chhante kha hriat tel ngei tûr a ni bawk ang. Ṭhenkhatten an lo ngainêp a, chû chu an ngai thúpui lova, an ngai pawimawh tâwk lo. Chû chuan tûnlai mî, Pathian thíl ngiatte ngainêp a, chhan eng eng emaw vânga thútàk lama inhawng dùh lote hi a enfir a.

Midangte làh “mahni kawngah an kal” dáih mai. Isua’n *chhandamna kawng chu a z[ph]* tih a sawi a (*Matthaia 7:14*); mipuiten chhuânlam fâhrâh tê tê siamin, sâwmna chu hnârin, an kalsan ta vêl mai mai a. Ṭhenkhatte làh chuan sùm leh pâi an éngto lútùk bawk a. Midangin sâwmna an hlâmchhiâh hrim hrim a, ṭhenkhat phei chuan sâwmna petûte chu an lo tìdùhdâh hial zu nia.

A chhan chu engpawh ni se, an zâ khân hnâwl an ni ta vék a. Khâng mîte chungchânga Lalber thusawi “éi tlâk an ni lo” tih pawh kha namnûl liam mai chí a ni lo. Mî zawng zawngte misual kan nih thêuhna êng aṭangin chû chu engtín nge kan manthiam? Lalber ruai kíl tûra sâwm ni tûr hian tlinna kan nei rêng em? A tâwpah chuan ‘tlinna’ hi chu Kristâ thíl mìn tihsak zârah chiáh a ni chauh mai a, keimahniah leh keimahni tâna Pathianin thíl mìn tihsak kan phâlna chauh hi niin, keini’n tlinna rêng kan nei lo.

Sâwmna hnártûten chhuânlam chi hrang hrang an siam zîngah, a khawi ber kha nge nangmâ nûnah chînfel hársâ i tih deuh ber? I hnâr theih nân eng thútiam nge i rínchán ang?

**THÀWHLÈHNÍ
RUI KÍL TÛRA LO KALTE**

June 7

Kohna chì hnih hnàr a nih tâkah chuan, Lalber chuan pakhat dang a siam leh a, tûn tûmah hi chuan ‘mî in hmùh theih tâwka tam’ (*Matthaia 22:9*) tiin a chhiàhlhàwhte chu ìnneihna ruai kîl tûra sâwm tûrin a tîr chhuak ta a ni. Tûna mîten an lo pàwm dân chu a dang ta dáih mai a, a chhan pawh a thûin a târlan dânin, an kal chhuak a, ‘mî an hmùh theih ang tâwka tam an rawn khâwm’ (*Matthaia 22:10*) tâk vang a ni.

Tèkhín thû kha chhiar zui zêl la (*Matthaia 22:9–14*). Inneihna ruai kîl tûra lo kalte chu engang mîte nge ni? ‘Mî thâte leh misualte pawh’ an lo kal tih hian eng awmzia nge a neih?

Kristiana ìnchhâlte zîngah hian mi hnuaihngùng ber te, tenawm ber te, huatthlâla berte pawh an tel tih hi i ngaihtuah tawh ngai em? Mi sawisêl chîng, hmùhmàw hhrât, vervêk leh hmíngchhè tak takte niin, biak inah an ìnkhâwm a, chhandamna thútiam ríngin, chhandamna thûa chiang hlêin an ìnsawi baw k thîin a ni lo’ m ni?

Hei hi thíl thár a ni lo. Crusader-ho rínnate kha engangin nge kan ngàih rêng le, LALPA Isua tâna ìnzezo takin Ram Thianghlím an pánna kawngah khân hmún hrang hrang suâsamin an rawk chiam chiam mai thîin a nih kha? Mita hmùtu pakhat sawidân chuan, ‘kan sipaiten chàw chhúmna bêlah ringlo mi puitlingte an chhûm a. Naupangte chu tûlin an thíl tlang a, hém hmínin an sâte an ei,” tiin a sawi. Engtín nge chutiang thíl râpthlâk takte chu Isuâ hmínga an tih theih le?

Awlsam takin: *Khôg mî kha Kristian tak an ni hlei n* i ti liam mai pawh a ni thei e. Mahse engtín nge i hriat? Eng hmangin nge an thínlung i rêlsak theih a, eng zirtîrna nge an lo dàwn a, hre tam leh zual tûrin engang hamthàtna nge an nêih? Keini pawhin kan changchâwi ngaihdamna leh khawngaihna thútiamte hi ríngin, an lo sím vê leh tate pawh a ni maithei a sîn! Sakhaw mi tak taka kan sawite pawh khân thíl sual râpthlâk pui pui an lo ti thei tho baw k a. Keini hi an thínlung rêlsak túrtin tûte nge kan nih?

Rorêlna kan hlén mai tûr a ni lova—Pathian chuan a rêlsakin, a la rêlsak zêl baw k ang (*Rome 14:10; Hebrai 10:30; Thêrêdu 12:14; Daniela 7:9, 10*). Seventh-day Adventist-ten kan sawi fo ‘rorêl lâwkna’ hi hê tèkhín thû hian a târlang a ni.

Khawvêl chanchin liam tâa Kristiana ìnchhâlten, Isuâ hmíng chhâl pawhin, an thítih thenkhat chu ngaihtuah la. Dik taka Pathianin a la chînfel dân tûr chu manthiam tûrin engtín nge hê tehkhín thûin hian min tanpui?

NÍLÁINÍ *June 8*
INNEIHNA KAWR HÀ LO

Tèkhín thûa ‘sìlhfên’ hian enge a entîr? Engati nge hâk dùh loh chu thihna leh núnna thû hiala pawimawh a nih?

Vawi khat chhandam ni tawh chu chhandam ni reng ang hi pàwm a nih chauh loh chuan, hún kal ta engtik lai emawte kha chuan, Pathianin khawvêl tâwpa bùhlem leh bùhtak a thliâr te (*Matthaia 13:24–30*), mi â leh mi fîng te (*Matthaia 25:1–13*), mi rínawm leh rínawm lo te (*Matthaia 25:14–30*), leh A fêlna dik taka khùh nih leh khùh nih loh te (*Matthaia 22:1–14*) Amah zúitûa ìnchhâlte zînga thenkhat Amâ hmíng lam chungá thíl râpthlâk pui pui ti sîte hi engtín nge ni tâ ang?

Keini pawhin kan tih fo anga chhandamna thútiâmte ríngtúa inçhâlna dik leh dik loh énfiahnate chu a awm dâwn lo'm ni? Sakhuanaah pawh mî tûin emaw thíl mìn tihsak zâra chhandam nih thúpui takah kan nei sí a?

Ngâih tuah zúi teh: chhandamna hi kan thíltiha inngàt lo ni dâwn tak tak ta se—a áwlsam fû pawh a ni maithei; kan thíltihte kha kan bèlkhâwm mai dâwn a. A tling viau thei a, a lo phâng deuh pawh a ni maithei bawk. Mahse chhandamna chu tûin emaw thíl mìn tihsak tâk chung a inngàt a nih a, keimahnî ni lo tû dang emawa awm zâwk a nih bawk sí chuan, chhandam nih nâna mamawh fêlna rínna chu, thú manthiam hár leh mak tak a ni ang. Chuvangin rorêlna tûr pawh chu, thíltih hmanga têhna tûr sakhuana âiin thíl tisual vê ngai háuh lovin a tih ngei a ngai zual zâwk dâwn lo'm ni ang?

Chû tak chu hê tehkhín thûin a sawi chu a ni a: Pathian chuan Amah zuitúa inçhâlte zînga a tak leh a suak chu a thliar mai dâwn a. Eng têhfung hmangin nge ni ang? Krista'n a thlâwna mîtin hnêna a pêk fêlna silhfêna an inthuan leh thuan loh a ni ang.

Hê têhkhín thû hian kohhran member nìhna mai leh Kristâ fêlna zâra misual chhandam nìhna kêr chu a chingfel dâwn a ni. Thíl thúhmùn an ni lo Chiang a ni lo'm ni? Mahnî nùn leh thíltih, chêt dâwn, thú sawi, ngaihtuah, hmêlma leh thianta chung a rílrù pùhmang chénin inét lét la. Kristâ fêlna kawrfuala inthuan nge, ruai kiltu mi pakhat kha ang zâwkin i inhria?

NÍNGÂNÍ

June 9

ENFIAH LÂWKNA CHU

Nimín lama sawi tâk ang khân, chhandam kan ni ta tih i rín loh chuan, chu mi chu a tû bo leh thei ngai lovang a, Pathianin A fêlna inthuanamte leh chutianga lo inçhâl vê maite la thliar fêl lo tûr anga ngâihruat chu thíl hár tak a ni. Chû chu têhkhín thûin a sawi ber a ni bawk sí a. Chûbâkah, keimahnî thíltihte vang ni lo, tûin emaw thíl mìn tihsak tâk rínna pàwmna vanga chhandam nih inçhâlna sakhuanaah pheh chuan, engtín nge khawvêl tâwpa inthliarna chu a awm loh theih ang ni?

Thúhrítu 12:14 leh 1 Korin 4:5 hi Matthaia 22:11 êngah chhiar la. Eng thíl thúhmùn pakhat nge awm a, engati nge a pawimawh viau?

Keini Seventh-day Adventist-te chuan Indona Ropui hi kan manthiam tlângpui a (*Thípui* 12:7–9; *1 Pet.* 5:8; *Joba* 1, 2) lei leh vân huap pawha thíl tuipei lân ber pakhat a ni bawk a (*Daniela* 7:10; *1 Korin* 4:9; *Efesi* 3:10), Bible sawi *2 Timothea* 2:19 thû “LALPAN amâ tâte chu a hria” tih anga kan thíltihte éndik a ni dâwn tih hi áwlsam takin kan hnial pawh a ni thei. LALPA chuan a tâte chu a hre ngei a, mahse khawvêl dang a mîte leh keini chuan kan hre lo chu a nih hi!

Kan rílrûah hian mîlím lianpui éng anga kan inngaih hi a pawimawh a, lei leh vân khawvêl púm pui hian heta thíl thléng hi hriat an châk a, sualna, hêlna, chhandamna leh Pathian thíl ruâhmàn kâl zêl dân hi an tuipei êm êm a ni.

Rorêlna rêng rêng hi chu thíl chinchâng chhùi chianna hian a hmakhâh tlângpui thîn a ni lo'm ni? *Genesis* 3:9–19 ênla: sual lo lùh phát a tang khân, Pathian chu a lo ché zúi ngâh a, thíl a hriat sâ reng hi a zâwt vê thîn a ni.

Khâ ‘énfiahna’ pawh kha Amâ tân a ni lo ang bawkin, (Adama leh Evi-ten an thíl tih tâk pawizia an hriat nâna tanpuina tûr a ni zâwk a) ‘Rorêl Lâwkna’ pawh hi a ni tho mai a, (Pathian tâna hriat thâr tûr engmah hâi chhuah a awm chuang lo) midangte hlâwkpui tûr a ni zâwk.

Genesis lama rorêlna angin, Pathian khawngaihna chuan tihhlúmna tûra an chungchâng rêlna chu a thiatsak a (*Gen. 3:15*), chutiangin A khawngaihna chuan Pathian hnúngzuitu dik zawng zawngte tân tûnah leh rorêlna atâna a tihsak ta a ni.

In thîltihte éndik rorêlna? Kristâ fêlnaa engtik lai pawha khùh reng tûr chein i màràw h nge, chhandamna chu thîltih vang ni lo, khawngaihna zâra mi ni zâwk tûr? Tûnah Kristâ fêlnaa khùh ni sî lovin, i thîltihte kha éndik tûr lo ni dâwn ta se, eng beiseina nge i nèih ang?

ZÌRTÂWPŊĬ

June 10

ZÌR ZÂUNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Kristâ Thîltihte* bûa “Innèihna Puân Sìn Lo,” pp. 250–262.

“Mahse chhandamna ruâhmàn chuan mihringte chhandamna mai âia zâu leh thûk zâwkin tùm a nei a. Hê thîl vâng maia Krista chu leia lo kal a ni lo; hê khawvêl tê tak têa chêngten Pathian dân a dik leh a nghèzhia an hriatna tûr mai pawh a ni lo; lei leh vâna mi zawng zawngten Pathian nungchang dik tak chu an hriat chiân theih nâna târlang tûr a ni zâwk.”—Ellen G. White, *Thîltihte leh ZîrtâwpŊĬ*, pp. 54, 55.

“Setana chu tihboral nghâl mai a ni ta lo. Angelte chuan Indona Ropui awmzia zawng zawng chu an la hrethiam chia h bîk lova. Engte nge a ngháwng tel chu Chiang leh zuala la târlan tûr a ni. Mihringte lam avang zâwkin Setana chu zuah a nih zui a tûl a. Mihringte leh vântirhkohten, êng LALPA leh thím lalpa ìnkâra danglamna nasa tak awm hi Chiang takin an hmù pháwt tûr a ni a. Mihring chuan tû rawng nge a bawl dâwn a thlang ngêi tûr a ni.”—Ellen G. White, *Chatuan Nghâh*, p. 745.

SAWIHO TÛR:

❶ Kristian sakhaw chanchin a Kristiana ìnchhâalten thîl râphtlâk tak tak an lo tih tâkte chu ngâih tuah la, Isuâ hmínga tûin an ìnchhâl a nih kha. An rínna thû hi kâwra hmanga thiam ìnchântûrin thîl dùhawm lo pui pui an ti thîn. Engtín nge chutiang thîl thléng thînte chuan Isua zúitua ìnchhâlte endikna neih chu thîl tûl a ni tih a hriatthiamtûr che?

❷ Ellen G. White chuan Kristâ kawrfual chuan Isuâ fêlna, min khùhtu mai ni lova, thiam min chântûr leh, Amah áanna min nèihtûr a, keimahnîa A nungchang târlangtu a ni tih Chiang takin a sawi. Engtín nge hêng thútâk pawimawh pahnihte kan manthiam ang a, kan tih ngei pawh chu a pawimawh?

❸ Indona Ropui hi a taka thleng a nihzia leh, Adventiste Pathian thúsawi thúpui leh awmzia a neihdân chu târlang la. Bible thúpui pawimawh a nihzia pawh Bible châng hrang hrang atangin târlang baw k ang che.

❹ Isua'n inneihna thum chungchâng tehkhín thû kha hetiang hian a titâwp: “Sâwmte chu tam tak an ni a, thlânte erawh chu tlem tê an ni,” (*Matthia 22:14*). A thusawi tùm tak chu enge nia i rín?

ZÌRLAI 12-NA

June 11–17, 2011

SÌLHFÊN NGÂIH RUATNA DANGTE

CHÂNGVAWN: “Ani chuan, ‘A puân chauh pawh dèk ila, tihdamin ka awm mai ang,’ a ti a” (*Marka 5:28*).

SABBATH CHÀWHNÛ

CHHIAR TÛR: *Marka 5:24–34; Luka 8:43–48; Johana 13:1–16; 19:23, 24; Matthaia 26:59–68; 27:27–29.*

Kawng khatah chuan, Bible-a silhfên chungchâng sawina ațanga zirlai hrang hrang kan thúr chhuak hi mak tih tûr ni âwm lo tak chu a ni a. Silhfên chu kan inbél tlâng thêuh bawk a, âw a chhuah lo chung pawh hian, kan nihna leh keimahnî chungchâng pawh a hríl thúi fû lawi sî a ni. Dik se, dik sùh se, mîte hi an thàwmhnàw inbél dân ațang hian ngaihdân kan lo siam mai zawng a nih thín hî!

Tûnkâr chhûng zirlai hian Isuâ nêna inzawmna nei silhfên ațangin zirlai kan zír dâwn a. Hmeichhè pakhatin A silhfên chauh pawh dèka dam a beisei a, a ríng dik ta chiah mai chungchângte kha kan zír ang a. A zirtírte kê silsak tûrin Isua'n a thàwmhnàw hâk lai a hlíp bawk a.

Isuâ chungchâng rênnaa LALPA hmâa dítg puithiam lal chàpo takin a silhfên a pàwthlêr a, a chung a chhiatna thlêng tûr a nemnghèh thû pawh kan en tel ang a. Rome sipaihoten nùihza siam nâna Isua hmang a silhfên an bél kha a awm bawk a. A tâwpa sipaiten thúmâwra Kristâ silhfên chungchâng a hrilhlâwkna an hlén dân pawh kan én bawk ang.

Silhfên chiáh, ni e; awmzia leh entírnei tak an ni vék sî a.

SUNDAY

June 12

“TUNGE KA PUANTE DÈK?”

Marka 5:24–34 leh *Luka 8:43–48* hian hmeichhè pakhat ‘kùm sawmpahnih thí pût’ chungchâng an sawi a. Damdawia enkawl dam mai theih loh hautak zét a nih bâkah, annî hún laia hnam dân ang chuan mi bàwlhlâw nihna niin, chû chuan a vânduaina dínhmùn a bêlhchhâhsak nasa hlê mai. Doctorte lâhin engmah an tihsak thei bawk sî lova, a sùm lah inenkawl nân a sêng zàwh tâwk bâkah, a nâtna chu dam a hnêkin a la zual ta deuh deuh a. Khatih húnlaia an damdâwi inenkawl dân ngaihtuah chuan khatiang kha ni âwm rêng pawh a ni tho. A nâtna avang khân engang takin nge a tâwrh a, lo mualphopui nge a nih chiah kan hre lo.

Tichuan Isua a lo lang ta a, Anî chuan thilmâk ropui tak a tihsak ta a ni.

***Marka 5:24–34* leh *Luka 8:43–48* chhiar la. Khâ hmeichhia in Isuâ puân dèka dâwna hmùh mai a inrín theihna ațang khân eng thíl pawimawh nge kan hmùh theih?**

Hê hmeichhia hian Isua kha a ríng hlê a, A puân chauh pawh dèh a tihdam ni thei tûr khàwpin a ring a. Thàwmhnàw ngáwtah khân dâwna chu a awm lova, dèh ngáwtah pawh a awm chuang lo. Mí mangangin tanpui ngai a nih inhria a, rínna nêna LALPA a rawn pánnaah khân Pathian thítihtheihna hnâthawh chu a awm a. Isuâ puân a dèhna kha a rínna thítiha lo lang chhuak chu niin, chû tak chu Kristianna awmzia chu a ni.

Engati nge Isua khân tunge dèk tih A zàwh tâk ruai?

Khatianga Isua'n zàwhna siam a, vântlâng hriata hmeichhè thítih leh a dam thû târlan kha, a vèla mîte tâna thúhrétua țang tûra A dùhsak vang a ni. Thítihleng kha midangte khân hre vè ngêi tûra A dùh bâkah, silhfênah khân thilmâk tihtheihna a awm lova, a rínna zâra Pathian

thíltihtheihna lo langah zâwk a ni tih kha amah ngei pawh khân hria se tih A dùhsak bawk a. A hmâa a dìnghmùn kha chu dùhawm loh tak lo ni tawh mah se, tânah chuan tìhdam lo ni tain, Krista'n amaha A thàwhsak dân mîte hnêna puang thei tûr a lo ni ta a ni.

Engtín nge hê hmeichhia ang hian, tanpui ngai nih ìnhré chungá, ìnggaitlâwm taka LALPÂ hnên pan dân kan zìr vê theih ang? Chûbâkah, tìhdam nih dùhin kan dîl a, mahse kan dîl angá thîl a lo thlên loh lai pawhin engtín nge rínna leh Amaha ìngghàhna chu kan nèih zúi zêl tho theih ang?

THÀWHṬANNĪ

June 13

A “PUÂNTE A DÀH A”

A thih hmâ deuh lách khân, pindan chungnungah Krista'n a zirtírte chu Kalhlén Kút a hmanpui a. Hê kút hi Israelten Aigupta bâwiha tâna an chhuahsanna hriatring nâna an hmán thín a ni. Chuti chungin, thíl zawng zawng chu dùthúsâm ang a ni sí lo. Pindan Chungnung boruak chu a ritin, dìnghmùn sâng inchùhna a lian hlê. A hmâ deuh lách khân, tunge vânah dìnghmùn sâng ber chang ang tihah an lo ìnhnial hrép tawh a. Tânah hian Kalhlén Kút hmanng tûrin an lo kal khâwm a, hetah hian Pathian khawngaihnaa chhandam nihna leh Amah rínchhána nung vê mai an nihzia hriat thàrna an nei ngêi tûr a ni.

Matthaia 20:20–28 chhiar la. Khâ leh chén Isua kianga an khawsa tawh chungin, eng zirlai pawimawh tak nge an la zìr chhuah sí loh?

Zirtírte rílrû sùkthlêk chu chu dùthû a sâm loh tawh nâka laiin, Amah mantírte tûr, Juda làh chu engmah thíl fel lo awm lo ni âwm takin a la ché bawk sí a. Chutiang boruak kârah chuan, Isua'n anního kha ngaithei lo tawh mai âwm tak a ni nân, enge A tih tâk zâwk?

Johana 13:1–16 chhiar la. Eng zirlai nge Isua'n hetah hian A zirtír? Engati nge hei hi kawng tam takin Isua zúitû nih awmze kípui chu a nih sí?

An hnam dânah chuan, kawthlêra an vah vênna an kè bàwlhlâwh silna tûra mamawh tinrêng chu zirtírte hian an ngaihtuah tûr a ni. Hei hi chhiàhlâwh hnâ a ni nân, an zingah chhiàhlâwh awm hêk lo le! Chutiang hnâ tlâwm midang tâna tihsak tûr khâwpin tûmah an ìnggaitlâwm thei bîk bawk sí lo.

Isua'n a thàwmhnâw hâk pâwn zâwk chu hlîpin, an kête chu A'n sílsak tan a, an rílrû chu a tui a ni ta ber mai. Anî chu Pathian Fapa a nih thûte pawh an lo puang chhuak tawh a. Chû Pathian Fapa ngei chuan chhiàhlâwh hnâ A'n thàwhsak tâkah chuan zâhthlâk an tí a. Bible sawidânin, hetiang A tih hmâ khân Isua'n a 'puante a dàh' a, chû chuan A hnúngzúitûte hnên thléng phâk tûrin hmún hniam ber thlenga kal pawh A ìnhuam tih a entír a ni.

Tichuan, Juda rílrû chhûnga awm zawng pawh chu hriatsat vék chungin, Juda kê ngei pawh chu A sílsak ta zêl tho a ni.

Midangte thàtna tûrin enganga ìnpàhnhniam nge i ìnhuâm? I kiang vêla mîte rawngbâwlsak tûra i sílhfên i hlih hnúhngung ber kha engtik khân nge ni?

THÀWHLÈHNĪ

June 14

“PUÂNTE PÀWHTHLÊR LOH TÛR”

“A ùnaute zînga puithiam lalber, a lô hriak thîh mîa thîh tawh, silhfên bél tûra tîhhran tawh chuan a sam a thlâh tûr a ni lova, a puante a pàwthlêr tûr a ni lo” (*Lev. 21:10*).

***Matthaia 26:59–68* chhiar la. Krista’n a chhâna a hriat a puithiam lalberin a puân a pàwthlêr aţang khân enge kan hriat theih ang? *Marka 15:38; Hebrai 8:1*.**

Isua chu tihhlúm tûr a ni tih entîrnân puithiam lalber khân a puân a pàwthlêr a. Khatinga Kaiafa’n a puithiam lal kawr a pàwthlêr khân, Isua’n Pathian Fapaa a ìnchhâlna chu ngaithei lovin, sualna râpthlâkah a ngai tih a entîr a. Mosia dân chuan puithiam lalin sakhaw puithiam nihna silhfên pàwthlêr kha a khâp thúng a (*Lev. 10:6, 21:10*), a chhan chu a silhfên khân Pathian ngungchang thâtfamkimna a entîr vang a ni. Chutiang kawrfual pàwthlêr chuan Pathian nungchang tithangtlâwmin, thâfâmkim a nihna a nuaibo a ni.

Chuvangin Kaiafa khân a hùmhim tlát tûr dân ngei chu a bàwhchhè ta zâwk a. Chû hnâ chu thàwk zúi tlâk lovah a insiam a. Chutiang silhfên pàwthlêr hrêmna tûr chu tihhlúm a ni. Khâng vèl aţanga thíl Chiang tak chu, Isua kha sualna rêng nei lo a ni chungin, tihhlúm nihna tûr khâwp sual titu zâwk puithiam fùihpàwrhna vangin Anî chu tihhlúm a ni dâwn ta zâwk sî a ni.

Khâ silhfên pàwthlêr kha thíl pawî tak a ni. Hê thíl tàk mai hi hê leia ìnthâwina leh puithiam nihna púm pui lo tâwp ţanna a ni ta. Thil thár thà zâwk chu ţán a ni thuai tawh dâwn a, Krista chu Puithiam Lalber, vân biakbûka rawngbâwltu a ni tawh ang.

Leia puithiam lal ìnthuamnate kha, a húnlai kha chuan pawimawh leh awmze entîrnei tak a ni a, mahse a entîr chu a taka a lo thlên dâwn tâk avangin awmzenei lo, tâwp mai tûr a ni dâwn ta bawk. Isua an huatna, îtsîkna leh hlâuhna vanga sakhaw hruaitûte khati taka an mît a dél mai kha a râpthlâk a. An rawngbâwlna zawng zawngin a entîr Krista chu a lo kal ta chêng a, an zàvâi deuthâwin an lo hai a, Isua chu Messia a ni tih an pawm dùh sî lova, mi narânte chauhin an pawm a, puithiamte zâwk tih tûr chu hêng mîte hian an thàwk ta zâwk a ni.

Mahni-felna kan ìnhriatna te, thianghlîm leh thlarau lama chungnunga kan ìnhriatna ngáwt hi engtiang kawngin nge kan lo changchâwi a, LALPAN zír tûra min dùhsak thútàkte chu kan hmùh thèh vè theih ang?

NÍLÂNÍ

June 15

NÛIHZÀ SIAMNA SÌLHFÊNTE

“Chumi zàwhah chuan Ram Awptu sîpaite chuan Isua chu lal ìnah an hruai lût a, an pàwla mî zawng zawng a hnênah an ko khâwm a. Tichuan a puante an hlihsak a, puansen an sîntîr a. Hlíng lúkhúm an phiar a, an khúm tûr a, a kùt ðinglamin luâng an kèntîr a, a hmâah an thîngthîa, ‘Chîbai, Judate lal!’ tiin nùihza siam nân an hmang a.” (*Matthaia 27:27–29*). Hêng châng a thilthlengte hi ngaihtuah la. Eng thíl râpthlâk tak nge i hmùh? Mîhríngte mâwlna, nùnrâwnna leh âtzia enge hêng chângte hian min hrîlh? Khawvêlin amah Siamtu leh Tlântu chung a tûn thlênga a tih zui eng thilte nge hêng châng a thilthlêngte hian an entîr? *Luka 23:10, 11; Marka 15:17–20*.

Isua kha a silhfên hlihsak leh puânsen/sendùk sîntîr a ni a. Khâ kha sipai kawrfual emaw Pilata silhfên hlúi pawh a ni maithei. Séndùk kha rínàwm entîrna rawng a ni a, chû thàwmhnâw chu nùihza siam nân tiin Lalbera inchnâl, Mìhring chu an hâktîr a.

Lal, lallukhúm khúm lo chu a famkim lo. Isua nghaisatûte chuan Palestina ram vêla awm hruai hlîngnei chi khat chu lallúkhum ang deuha phiarin, lal anga bâwl nân an hmang a, a laltiang ni âwmin luang tiang an kéntîr bawk a. Nùihza siam nâna tihelin A hmâah an kûn a, ‘Judate Lal’ tiin chibai an bûk èl vêl bawk a.

Puithiamte khân Kristan thlarau lam thúnèihna a neih chu an nùihzàt laiin, sipaihote thúng chuan ramàwp thûa A thúnèihna chu nùihzà siam nân an hman khúm vê thúng a. Lalber dik tak chu, nùihza siam nân dùhtâwkin an bâwl ta chiam a, an thàwmhnâw bélte pawh chutiang atân hlîr a ni bawk. Khawvêl sual tâna A fèlna leh thàtfamkimna silhfên pèk dùhtu chu, tûnah chuan hmùhsit leh díriâmna thuâm bélin an bâwlzân vêl chiâm sí a ni.

Chuti chungá, Isua’n khatianga díchím taka titûte A hmangaihna vang a A’n tuar chhuak thak mai kha chu a ropui ngáwt mai. Keini ho chuan eng emawtia min tih hlék pawh thúngrùlh zêl kan dùh thîn a ni lo’ m ni? Kan tih ve dân tûr entîrna Isua’n min pè a ni tih hi i hmùh khúm lovang u.

Dik lo taka tih i nihin engtín nge i chhânlet thín? Chutianga a lo thlèn leh tâka tûhdân tûr thâ enge entawn tûr i hmùh?

NÍNGÂNÍ *June 16*
“KA SILHFÊNTE AN INSEM A”

“Ka silhfênte an insem a, ka kawr atân thúm an vâwr a” (Sⁱⁿ 22:18).

Khatianga taka tihtlâwm nihna Isua’n a tuar kha ngàih tuah thiam a hár a. Sipaiten nùihza siam nâna an hman hnûin, kros lama hruai niin, chutah chuan hê leia a thíl la nèih chhún, A thàwmhnâw la inbél chhún pawh an hlihsak ta vék a. Vuak tuar, hnâwl, hmùhsit, nùihzàt leh tûnah silhfên hlihsak leh khénbèh niin, ‘khawvêl lungphùm phùm’ (Th^{pu} 13:8) a nih lai aţanga a chàn tûra ruat, no khâ chu Isua’n a ín ta ngêi a ni.

Johana 19:23, 24 (Matthaia 27:35) chhiar la. Khata thílthléng tûr hrilhlâwkna pawimawh enge Bible-in a sawi a, engati nge a pawimawh?

Lei leh vâna chêngte hmâah chuan khawvêla thíltih tawh azawnga ropui ber chu hetah hian târlanin a awm a, hêng sipaihote hian an kûta awm mi pakhat silhfên insem dàrh khàwp hiala nêp thléng zù ché a!

Chuti chungin, an chêtđân kha thíl ho lútùk tak chu a ni lêm lo, sipaihote thíl tih tâk kha Bible-in a lo sawilâwk tawh thlèn famkimna a ni. Johana phei chuan Sⁱⁿ ziaka mí nên a dawhzawm chia a, Matthaia pawhin ‘Pathian lehkhathû lo thlèn famkimna tûrin’ tia sawiin, kan rínna thû fínfiâhna min pe leh ta zêl a ni.

Ngàih tuah hmâih loh tûr chu, khâ khân Isua tân eng awmzia nge a nèih vê ang tih hi a ni. A chungá khawvêl sualna ngàh chuan a dèh a, Pâ nêna tihhràn nihna chu a tuar bawk a, chutah a hmâihmâ lâwka sipaihoten A silhfên insem a, thúm an vâwr vêl chu A hmù bawk a, chùng zawng zawng chu hrilhlâwkna thlèn famkimna tûr a ni. Chû chuan kros chungá a thíl hmachhàwn mèk chhèl taka tuar chhuak thei tûrin chàkna thár a pè ang. Khatianga sipaihote chêtna khân, A tàwrhna chu nân lo râpthlâk hlê bawk mah se, hrilhlâwkna chu a thléng famkim

mêk a, hê leia A rawngbâwlina chuan a vâwrtâwp thleng tain, zàwh a ni dâwn ta a. Chumi zârah chuan rínnaa páwm dùh apiangte tân chhandamna kawng hàwn a ni dâwn. Isua tân pawh tuar chhuah hrâm a ngai a, a tuar chhuak ta rêng a ni.

Bible hrilhlâwkna zîngah a khawi khân nge i rínna sàwhnghèt deuh bera i ngàih, a bîkin mamawhna leh fiàhna hún ang atân te hian?

ZÌRTÂWPNI

June 17

ZÌR ZÂUNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Tlanna Rawngbâwlina* bûa “Rínna Nêna Dêhna,” pp. 48–53; *Chatuan Ngh`hf`h`* bûa “Pilata Rorêlna Pindana,” pp. 705–723, “Kalvri,” pp. 730–31.

“Isua hmêlmate chuan a thih hun an nghâkhlel êm êm a. A thihna chuan Pathian anga a thiltihtheihna leh a thiltihmak thuneih theihna avangin a hmâah kan khûr tawh lo vang an ti a, an lâwm a. Khawngaihna nei lo sipai, krosa Isua khêngbêttûte chuan a silhfênte an insem a, a kawr fual a tlâng thui loh chu an inchuh avangin thum vâwrin an sem ta a. Hêng thil lo thleng tur hi a hma kum za engemaw zâtah khân hrilhlâwkna lo ziak a ni tawh a, ‘Uite chuan min hual vêl si a; thil tha lo titu awm khâwmte chuan mi hual tlat a; ka kut leh kete hi an tipawp a,... ka silhfênte an insem a, ka kawr atân thum an vâwr a,’ *S`h`n 22:16, 18.*” —Ellen G. White, *Tlanna Th`h`* pp. 205, 206.

SAWIHO TÛR:

❶ **In pâwlah, Bible hrilhlâwkna an tuipui deuh bîk deuhthe chu sawitîr ang che. Engtín nge hêng hrilhlâwkna te hian kan rínna tînghèhna tûra thíl thâ chu Pathianin min pê tîh an târlan?**

❷ **Kristâ thih dâwn hnâih kâra a nùndân leh ìnggâihlâwmna, mahnî-ìnhphàtna leh a paltlang tûr tàwrhnate chu ngâih tuah zúi la. Eng zìrlai zìr tûr nge kan lâk chhuah theih ang? Engtín nge Isua anga mahnî-ìnhphàtna nùn neih dân kan zìr vê theih ang?**

❸ **Isua nùihzàt leh bâwl vèltu sipaite hriat tlêmzia kha ngâih tuah la. Thilthleng ngâih tuah lèk lovin, a kè hnuaiah A silhfênte ìnsemin thùm an vâwr a. Puithiam lalin a silhfên thianghlím a pàwhthlêr vèlte pawh kha, dân bàwhchhiatna râpthlâk tak a ni vék. Khatianga an hriat lohna thiltihte kha ngâihhnàthiam mai theih tûr a ni em? Hré lo chungatîte chu hrêm tûr kher em ni dâwn? Sawiho teh u.**

ZÌRLAI 13-NA

June 18–24, 2011

KRISTAA INTHUÂM

CHÂNGVAWN: “**LALPA Isua Krista chuan ìnthuâm zâwk ula, in nìhphúng sual châkna puitlín tûrin remchâng engmah ìnsiam sùh u**” (*Rome 13:14, NIV*).

SABBATH CHÀWHNÛ

CHHIAR TÛR: *Galatia 3:26–29; Rome 6:1–6; Kolosa 3:1–10; Efesi 4:22–24; 1 Korin 15:49–55; 2 Korin 5:1–4.*

Ĥrtui thlâuh pâlha a kèh bàw zûih i hmù tawh ngai em? A bàw hnû chu han rùh hlèihthèih leh, siam pùm thàt theih pawh a ni lo. Thíl nihna dik tak pawh chutiang chu a ni lo rêng a.

Kan khawvêl tù tawh nìhphúng chu ràwih tial tial, buai zual tial tial a ni ringáwt mai. Thílte hi kan dàh mai hian: châkna an ngâh sáwt, fel thláp, ìnchùktuah rem zâwk thîn nge, an kiâm,

ràwih, buai deuh deuh zâwk? A chhânna chu a Chiang sâ deuh mai. Kan chhèh vèlah leh keimahnî ngeiah pawh (kan taksâ pêng tinte hi) kan hmû a ni.

Chutiang a nih thû chu science zìrbingna hrang hrang hian a târlang a, mahse hmù thiam tûr hian science [physics] lama PhD nih a ngai lo. A hmalam zirlaia târlan tâk ang khân, “Leilung hi silhfên angin a la hlúi ang,” (*Isa. 51:6*) tih a nih kha.

Chuti chungin, chanchin thâ, chhandamna ruâhmàn chu kan nei a, chû chu dínthàrlehna thû, thíl hlúi, chhè tawh, tàwih ral mêk tihthàr lehna tûr chu kan nei.

Hê kâr hnúhnùng berah hian, Bible aṭanga silhfên lam ngàihruatna, tihthàr lehna leh dìnhmùn ngai luàh lehna thútiam lantirna chu kan éhno dâwn a ni.

SUNDAY

June 19

THUTIÂM ANGA ROLUAHTÛTE

Protestant Siamthàtna hún aṭang tawh (tûnah kan kohhranah pawn eng emawti zâwnga la awm zúi ta zêl), Kristian kohhrana awm harsatna pakhat chu, chanchin thâ, chhandamna leh chhandam kan nihdân tak mai hi a ni. Paula khân Galatia kohhran hnênah tlang takin a sawi a. Galatia kohhranah khân thúrín dik lo lo lûtin, chanchin thâ thianghlímna a rawn pawlh nú hman a nih kha.

***Galatia 3:26–29* chhiar la. Paula thúsawi tùm ber chu enge ni?**

Ch 27-ah, Paula’n baptisma chang tawh zawng zawngte chu ‘Krista chuan an inthuum tawh’ tih a sawi a. Misual chu an ni thêuh chungin, an sualnate chu silfai ni tawhin, an silhfên hlúi bàwlhlàwh chu a bo tawh a, Isuâ fèlnaa khùh ‘inbél’ an ni ta zâwk a. A núnna te, A thàtfamkimna te leh A nungchang chu anmahni pualah an nei thei ta bawh. Thúthlúng thútiam zawng zawngte chu Isuaah chuan lo famkim ta vékin, Kristaa thuâm niin, chùng thútiamte chu mahni pualah an nei thei ta. An nihna, dìnhmùn, hnam vang ni lo, Krista an rínna zârah zâwk chuan, a tîra Abrahamana hnêna thútiam (*Gen. 12:2, 3*) rochungtute an lo ni ta a ni.

***Rome 6:1–6* chhiar la. Kristaa ‘inthuum’ awmzia kan manthiam nâna sâwtpui tûr enge Paulan a sawi?**

Kristaa thuâm nihna hi dân anga Pathian hmâa dínna mai a ni lo. Kristiante chu Krista nêh inpúmkhàtin, A hnênah an intúlût ang a, Amâ zârah chuan tihthàr, chàkna pèk, leh dìnhmùn siamthàt a ni tûr a ni. Káwng hlúite bânzan dùh lo, chîndân hlúi, nùnpúng hlúi vuan tlat Kristiante chuan engangin nge an inthuum tih hre tûrin dârlhalangah an inén a ngai ang.

Nang engin nge i inthuum vê le? Mipui zînga àwmlai leh mahnîa awma i inbél chu a dang em? I chhânna chuan nangmâ chungchâng enge a hrilh che?

THÀWHṬANNÎ

June 20

TÍSA TÂNÀ HMÚN KIÂN LOVIN

Paula Pathian thúsawi hi a thûkin manthiam a hár hlê nân, bèlh chian dâwl tak chu a ni. Bible lèhlin hrang hranga Pathian thú kàlpui dân hi chhandamna thû deuh ngáwt thlûr a, dân thíl deuh ngáwt niin, a sawi tùm tak an thèh deuh fo. Kristian sakhuana chu Isua chungchâng a ni ber a,

mahse chû chu mal khâia tih a ni chuang lo. Isuâ chungchâng chu a ni a, A nùn, thihna leh Puithiam Lal rawngbâwlna hmanga keini suala tù tâte hmanga thíl min tihsak chungchâng pawh a ni bawk. Pathian hmâa kan dinhmùn dân anga tihdanglamna mai ni lovin, tihdanglamna te, tihthàrna te leh kan pianthàrna te niin, Kristaa nùnthár neih thû a ni.

Rome 13 chhiar la. Paula'n Kristiante tâna nî tîna a taka tih thín tûr thílte a sawina a ni.

A búng thú tam zâwk hian khua leh tui thâte leh thenawm thate tih tûr a sawi a ni ber a. Dân thú zirtîrna tlângpui sawi nâwnna niin, 'Nangmah i inhmangaih angin i thenawmte i hmangaih tûr a ni,' (vs. 9) tih thú hmanga tlângkâwm a ni ta.

Châng 11–14-ah erawh chuan, a sawidân hmang a danglam ta deuh a. A búng tîr lamah hian sorkar thúneitûte thúâwih chungchâng sawiin, hún 'hnúhnùng' a nih tâk thû sawi a, Rome mîte khawsak phúng énin, fimkhúr takin an nung tûr a ni tih a sawi zui a. A búng tâwp lamah chuan, "LALPA Isua Krista chuan inthuum rawh u," (vs. 14, NIV) tiin *Galatia 3:27* thû tho a hmang a. Chuvangin an pahnih hian an inzûl viau a ni.

Rome 13 thú tobul aţang chuan Paula sawitûm chu a chiang viau. A hmâ thû leh a hnù lam thû aţangin *Kristaa inthuum* tih chu rinna leh thúâwihna nùna nung tihna a ni. 'Inthuum' tih hi châng 12-naah pawh lo lang lehin, 'êng thuâma inthuum' lam thû a sawi. Krista chu khawvêl êng a ni a, Amaha lêngte chu thímah an vâk lo. 'Thím thiltihthe chu an paihlân' êngah an lêng ta a ni. 'Kristaa inthuum' tih awmzè dang leh tûr chu nùngchang chhèr lam niin, Krista'n a hmangaih anga hmangaih vêin, Amah áanna chu an târlang ta bawk a. Kan chhèhvêl thílte chu dùhawm lo mah se, 'Kristaa inthuumte' chu an dùhawm tial tial zâwk a ni (*2 Korin 3:18*).

Kristaa inthuum chhuak ni ta lang engang danglamna nge i neih ang? Nangmâ pêng khawi laite chu nge mahnî thihanna leh hlánna lamah la kìm lova, LALPÂ tâna thàwhna tûr la dâl thîn? Engtín nge a púm hlûma LALPÂ hnênah i inhlân kìm bárh theih ang?

THÀWHLÈHNÍ
HLÍPA, INBÉLIN

June 21

***Kolosa 3:1–10* chhiar la. I chhiar laiin, châng 10-ah hian, *inbél/inthuum* tih hi a hmâ châng kan zir tâkah pawh a lang tawh a. Chû chu hrereng chungin, hê châng hian enge mìn hrìlh?**

Mi thiamten hêng chângte an hmùh dân chuan, châng thenkhat dangte ang thovin, hei hian baptisma thû a sawi niin an ngai. A hmâ dinhmùn áia thà zâwka tihthàrna, siam thàtna chu min kâwhhmùh a. Kristaah chuan tûnhmâa kan nihna ang kha kan ni zúi ta lova, khawsak dân thárin kan awm ta. Hetah pawh hian Paula chuan Kristaa nùntawng thár thû chu sawiin, A lo kal leh húna mí tûr chu kan lo chang lâwk a ni. Dik takin, Krista lo kal hmasakna kan dawnsawn dân hian A lo kal lehna tûrah pawh awmzia a nei hlê ang!

***Efesi 4:22–24* chhiar la (*inthuum* thû tho a ni). Hetah pawh hian Paula'n eng thíl nge a sawi?**

‘Mihring hlúi’ leh ‘mihring thár’ danglamna chu chhínchhiàh la. Mihring hlúi zia chu (baptisma chànnah khân) a thí tawh a, ‘mihring thár’ Kristaa siam thàr a lo ni ta a ni. Hetah pawh hian, Kristaa inthuum tih emaw mihring thar tih emaw chu, Kristian nungchang thar pùt sawi nân tho hman a ni. A hmâ leh hnùlam thù chhiar tel la. Nungchang leh chêtđân thár, mihring nihphúng thâr thù kan sawi a. Kristian baptisma chang tawh, LALPAA mi thárte, Kristaa inthuum, thiamchântîr, sualnate Kristâ fèlnaa khùhsak leh Pathian hmâa mi thár nihna neia dínđ kan ni ta. Kristaa inthuum nih awmzia chu, mi thár, ‘fèlna leh thianghlímna dika thuâm’ (*Efesi 4:24*) tihna a ni.

Vawiin zirlai châng thlànah khân kîr lehin, nungchang chungchâng bîk kha én ang che. Eng laiahte nge hmasâwn ngai deuh? Hársàtna nei i nih chuan, Bible thù ang chu i nùnpui theih nân, engtín nge ònpui theitù tûr mi ríntlâk i dâp tâk ang?

NÍLAINÍ

June 22

MÌTKHÁP KÂR LÉKAH

Kristaa inthuum tih chu Isuaa mi thár lo ni ta tihna a ni mai. ‘Amah Siamtu ánpuaia’ (*Kol. 3:10*) siam thàr chhoh m êk a ni. Chhiarsên loh an lo piang tawh a, tûnlai thleng hian LALPAN anmahná thíl a tihsak an testimoni chu an la sawi thei a. Keini zînga tam takte pawh hian tlin lohna te, harsatna te, tlûknate kan nei chungin, Isuaa thuâm kan nih awmzia chu kan puang zúi reng.

Krista’n thíl mìn tihsak tâk chu helai nùnah mai hian a tâwp a nih ngai chuan, Kristaa inthuum kan ni emaw, ni lo emaw pawh ni se, thlân chuan min la hmuak tho dâwn a ni. Hê lei damchhông húnah hian mi tam takte chuan Isuâ tân leh an rínna avangin nasa takin an tuar a. Eng lâwmmán nge an dâwn nghâl a, eng lâwmmán nge an dâwn dâwn tih chu Isuâ lo kal leh húna an la dâwn tûr nêk khaikhínin, enge a án ang?

1 Korin 15:49–55 chhiar la. Eng beiseina ropui nge a târlan? I chhiar laiin, kan zìr tâka ‘inthuum’ tih ang lam eng thù nge i hmùh theih ang?

Ch^hg 53 leh 54-a, ‘sìn’ tih hi a hma lama ‘inthuum/inbél/hâ’ tihte nêk thúhmùn a ni. Hetah hi chuan, tirkhòh hian dìnghmùn sâng deuh a sawi ta thúng a. ‘Kristaa inthuum’ tih chuan nungchang lama Isua ánaa pû leh a thíl mìn zirtîr thúpuite nùnpui ngawt a kâwk ta lo. Dìnghmùn, rílrû leh nungchâng bâkah, taksa ru^hg^h thlênga tihdanglamna a kâwk tel ta. Kan taksa thithei te, kan taksa nâtna, hliam tuar leh thí m êk pawh hi thihtheih lohnaa thuâm a, Isua anga kâihthàwh a ni dâwn a ni. Thàwmhnàw hâk thlâk te, silhfên thár hâk chungchângte sawi t êh ù! Chû chu kan beiseina kan nghâhfâk, rínna kan neih tì manhlâtu tûr tak chu a ni (*1 Korin 15:12–19*).

Kan kùmte a lo tam a, kan lo úpât deuh deuh hian, kan taksa ríntlâk lohzia kan manthiam tial tial a. Mahní taksaah chutiang kan hmùh theih loh pawhin, midangah tal kan hmù thei tho. Isuaa beiseina kan neih, hêng chângten an târlan chungchâng ngaihtuah la. Heta târlan tâk beiseina thútiam han chânpahna tûr eng thíl thâ nge khawvêlin min tiâmsak a nei rêng rêng em ni le?

NÍNGÂNÍ

June 23

VÂNA KAN CHÈNNA TÛR

2 Korin 5:1–4 chhiar la. Enge Paula'n hetah hian mìn hrìlh? Eng beiseina nge a târlan? Engtín nge 'inthuâm' lam thú hman a la ìnhmèh theih?

Khawvêla kan chên a, lei taksa kan pùt chhông chu kan la rûm kan la rûm rih dâwn a ni. Kan chênna khawvêlah hian lei taksa pú sî a 'rûm ngai lo' kan awm em? A hmâ búng (*1 Korin 4*) hi é n la, Isua hnúngzúitüten lungngaihna an tàwrh nasatzia a sawi a. Chutiang a sawi chhúnzawm chuan Paula hian vawiin châng thlàn hi a sawi kâi ta a ni.

A ni rêng a, kan rûm a, kan tuar a, kan thí mêk a nih hi, mahse chutah chuan kan tâwp mai chuang lo. 'Vâna kan chênna tûr' chu tiamsak kan ni.

Kan tûn ònhmùn leh kan beiseia kan ngàh mêk danglamna sawi nân Paula'n eng ngàihruatna thú nge a hman?

Hmânlai thúziak òhenkhatàh chuan, *inthuam* tih hi ìn chhônga awm angin an ziaak a. A pahnih hian kan taksa pâwnlam thíl niin, ìnvênhim leh ìnkhùh nân kan hmang a. Paula hian thíl chí hrang pahnih, hún rei lo tê atâna leia kan chênna leh vâna chatuana kan chên tûr ngàihruatna hmangin a sawi a. Saruak leh silhfêna thuam tih te, thihtheihna kâlh tak mai, Kristaa chatuan núnna tih te a hmang bawk. Beiseina kan neih chu, Kristâ lo kal leh húna thihtheih lohna síntûr kan nihna tûr chu a ni. Hêng chângte hi Isuaa chatuan nùn thutiam kan neih târlan dân dang a ni bawk.

Thìhna, thíl tâwpna chungchâng chu ngaihtuah la. Thìhna piah lam beisei tûr kan neih loh chuan kan tân eng beisei tûr nge awm tawh chûng ang? Thìhna hi kan tâwp hlénna tûr a ni lova, beisei chhan tûr kan la nei tih thúah châm rih la. In pâwla sawiho zúi atân i chhâna chu rawn keng ang che.

ZÌRTÂWPŊÍ

June 24

ZÌR ZÂUNA: Chhiar tûr: *Indona Ropui* bung 42 “Indona a Tâwp Ta.”

“Mí zawng zawng an hlím tawh ang a, chhôngkuate ìntâwk khâwmin, fâkna leh lâwmthú sawina silhfên—Kristâ fêlna kawrfual chuan thúâm an ni ang. Thílsiam zawng zawngte chuan mâwina chungchuan tak nêh Pathian hnênah fâkna leh châwimawina an hlân ang a. Khawvêl chu vân ênnaa tuâm a ni tawh ang. Kùmte chu hlímnain a ìnher zêl ang a. Thlâ ênna chu ní êng tlùk niin, ní ênna pawh chu tûna a ênna lêt sariha ropui zâwk a ni tawh ang. Pathian leh Krista'n ‘Sualna a awm leh tawh lovang a, thìhna pawh a awm leh tawh lovang’ tih an puân lai chuan vârpârh arsíte chu an zâiho ang a, Pathian fâte chu hlímin an âu vêl dâwn a ni.”—Ellen G. White, *My Life Today*, p. 348.

SAWIHO TÛR:

❶ In pâwlah, Níngâni zirlai tâwpa zâwlna in chhâna kha ého ula. Engtín nge hê thútiâm ropui takah hian beiseina ngàh tûra in ìntânpui theih ang? Engtín nge la ngàih òha lo deuh te in ònpui ang?

❷ Kan húnah hi chuan mîten science thiamnaah hian beiseina an ngàh thúi lútùk a. Chutiang chu beiseina suak mai a ni tihah châm lawk la. Kan harsatna lian ber ‘thìhna’ thú-ah hian science hian eng beiseina nge min siamsak theih? Engati nge Pathiana beiseina ngàh zâwk tûr kan nih ang?

⑤ Paula'n *Rome 7:24* a zàwhna a siam, "Tûin nge hê thihna taksa làkah hian min chhanchhuak ang?" a tih hi ngàih tuah la. Khawvêl fínna zawng zawng pawhin a chhân theih loh chhânna tûr enge kan nêih?

④ Kan nùndân tûr sawina 'Kristaa ìnthuam' tihah chàm zui ta la. Nangmâ nùn chik taka ìnén lêtin, chîndân, ngàih tuahna, midang chung a rîlrù pùthmáng ngàih tuahin, Kristâ nungchang lantûr thà tâwkin i hria em?